

- [ΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ](#)
- [ΑΣΥΜΜΕΤΡΕΣ ΑΠΕΙΛΕΣ](#)
- [Η ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΣΗΜΕΡΑ](#)
- [ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΟΜΑΙ](#)
- [Η Ε.Ε. ΑΥΤΟΎΠΟΝΟΜΕΥΕΙ ΤΗΝ ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ](#)
- [ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ...ΤΙ;](#)
- [ΑΛΛΑ ΕΧΟΥΝ ΑΛΛΑΞΕΙ ΕΝΩ ΑΛΛΑ ΕΙΝΑΙ ΙΔΙΑ ΣΗΜΕΡΑ](#)
- [ΘΕΣΕΙΣ](#)
- [Ο ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΙΡΑΚ](#)
- [ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ](#)
- [ΔΙΕΘΝΗΣ ΙΣΛΑΜΙΚΗ ΦΟΝΤΑΜΕΝΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ](#)
- [ΑΝΕΜΟΔΕΙΚΤΗΣ](#)

Αντιστρατήγου ε.α. Η. ΚΑΖΟΥΚΑ

Φθάσαμε αισίως στο τέλος του έτους 2002.

Οι «ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ» συμπλήρωσαν ήδη δύο χρόνια ζωής, με καταφανή προσπάθεια έγκυρης και έγκαιρης ενημέρωσης μελών και φίλων επί των θεμάτων που απασχολούν τη σημερινή διεθνή και ελληνική πραγματικότητα με απώτερο σκοπό την προσέγγιση του εθνικού συμφέροντος στα πλαίσια της αδέσμευτης πορείας της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.

Η τελευταία συμπλήρωσε οκτώ και πλέον έτη σταθεράς και συνετής πορείας με σειρά μελετών επί σχεδόν όλων των εθνικών θεμάτων, σεμιναρίων, συνεδρίων και εύστοχων παρεμβάσεων. Το 2002 έκκλεισε με το συνέδριο «ΑΣΥΜΜΕΤΡΕΣ ΑΠΕΙΛΕΣ» και το 2003 θα κλείσει με το διήμερο συνέδριο «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2003».

Πως όμως πορεύθηκαν τα εθνικά μας θέματα το απερχόμενο έτος, αλλά και ποιες «ουρές», μπορεί και «κεφαλές», αφήνουν δια το ελπιδοφόρο 2003 ;

Κυπριακό. Η Κύπρος και η Ελλάς μετά από προσδοκίες αιώνων, πολύχρονους αγώνες και θυσίες δια την πολυπόθητη ένωση σμίγουν στην Ενωμένη Ευρώπη ως δύο εταίροι. Αμφότεροι, αυριανοί Ευρωπαίοι πολίτες. Κοινή σημαία η Ευρωπαϊκή αστερόεσσα. Κοινός ύμνος ο Ευρωπαϊκός. Κοινή γλώσσα η Αγγλική. Κοινός πολιτισμός ο Ευρωπαϊκός μετά τον Καρλομάγνο. Υπέρτατη αξία, με γονυκλινείς υπηρέτες, το χρήμα και μάλιστα σε ευρώ. Πολύ μας ταιριάζει και αυτό ! Όταν στα τελευταία είκοσι οκτώ και πλέον χρόνια δεχθήκαμε με απάθεια τα τετελεσμένα. Δεν μας ενέπνευσε το παρελθόν, αλλά ούτε και ο σύγχρονος απελευθερωτικός ανταρτοπόλεμος των γειτόνων Παλαιστινίων.

Τρέχει ως επιταγή των συμφωνιών ένταξης, η επιθυμία της ΕΕ και του ΟΗΕ δια την επίλυση του Κυπριακού προβλήματος μέχρι την 28 Φεβρουαρίου του 2003.

Αναπότρεπτα, λοιπόν, θα καταλήξουμε στην υιοθέτηση του σχεδίου Ανάν, ενός σχεδίου που επαναφέρει τις συνθήκες της Συμφωνίας της Ζυρίχης και μάλιστα υπό πλέον δυσχερείς όρους, με κύριο χαρακτηριστικό τη διχοτομημένη Κύπρο υπό την κάλυψη χαλαρής συνομοσπονδίας και δικλείδες ασφαλείας την ανωτάτη πολιτειακή Αρχή και τις ξεχωριστές κρατικές οντότητες. Κράτος πρωτότυπο, ανελεύθερο, ποδηγητημένο, που ενδεχομένως να αποτελέσει εξ ολοκλήρου ή μερικώς δια των συστατικών του όρων, πρότυπο δια την επίλυση και άλλων εθνικών διαφορών. Το Κυπριακό έθνος πραγματικότητας και εμείς χαρούμενοι, ικανοποιημένοι και υποχρεωμένοι χειροκροτητές, ανακουφισμένοι πεζοπόροι από την απαλλαγή δυσβάστακτου φορτίου.

Μετά από όλα αυτά η Κύπρος, αποκτά γόητρο και το ευρωπαϊκό κεκτημένο που δεν θα ισχύει στη δική της επικράτεια. Δεν ασφαρίζεται και επιβαρύνεται οικονομικά, αφού φορτώνεται και τους πτωχούς Τ/Κ.

Σκοπιανό. Παραμένει ακόμη άλυτο, παρά τη λήξη, 13 Οκτωβρίου 2002, της ισχύος της ενδιάμεσης επταετούς συμφωνίας, που υπέγραψαν Ελλάς και ΠΓΔΜ. Μέσα στα επτά και πλέον χρόνια η Ελλάς ανεδείχθη στον δεύτερο σημαντικότερο εμπορικό εταίρο των Σκοπίων, τα οποία απολαμβάνουν τα αγαθά της οικονομικής ενίσχυσης και ανάπτυξης και όχι μόνο, αφού κατακλύζουν τις παραλίες και τα Πανεπιστήμιά μας δια διακοπές και σπουδές. Παίρνουν όσα μπορούν και επιμένουν ανυποχώρητοι να αποκαλούνται «Μακεδονία». Μακρύς ο δρόμος. Το χορτάτο στομάχι γεννά και άλλες ορέξεις.

Ευρωστρατός. Μοιάζει ουτοπία, αφού η ΕΕ δεν έχει αποφασίσει να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις οργάνωσης, λειτουργίας και υποστηρίξεως ενός ανεξαρτήτου στρατού με κοινή ευρωπαϊκή αποστολή, μέσα και προκαθορισμένα επιχειρησιακά όρια. Έτσι το θέμα ανέγγιχτο και μάλλον χωρίς τα προσδοκώμενα από την Ελλάδα οφέλη, χρεώνεται στην ελληνική Ευρωπαϊκή προεδρία που αναλαμβάνεται το 2003, και ίσως πρέπει να οριοθετήσει τον απογαλακτισμό της ΕΕ από τις ΗΠΑ.

Μετανάστευση. Απασχολεί πλέον σοβαρώς την ελληνική πολιτεία, καθόσον σήμερα οι μετανάστες αποτελούν το 7% (πολλαπλασίασε επί δύο) του ελληνικού πληθυσμού και το έτος 2015 θα φθάσουν το 25%, σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΟΗΕ.

Απεφασίσθη, λοιπόν, μετά από μελέτη-πρόταση του Παντείου Πανεπιστημίου και ενεκρίθη το χρηματικό ποσό των 260 εκατομμυρίων ευρώ δια την εφαρμογή ενός προγράμματος αποδοχής και ομαλής ένταξης των μεταναστών στην ελληνική πραγματικότητα. Προσπάθεια λοιπόν, ελληνοποίησης στα πλαίσια κρατών πολυπολιτισμικών κοινωνιών, κατάσταση που όλο και περισσότερο εμπεδώνεται στους ευρωπαϊκούς λαούς.

Δημογραφικόν. Η ύπαιθρος ερημώνεται, η αστυφιλία γιγαντώνεται, η υπογεννητικότητα μεγαλώνει, η γήρανση του πληθυσμού αυξάνεται η ανεργία παραμένει σταθερά υψηλή, η λαθρομετανάστευση συνεχίζεται. Το δημογραφικό πρόβλημα σε όλο του το μεγαλείο με επιπτώσεις στην κοινωνία, στην οικονομία, στην ανάπτυξη, στην ασφάλεια, στην εθνική άμυνα και κυρίως στην πληθυσμιακή σύνθεση του έθνους. Απαιτούνται σύντονα μέτρα δια την επίλυσή του.

Τουρκία. Επιμένει στην υπεράσπιση των, κατ'αυτή, ζωτικών συμφερόντων. Διότι δεν εξηγείται άλλως πως η επιδειχθείσα συμπεριφορά να επιζητεί τη συναίνεση της Ελλάδος, να περιέρχεται τα Ευρωπαϊκά και Αμερικάνικα κέντρα αποφάσεων δια να εκλιπαρεί την ημερομηνία έναρξης των συζητήσεων ένταξης στην ΕΕ και συγχρόνως να παραβιάζει σύνορα και να παραβαίνει διεθνείς κανόνες στο χώρο του Αιγαίου, εκτός εάν δεν επιθυμεί την ένταξη και συντηρεί την κατάσταση, προκειμένου να αυξηθεί η ροή ευρωπαϊκών και αμερικάνικων κεφαλαίων στην πληθωρισμένη τουρκική οικονομία. Στάση εν πολλοίς ανέντιμη. Παρά ταύτα έλαβε κάποια ημερομηνία δια το έτος 2004, με διαφανομένη τη διάθεση συμβολής στην επίλυση του Κυπριακού προβλήματος στη βάση του τρέχοντος σχεδίου Ανάν, που αναμφισβήτητα την ευνοεί και την εγκαθιστά νόμιμο εταίρο στην Κύπρο. Τώρα κατά πόσο έχει θέση η ανατολίτικη μανδήλα της Τουρκίας να στέκεται δίπλα στην φρεσκοχτενισμένη κόμη της Ευρωπαϊάς και ο μιναρές στην Παναγία των Παρισίων, είναι θέμα φώτισης του Ευρωπαίου κυρίου από την τελευταία. Είθε, διότι με την κατηφόρα που πήραμε και την οσφουοκαμψία και την ηττοπάθεια που μας διακρίνει, δεν θα έχουμε που να σταθούμε εάν ποτέ η Τουρκία γίνει εταίρος της ΕΕ.

Εθνική Άμυνα. Βασικός στυλοβάτης για ενάσκηση ανεξάρτητης, εθνικής διπλωματίας και πολιτικής. Παρά τις όποιες ατυχείς πολιτικές παρεμβάσεις και αδόκιμους πειραματισμούς παραμένουν οι Ένοπλες Δυνάμεις το εχέγγυο της Εθνικής Ασφάλειας, καταλαμβάνουσες την κορυφαία θέση μεταξύ των λοιπών θεσμών της πολιτείας, στην εμπιστοσύνη και την εκτίμηση του ελληνικού λαού.

Απαραίτητη η αναδιοργάνωση και αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός του υλικού και των μέσων, αλλά εντός των πλαισίων της απρόσκοπτης εκτελέσεως της κυρίας αποστολής και ασφαλώς της τηρήσεως δοκιμασμένων σχημάτων και διαχρονικών αξιών. Οι αρχές της στρατηγικής και οι κανόνες της τακτικής παραμένουν αναλλοίωτοι. Αλλάσσουν μόνο τα μέσα που ενδεχομένως να διαφοροποιούν τον τρόπο εφαρμογής των. Χώρος ευαίσθητος, που απαιτεί σύνεση, μετριοφροσύνη και όχι τάση αλαζονικής ποδηγέτησης. Η συμβολή και η συμβουλή της στρατιωτικής ηγεσίας πρέπει να έχουν καθοριστικό ρόλο στα πράγματα της εθνικής άμυνας. Είναι οι επαίοντες.

Ευρώπη. Η ΕΕ εδέχθη στους κόλπους με τη συμφωνία της Κοπεγχάγης (12 Δεκεμβρίου 2002) και τις δέκα χώρες δια να καταστεί η οικονομική δύναμη των είκοσι πέντε χωρών. Αποκτά στρατηγικά ερείσματα στη Βαλτική, την Ανατολική Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο. Η ανάγκη καταμερισμού του πλούτου σε περισσότερες χώρες και πολλές πτωχότερες της Ελλάδος καθιστά την πραγματική σύγκλιση της οικονομίας της Ελλάδος με την Ευρωπαϊκή δυσχερέστερη. Οι κρουνοί στερεύουν. Η επικείμενη ελληνική Ευρωπαϊκή προεδρία οφείλει να μελετήσει και να θέσει τα όρια και τις αντοχές της διευρυνόμενης ΕΕ τόσο σε γεωγραφικά όσο και σε οικονομικά πλαίσια.

Το έθνος όλο και περισσότερο συρρικνώνεται και χάνει την αξία του μπροστά στην Ευρώπη των κοινωνιών πολιτών. Γίνεται βορά στη βόλεψη και στην καλοπέραση μιας οικογενειακής εαυτούλικης μειοψηφίας, κινούμενης στα σαλόνια των Βρυξελλών, Παρισίων και Αθηνών.

Και ο λαός κινείται ράθυμα, χρεωμένος οικονομικά, με ένα μεγάλο κομμάτι, 25%, κάτω από το όριο της πτώχειας, συμπιεζόμενος μεταξύ λαθρομεταναστών, ευρωπαϊών και άλλων τουριστών-πολιτών, χωρίς ιδανικά και αξίες, χωρίς οράματα και προοπτική, δια να αμυνθεί και να επιβιώσει από τις νέες ήπιας μορφής επιθετικές επιβουλές.

Και όλα τα παραπάνω εκτυλίσσονται στη σκιά μιας καθοδηγούμενης έντασης για βασιλικά περιουσιακά στοιχεία, δια τρομοκρατία και τρομολαγνεία και στις εκτυφλωτικές τηλεοπ παρουσιάσεις σαλονάτων γεωργών και κατ'εμφημισμόν «ακαδημιών» τραγουδιστών.

Όταν θα πάρετε ανά χείρας το παρόν τεύχος θα έχετε γευθεί και τις πρώτες χαρές του νέου έτους. Μαζί με τις τόσες δικές σας ελπίδες και ευχές, δεχθείτε και τις δικές μας δια ένα καλύτερο, ατομικά, οικογενειακά και εθνικά, έτος 2003.

ΑΣΥΜΜΕΤΡΕΣ ΑΠΕΙΛΕΣ. ΟΙ ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΠΕΙΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αντιστράτηγος ε.α. Γ. ΚΟΡΑΚΗΣ

Κυρίες και Κύριοι,

Κάθε εποχή της ιστορικής πορείας της ανθρωπότητας δημιούργησε τις δικές της ανισότητες, αντιπαλότητες και ιδιαίτερες διαμάχες που προκάλεσαν θύματα, καταστροφές και παρεπόμενες επιπτώσεις. Συχνά αυτές οι αντιπαλότητες εκφράστηκαν με τις παραδοσιακές πολεμικές αναμετρήσεις, άλλες όμως πήραν μορφή εξέγερσης, αντίστασης, ένοπλης ενυπακοής ή ακόμη και ακραίας ατομικής διαμαρτυρίας. Η αφορμή ήταν άλλοτε η πολιτική αντιπαλότητα και άλλοτε η οικονομική ανισότητα ή ο θρησκευτικός φανατισμός. Η ανεπάρκεια των εκμεταλλευσίμων πόρων, οι γεωπολιτικές επιρροές της δύναμης, η εδαφική επέκταση, η πληθυσμιακή πίεση, η διαφορά στην ανάπτυξη ήταν μερικές ακόμη αφορμές για αντιπαλότητες. Το διπολικό σύστημα με τη λογική της αποτροπής ή ισορροπίας τρόμου κατάφερε ώστε να μη χρειασθεί ποτέ να κινητοποιηθεί το ένα κατά του άλλου και για 50 χρόνια η ειρήνη ήταν εξασφαλισμένη. Ενώ όμως η κατάρρευση του διπολισμού μας έφερε την παγκοσμιοποίηση, τις τεχνολογικές εξελίξεις και την επικοινωνιακή επανάσταση του διαδικτύου, δηλαδή όλες εκείνες τις παραμέτρους που υπόσχονταν στα τέλη του 20ού αιώνα την αυγή ενός νέου, καινούργιου κόσμου, ήλθαν οι ασύμμετρες απειλές να παίξουν το δικό τους αλλόκοτο και οπωσδήποτε καταλυτικό ρόλο στις επιδιώξεις της δύναμης και της επιρροής.

Στις νέες μορφές απειλών οι αντίπαλοι και τα αποτελέσματα είναι δυσανάλογα είτε με τη φύση της παραδοσιακής αναμέτρησης είτε με τη φύση του σκοπού. Άλλα χαρακτηριστικά αυτών των συγκρούσεων είναι η δυσαναλογία σε καταστροφικότητα, ο εκφοβισμός που επιτυγχάνεται κυρίως με τον αιφνιδιασμό, η θυσία αμάχων και οι ακρότητες στη χρησιμοποίηση μέσων. Τέλος με την χρησιμοποιούμενη ορολογία εκφράζεται η ασυμμετρία ανάμεσα στην εκτέλεση μιας πράξης και στις πρακτικές για την αντιμετώπισή της.

Οι κύριοι παράγοντες που διαμορφώνουν το πλέγμα των ασύμμετρων απειλών είναι η άνιση ανάπτυξη, οι ηγεμονικές συμπεριφορές, οι περιφερειακές διενέξεις, οι οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές διαφορές μεταξύ ανεπτυγμένων και μη ανεπτυγμένων χωρών, η οικονομική μετανάστευση και η λαθρομετανάστευση, η τρομοκρατία, το οργανωμένο έγκλημα, τα όπλα μαζικής καταστροφής, η ηλεκτρονική τρομοκρατία και τα εγκλήματα υψηλής τεχνολογίας και τέλος ο θρησκευτικός και εθνικιστικός φονταμενταλισμός.

Το τρομακτικό κτύπημα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 διαφοροποίησε τα δεδομένα της άμυνας και γενικότερα της ασφάλειας σε παγκόσμιο επίπεδο και προβλημάτισε έντονα την διεθνή κοινότητα ως προς τον τρόπο εκδήλωσης των ασύμμετρων απειλών και των καταστροφικών συνεπειών.

Άνιση Ανάπτυξη, Ηγεμονικές Συμπεριφορές και Περιφερειακές Διενέξεις

Από την άνιση ανάπτυξη, προκαλούνται διαφορές οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές. Υπάρχει τρομακτική ανισορροπία πλούτου, άφθονος πλούτος από την μια πλευρά και απύθμενη φτώχεια από την άλλη, με συνέπεια την οικονομική εξάρτηση και τη δημιουργία σφαιρών επιρροής δορυφόρων και αξόνων, δημοκρατικά καθεστώτα στη Δύση, απολυταρχικά και ανελεύθερα σε πολλές φτωχές χώρες με ευδιάκριτη την επιβολή των ολίγων στους πολλούς. Επίσης διαπιστώνονται μεγάλες διαφορές στους θεσμούς και τις δομές (παιδεία, υγεία, ασφάλεια, συστήματα παροχών κ.λ.π.).

Οι διαφορές που προκύπτουν από την άνιση ανάπτυξη που γίνονται όλο και πιο έντονες συμβάλλουν στην δημιουργία προϋποθέσεων για ασύμμετρες απειλές. Μέσα από συναισθήματα απόγνωσης και οργής «ψαρεύει» η τρομοκρατία. Ο ηγεμονισμός, οι διεθνείς επεμβάσεις και οι στρατηγικοί ανταγωνισμοί που οξύνουν τα περιφερειακά προβλήματα αποσταθεροποιούν το σύγχρονο διεθνές σύστημα. Ιδιαίτερα ο ηγεμονισμός που λειτουργεί είτε προς την κατεύθυνση της κατάρρευσης του διεθνούς συστήματος εγκαθιδρύοντας μια παγκόσμια αυτοκρατορία είτε προς την κατεύθυνση του ελέγχου με ποικίλους μηχανισμούς του καθεστώτος της κρατικής κυριαρχίας, αποτελεί βασικό αίτιο ανάπτυξης ασύμμετρων απειλών.

Λαθρομετανάστευση

Η κατάρρευση των καθεστώτων της Βαλκανικής, η κρίση στις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και η φτώχεια σε πολλές χώρες της Ασίας και της Αφρικής προκάλεσαν ένα μεγάλο κύμα λαθρομετανάστευσης προς τη δύση. Η εξαθλίωση των ανθρώπων αυτών που οφείλεται κυρίως στις απαράδεκτες συνθήκες διαβίωσης, στην καταπίεση που υφίστανται από τα ανελεύθερα καθεστώτα και στις περιπέτειες των συχνών πολεμικών διενέξεων, τους καθιστά ικανούς για διάφορες πράξεις βίας προκειμένου να εξασφαλίσουν την επιβίωσή των και συνεπώς εύκολα θύματα στη στρατολόγηση από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο. Η χώρα μας, λόγω γεωγραφικής θέσεως, της συμμετοχής στην ΕΕ, στα συστήματα ασφάλειας και γενικότερα του ρόλου που διαδραματίζει στον γεωγραφικό της περίγυρο αποτελεί τελικό και ενδιάμεσο σταθμό προορισμού μεταναστών.

Το ιδιαίτερα κοινωνικό και ανθρωπιστικών διαστάσεων θέμα αγγίζει και τα όρια ασφάλειας. Ειδικότερα η λαθρομετανάστευση διαμορφώνει για τη χώρα μας συνθήκες για πιθανή δημογραφική αλλοίωση του πληθυσμού σε συγκεκριμένες περιοχές, για δημιουργία εθνικών ή θρησκευτικών ομάδων, διακίνησης όπλων, εκρηκτικών, ναρκωτικών μη αποκλεισμένων και των όπλων μαζικής καταστροφής. Μέσω της λαθρομετανάστευσης δίνεται η δυνατότητα σε κακοποιά στοιχεία και φανατικούς με δυσδιάκριτο τον μεταξύ τους διαχωρισμό και με άγνωστες τις προθέσεις των, να εισέλθουν στη χώρα μας όταν μάλιστα δεν φαίνονται να δημιουργούνται προϋποθέσεις για αποτελεσματική διαφύλαξη της άλλης πλευράς των συνόρων, στο έδαφος των γειτονικών της Ελλάδος χωρών, με έλεγχο των διερχομένων και εξερχομένων από αυτές προσώπων.

Η λαθρομετανάστευση, ως ένα παγκόσμιο κοινωνικό φαινόμενο λόγω των διαστάσεων που πήρε τα τελευταία χρόνια, αποτελεί έναν εν δυνάμει παράγοντα ασύμμετρης απειλής για το εσωτερικό της χώρας μας και κατά συνέπεια και για τις

ένοπλες δυνάμεις. Η θέσπιση ειδικών μέτρων για την απέλασή τους αποτελεί επώδυνη μορφή ενεργειών για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.

Οργανωμένο Έγκλημα

Μια άλλη πηγή ασύμμετρης απειλής είναι το οργανωμένο έγκλημα. Ως οργανωμένο έγκλημα, παρά τις κατά καιρούς εννοιολογικές διακυμάνσεις, θεωρείται η οργάνωση προσώπων, που αποσκοπεί στην άσκηση εγκληματικής δραστηριότητας σε διαρκή βάση προκειμένου να αποκομίσει οικονομικά οφέλη και να ελέγξει εθνικές και διεθνείς καταστάσεις.

Το 1998 η INTERPOL υιοθέτησε ως οργανωμένο έγκλημα κάθε επιχείρηση ή ομάδα ατόμων που εμπλέκεται σε διαρκή και παράνομη δραστηριότητα, η οποία έχει πρωταρχικό σκοπό την απόκτηση κερδών ανεξάρτητα από τοπικά σύνορα. Στη Γερμανία από εκπροσώπους της αστυνομίας και της δικαιοσύνης διαμορφώθηκε ένας άλλος ορισμός. Η αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος μέσω κοινών προσπαθειών δημιούργησε την ανάγκη ενός κοινού ορισμού. Μετά από πολλές συζητήσεις στην ΕΕ, συμφωνήθηκαν οι προϋποθέσεις για να ενταχθεί μια εγκληματική πράξη στο οργανωμένο έγκλημα. Στη χώρα μας εκτός από το άρθρο 187 του ποινικού κώδικα αναγνωρίζεται και το νομικό πλαίσιο της ΕΕ .

Η μετεξέλιξη του οργανωμένου εγκλήματος και η μορφοποίησή του στη σημερινή του μορφή άρχισε, μετά την κατάρρευση των πολιτικών συστημάτων των κρατών του "υπαρκτού σοσιαλισμού" και ιδιαίτερα, αυτών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, όταν η οικονομία στις χώρες αυτές δεν κατόρθωσε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του μέσου υπηκόου-καταναλωτή για καταναλωτικά αγαθά και έτσι προέκυψε η «παράλληλη» οικονομία και η εμφάνιση ομάδων νέων κυρίως ανθρώπων που διεκδίκησαν τμήμα των κερδών των επιχειρήσεων υπό την μορφή ενός άμορφου ακόμη οργανωμένου εγκλήματος. Οι μεταβολές που επήλθαν στα κράτη αυτά εισήγαγαν ένα νέο είδος βίας συνδεδεμένο με το οργανωμένο έγκλημα, με ιδιαίτερη επικινδυνότητα και κοινωνικές διαστάσεις.

Ανεξάρτητα από τον ορισμό που δίδεται, το οργανωμένο έγκλημα στις νεές του σημερινές μορφές είναι πολυπλοκότερο, επεκτείνεται σε ευρύτερο γεωγραφικό πλαίσιο και δεν εκπορεύεται από τους παραδοσιακούς του χώρους (π.χ. από παραδοσιακές οικογένειες της Ιταλίας κ.λ.π) αλλά από πολλές άλλες χώρες κυρίως από πρώην σοσιαλιστικές δημοκρατίες.

Οι εγκληματικές πράξεις που συγκροτούν το οργανωμένο έγκλημα καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων. Η διακίνηση ναρκωτικών, το ξέπλυμα χρήματος, εκβιασμοί, προστασία, ανθρώπινα όργανα, η οργανωμένη πορνεία, η κλοπή αυτοκινήτων, έργων τέχνης, διακίνηση πλαστών χαρτονομισμάτων, η χρησιμοποίηση οικονομικών πόρων παράνομων ενεργειών για ενοικίαση μισθοφόρων, είναι μερικές από τις παράνομες δραστηριότητες. Το οργανωμένο έγκλημα συνδέεται επίσης άμεσα με τοπικές πολεμικές συρράξεις με την έννοια ότι χρησιμοποιούνται επαγγελματίες στρατιώτες της τύχης.

Η παράνομη διακίνηση πυρηνικών υλικών, χημικών ουσιών και βιολογικών μικροβίων μέσω του οργανωμένου εγκλήματος προσέδωσε σε αυτό φήμη και διενήμβελευα.

Η εγκληματική δραστηριότητα στη χώρα μας σύμφωνα με εκθέσεις αρμοδίων υπηρεσιών στη συντριπτική της πλειοψηφία δεν συνδέεται με το οργανωμένο έγκλημα. Οι εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας και εξαρτώνονται από τις διωκτικές αρχές δεν διαθέτουν τη βασική δομή διάρθρωσης και οργάνωσης που θα τους επέτρεπε να έχουν διάρκεια στη δράση τους μετά από τη σύλληψη ωρισμένων μελών.

Ορισμένες μορφές ασύμμετρων απειλών κυρίως πυρηνικής, χημικής, βιολογικής επίθεσης, ηλεκτρονικού και πληροφοριακού πολέμου υπάρχει η δυνατότητα κατω από ωρισμένες προϋποθέσεις να εκδηλωθούν δια του οργανωμένου εγκλήματος.

Το κίνητρο δράσης αυτών που δραστηριοποιούνται στο οργανωμένο έγκλημα είναι οικονομικό σε αντίθεση με την τρομοκρατία που είναι πολιτικό. Η πιθανότητα κινδύνου ασύμμετρης απειλής από το οργανωμένο έγκλημα, για τη χώρα μας, κατά την εκτίμησή μου είναι περιορισμένη. Εκείνο που δεν μπορεί να αποκλεισθεί είναι η στρατολόγηση κακοποιών κοινού ποινικού δικαίου από τρομοκρατικές οργανώσεις για επίτευξη στόχων οργανωμένου εγκλήματος.

Όπλα μαζικής καταστροφής

Ο όρος όπλα μαζικής καταστροφής χρησιμοποιείται λόγω της μαζικότητας των καταστροφών που προκαλούν, σε αντιδιαστολή με τον όρο Πυρηνικά-Βιολογικά-Χημικά όπλα που είχε καθιερωθεί αρχικά και αφορούσε στην καθαρά στρατιωτική χρησιμοποίηση και αξία τους.

Την κλιμάκωση των συμβατικών εξοπλισμών κατά τη διάρκεια του ψυχρού πολέμου ακολούθησαν και τα όπλα μαζικής καταστροφής. Η παγκόσμιος κοινή γνώμη είχε μεν αποδεχθεί το δόγμα της αποτροπής ανησυχούσε όμως όχι τόσο με την κλιμάκωση των ΟΜΚ αλλά περισσότερο για την πιθανότητα διασποράς των σε άλλες χώρες. Με την κατάρρευση του διπολισμού η προοπτική διασποράς και χρησιμοποίησης ΟΜΚ είναι εφιαλτική. Σήμερα υπάρχουν αρκετές χώρες που διαθέτουν επίσημα ΟΜΚ και τουλάχιστον άλλες 20 που έχουν αποκτήσει η προσπαθούν να αποκτήσουν κάποια δυνατότητα χρήσης των.

Η φύση της ενδεχόμενης χρησιμοποίησης Όπλων Μαζικής Καταστροφής (ΟΜΚ) αλλάζει. Εκεί όπου ο ρόλος τους ήταν η αποτροπή ενός γενικού πολέμου (κατά την εποχή του ψυχρού πολέμου), τώρα θεωρούνται όπλα επιλογής των θεωρουμένων στρατιωτικών δυνάμεων δευτέρας τάξεως ή ακόμη και μη κρατικών ομάδων. Εκτιμάται, ότι αυτοί οι πρότερον αδύνατοι παράγοντες στο παγκόσμιο προσκήνιο, πιστεύουν πλέον, ότι έχουν βρεί τρόπους επηρεασμού και εκφοβισμού των νομίμων κυβερνήσεων μέσω των ΟΜΚ.

Παρά τις πρωτοβουλίες που έχουν εκδηλωθεί είτε μονομερώς είτε από κοινού για τον έλεγχο των ΟΜΚ ο κίνδυνος της διασποράς και χρησιμοποίησής των δεν έχει εξαληφθεί και οφείλουμε να διατηρήσουμε ικανότητα πρόληψης και αντιμετώπισης τέτοιων απειλών. Η ασύμμετρη απειλή από τα ΟΜΚ είναι διαφορετική για κάθε χώρα και η αντιμετώπισή της απαιτεί διεθνή συνεργασία.

Η συλλογή πληροφοριών και η εκτίμηση της απειλής είναι οι βασικοί παράγοντες που θα οδηγήσουν την κυβέρνηση στην οργάνωση της ασφάλειας του κράτους με τις Ε.Δ. πρωτοπόρες στην συνεχή αυτή προσπάθεια.

Ηλεκτρονική Τρομοκρατία και Εγκλήματα Υψηλής Τεχνολογίας

Μέχρι πριν από λίγα χρόνια, πολλοί ήταν αυτοί που πίστευαν ότι η απειλή για μια τρομοκρατική δράση μεγάλης έκτασης με καταστροφικά αποτελέσματα μέσω των Η/Υ ανήκε στο επίπεδο της επιστημονικής φαντασίας. Η πραγματικότητα όμως ήλθε να αλλάξει αυτή την άποψη. Οι τεχνολογικές εξελίξεις που άρχισαν να προέρχονται από τα εργαστήρια της έρευνας στην ηλεκτρονική, τη βιολογία και την τεχνική ευφυΐα έδειξαν ότι πολύ σύντομα αυτές οι ακραίες για την εποχή τους προβλέψεις όχι μόνο θα έβγαιναν αληθινές αλλά ταυτόχρονα προοιωνίζονταν ακόμη πιο "φανταστικά" περιβάλλοντα και πρακτικές.

Η προδιαγραφόμενη εξέλιξη των Η/Υ συνοδεύεται με τις ανάλογες προσπάθειες για τη διάβρωση και εκμετάλλευση αυτού του παγκοσμίου συστήματος για εγκληματικούς ή τρομοκρατικούς σκοπούς, προσπάθειες που οι σημερινές διωκτικές αρχές είναι τραγικά αδύναμες να προβλέψουν ή να καταπολεμήσουν.

Το ότι οι πληρωμές και οι εισπράξεις, οι τραπεζικές και εμπορικές συναλλαγές, οι αγορές, οι μεταφορές, η ταχυδρομική επικοινωνία, η ψυχαγωγία, η ενημέρωση, οι δοσοληψίες με το κράτος, η ίδια η εργασία πραγματοποιούνται σήμερα ή θα πραγματοποιούνται στο εγγύς μέλλον, στηριγμένες αποκλειστικά σ' αυτή τη δομή, ίσως να μας δίνει απλά την εντύπωση μιας εύκολης και δεδομένης χρηστικότητας.

Η πραγματικότητα όμως δεν είναι τόσο απλή. Το πλήθος, η δύναμη και η πολυπλοκότητα της σύνδεσης του Η/Υ που μας κάνουν εύκολη τη ζωή είναι τόσο δεμένα με τις υποδομές της καθημερινότητας που ο ίδιος ο χρήστης να έχει δυσκολίες να αντιληφθεί τις επιπτώσεις μιας μικρής διαταραχής τους.

Είναι γεγονός ότι οι επιθέσεις που έχουν συμβεί μέχρι τώρα στο δίκτυο Υπολογιστών έχουν αντιμετωπισθεί ταχύτατα είτε λόγω της περιορισμένης έκτασης των στόχων τους είτε γιατί η ψαλίδα ανάμεσα στην τεχνογνωσία των εισβολέων και την τεχνογνωσία των "φυλάκων" είναι μικρή.

Η τρομοκρατία όμως συνεχίζει και θα συνεχίσει και στο μέλλον να κτυπά το διαδίκτυο που από την ίδια του τη δομή επιτρέπει αυτές τις επιθέσεις. Οι μορφές της επίθεσης εντοπίζονται στη διάβρωση, την καταστροφή ή την υποκλοπή αρχείων είτε στην πρόκληση καταρρεύσεων σε τμήματά του είτε ακόμη και στην πρακτική που είναι γνωστή σαν ξέπλυμα κεφαλαίων που ένα μέρος τουλάχιστον από αυτά τα κεφάλαια χρησιμοποιούνται για χρηματοδότηση τρομοκρατικών ενεργειών.

Διαπιστώνεται ότι τα μεγάλα συστήματα υπολογιστών που λειτουργούν π.χ. σε τομείς εγκαταστάσεων οπλικών συστημάτων, παρακολούθησης δορυφορικών συστημάτων, σε γιγάντια χρηματοπιστωτικά κέντρα κ.λ.π. έχουν αυξημένες και δυσκολότερες στην παραβίασή τους δικλείδες ασφαλείας. Οι ηλεκτρονικοί τρομοκράτες όμως γνωρίζουν πολύ καλά τις τεράστιες καταστροφικές συνέπειες που

μπορούν να προκληθούν ακόμη και σε μικρής έκτασης δολιοφθορά, σε συστήματα που μπορεί να φυλάσσονται λιγότερο αλλά είναι το ίδιο κρίσιμα για τη λειτουργία της καθημερινής ζωής μιας χώρας π.χ. σε τηλεφωνικά δίκτυα, σε συστήματα παροχής ενέργειας, σε δίκτυα κοινωνικών υπηρεσιών κ.λ.π. Τα σχέδια αυτών που σχεδιάζουν προσβολές και απειλές ηλεκτρονικών επιθέσεων μεσαίας έκτασης, εξυπηρετούνται καλύτερα, από την πρόκληση του πανικού, του τρόμου και της κοινωνικής σύγχυσης και αποδιοργάνωσης. Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα αυτού του είδους της απειλής είναι ο διαβόητος "ιός της χιλιετίας" που αντιμετώπισε ο κάθε χρήστης προσωπικού Η/Υ δηλαδή όλες οι επιχειρήσεις του πλανήτη και όλα τα κράτη του κόσμου, που ανεξάρτητα από την προέλευσή του και ασχέτως αν δημιουργήθηκε μέσα σε σκοτεινά κέντρα ηλεκτρονικής τρομοκρατίας, μυστικές υπηρεσίες ή φιλοπαίγμονες νεαρούς χάκερ με διεστραμμένη αίσθηση του χιούμορ, είχε τεράστια επίδραση στην ψυχολογία της μάζας.

Το μέλλον μας επιφυλάσσει ακόμη πιο εφιαλτικές προοπτικές σε ηλεκτρονικές επιθέσεις. Σήμερα η τρομοκρατία και ιδιαίτερα η ηλεκτρονική, διαθέτει άφθονα κεφάλαια, ειδικευμένα άτομα στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, πλήθος οργανώσεων βιτρίνας με φαινομενικά νομιμότατες προδιαγραφές, λογιστές, χρηματιστές, τραπεζίτες, δικηγόρους, πυρηνικούς φυσικούς και γενικά επιστήμονες ειδικούς στην κρυπτογραφία, πιθανώς πρώην στελέχη μυστικών υπηρεσιών, άριστο και άφθονο σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό και το σπουδαιότερο μέλη-οπαδούς που είναι πολύ φανατικοί και έτοιμοι για τα πάντα. Είναι πολλές οι ενδείξεις που μας πείθουν ότι η πλειονότητα των τρομοκρατικών ενεργειών στο μέλλον δεν θα διεξάγεται με απευθείας κτυπήματα σε πραγματικούς στόχους αλλά με επιθέσεις στο χώρο των Υπολογιστών και του διαδικτύου που είναι χώρος που καλύπτει ολόκληρο τον πλανήτη. Η έκταση αυτής της κάλυψης είναι εκείνο που θα κάνει τις ηλεκτρονικές επιθέσεις εξαιρετικά πιο επικίνδυνες από κάθε άλλη τυπική τρομοκρατική δράση.

Θρησκευτικός και Εθνικιστικός Φονταμενταλισμός

Οι τρομοκρατικές ενέργειες της 11ης Σεπτεμβρίου και η συνακόλουθη παγκόσμια κρίση επανέφεραν στο προσκήνιο το θέμα του Ισλάμ και των σχέσεων του ισλαμικού κόσμου με τη Δύση.

Ο ισλαμικός φονταμενταλισμός, όπως επικράτησε στην αρχή ως ορολογία ή εξτρεμισμός όπως τελικά εξελίχθηκε, για να υποδηλώσει τις πράξεις βίας, είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο με απρόβλεπτες διαστάσεις και έναν ιδιότυπο επεκτατισμό, που δύσκολα ανακόπτεται, πολύ δε δυσκολότερα καταστέλλεται. Είναι ταυτόχρονα το κοινωνικό φαινόμενο λαών που πρόσφατα απέκτησαν εθνική συνείδηση και είναι μια θρησκεία που περιλαμβάνει στοιχεία επεκτατισμού και σχετικής βίας.

Φονταμενταλιστές είναι αυτοί που υποστηρίζουν την ανωτερότητα μερικών θεμελιωδών δογμάτων σε σχέση με τα άλλα.

Φανατισμός είναι η τυφλή προσήλωση σε ιδέα ή πρόσωπο που οδηγεί στην άρνηση αποδοχής της «άλλης» άποψης και στο μίσος εναντίον εκείνου που εκφράζει το αντίθετο.

Εθνικισμός είναι η αποκλειστική και πολλές φορές υπερβολική προσήλωση προς την ιδέα της πατρίδας και του έθνους και γενικά των Εθνικών Ιδεωδών με ιδιαίτερο

χαρακτηριστικό την διάκριση των Εθνών σε ανώτερα και κατώτερα και την προσπάθεια επιβολής των πρώτων στα δεύτερα. Η έντονη προβολή της ιδέας του Έθνους συνδυαζόμενη με τάσεις εδαφικής επεκτάσεως σε βάρος άλλων χωρών συνήθως γειτονικών είναι εθνικισμός.

Η αρχή του εθνικισμού, ως κοινωνικού φαινομένου, τοποθετείται χρονικά στην περίοδο της Γαλλικής Επανάστασης που άνοιξε το δρόμο για την δημιουργία των σύγχρονων εθνικών κρατών. Ο εθνικισμός ως ιδεολογία και φιλοσοφία εμπεριέχει την ιδέα της επέκτασης των εθνικών συνόρων πράγμα που επιβεβαιώθηκε με την πρόσφατη κατάρρευση της πρώην Σοβιετικής Ένωσης όπου είδαμε την αναβίωση των παλαιών εθνικισμών σε μεγάλο μέρος της επικρατείας της. Η τάση αυτή εκτός του ότι λειτουργεί αποσταθεροποιητικά υποθάλλει και εθνικιστικές ομάδες που συνιστούν εν δυνάμει ασύμμετρη απειλή.

Τρομοκρατία

Η τρομοκρατία αναπτύχθηκε από τους δύο προηγούμενους ομιλητές, θα έχουμε την ευκαιρία να ακούσουμε και στη συνέχεια και άλλες απόψεις και γι αυτό θα περιορισθώ στις παρακάτω επισημάνσεις.

Το κύμα της τρομοκρατίας που πλήττει τις σύγχρονες και ιδιαίτερα τις δυτικές κοινωνίες είναι φαινόμενο που οι ρίζες του φθάνουν μέχρι τις πρώτες μορφές κοινωνικής οργάνωσης.

Τα αίτια μπορούν να αναζητηθούν σε όλο το φάσμα των ανθρωπίνων επιδιώξεων. Πολιτικοί,οικονομικοί, θρησκευτικοί, φυλετικοί, εθνικοί, εθνοτικοί και κοινωνικοί λόγοι ενοχοποιούνται Δεν υπάρχουν μυνήματα αισιοδοξίας για την εξάλειψή της απεναντίας αυξάνονται οι δυσχέρειες αντιμετώπισής της.

Η τρομοκρατία έχει γίνει αποτελεσματική γιατί εκμεταλλεύεται την εξέλιξη της σύγχρονης τεχνολογίας που επιτρέπει σε μεμονομένα άτομα η μικρές ομάδες ατόμων να προκαλούν μεγάλων διαστάσεων καταστροφές και εκμεταλλεύεται επίσης την δημοσιότητα των ΜΜΕ.

Μεταφέρει τη μάχη στη σφαίρα του συμβολικού, δεν μάχεται με ισοδύναμα όπλα αλλά με δικούς της όρους που είναι το χρήμα, η τεχνολογία, το δίκτυο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και το σπουδαιότερο με το θάνατο των τρομοκρατών όπου δεν υπάρχει συμμετρική απάντηση.

Ο κλασικός πόλεμος,χθές στο Αφγανιστάν αύριο στο Ιράκ και διαρκώς στην Τσετσενία δεν είναι αποτελεσματικό μέτρο για την αντιμετώπισή της. Πιθανώς να την ενισχύει.

Η κρίση της διεθνούς τρομοκρατίας είναι περισσότερο πολιτική παρά οικονομική.

Υπαρχει αδύρητος ανάγκη να προσδιορισθεί η έννοια της τρομοκρατίας, να δημιουργηθεί το κατάλληλο νομικό πλαίσιο που να μην αφήνει περιθώρια για

τρομοκρατικές πράξεις και να δημιουργηθεί ένα διεθνές όργανο που θα συντονίζει τον αγώνα κατά της τρομοκρατίας.

Οι Ένοπλες Δυνάμεις μπροστά στη νέα πρόκληση

Η ανάγκη προσαρμογής των Ενόπλων Δυνάμεων είναι φανερή από την αλλαγή του γεωπολιτικού περιβάλλοντος καθώς έληξε ο ψυχρός πόλεμος. Εάν η κατάρρευση της τέως Σοβιετικής Ένωσης προκάλεσε μια δραματική αλλαγή σε ένα μικρό χρονικό διάστημα υπάρχουν και άλλες εξελίξεις που πραγματοποιήθηκαν και πραγματοποιούνται με πολύ αργούς ρυθμούς μεταβάλλοντας τον κόσμο στον οποίο ζούμε. Η παγκοσμιοποίηση που εκφράζει ένα μεγάλο μέρος από αυτές τις μεταβολές και καλύπτει όλους τους τομείς της ζωής όπως οικονομία, πολιτισμό, πολιτική, άμυνα κ.λ.π. κάνει τον κόσμο πολύ πιο δυσνόητο αφού είναι ολοένα και δυσκολότερο να απομονώσουμε επιμέρους πραγματικότητες και να τις αναλύσουμε ξεχωριστά. Ο πολλαπλασιασμός των αλληλοεπιδράσεων μας οδηγεί σε συστήματα ολοένα πιο σύνθετα και περίπλοκα. Εάν σ'αυτά προσθέσουμε και την ρευστότητα που επικρατεί γύρω μας αντιλαμβανόμαστε πόσο δύσκολο είναι να κατανοήσουμε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες καλούμαστε να υλοποιήσουμε τις αναγκαίες προσαρμογές στο χώρο των Ε.Δ. Και βέβαια το πρόβλημα δεν είναι μόνο δικό μας. Όλοι οι παράγοντες της διεθνούς ζωής βρίσκονται σε δυσκολία και σύγχυση διαφορετικής κλίμακος. Η Ευρώπη έχει την υποχρέωση να αυτοπροσδιορισθεί μέσα σ'αυτό το συγκεχυμένο περιβάλλον εν αντιθέσει με την υπερδύναμη που κατορθώνει να προσαρμόζει την πολιτική της για μια σειρά από λόγους με επιτυχία και να ενισχύει την διεθνή της θέση.

Μία από τις σημαντικότερες αλλαγές που έχει επιφέρει η παγκοσμιοποίηση στο χώρο της άμυνας είναι αυτή που αφορά στο ρόλο του εδάφους. Από τον 19^ο αιώνα ανάμεσα στους διαφόρους παράγοντες ισχύος, το έδαφος εθεωρείτο ο σημαντικότερος, τουλάχιστον στην Ηπειρωτική Ευρώπη. Ο απόλυτος έλεγχός του επιτεύχθηκε με την εξέλιξη της βιομηχανικής επανάστασης. Το κρατικό έδαφος αποτέλεσε στην αρχή το πλαίσιο της οικονομικής ανάπτυξης και στη συνέχεια το εφαλτήριο για την κατάκτηση των διεθνών αγορών. Ο θρίαμβος του εθνικού εδαφικού κράτους ολοκληρώθηκε κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και από εκεί καθιερώθηκε η γεωπολιτική σκέψη που κυριαρχείται από την εδαφική διάσταση και προβάλλεται η εδαφική στρατηγική. Ευρωπαϊκοί λαοί αλληλοεξοντώνονταν δια δύο περίπου αιώνες για να κερδίσουν λίγο έδαφος. Με το άνοιγμα των αγορών και την ανάπτυξη των μεταφορών και επικοινωνιών, το κράτος άρχισε να χάνει τον οικονομικό έλεγχο επάνω στο έδαφός του, ενώ η αξία του εδάφους ως φορέα, ως μέσο της άμυνας και ασφάλειας έχει υποβαθμισθεί.

Σήμερα η ανάπτυξη των τεχνολογιών έχει καταστήσει τον εδαφικό έλεγχο πολύ πιο δύσκολο. Τα ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά κύματα διεισδύουν μεταφέροντας ξένες ιδέες και μηνύματα, οι δορυφόροι αναγνωρίζουν το τι γίνεται μέσα σε μία χώρα. Η ανάπτυξη της ηλεκτρονικής στα οπτικά συστήματα έχει μετατρέψει τον πόλεμο σε δραστηριότητα εκτός τόπου και χρόνου και επικρατεί εκείνος που έχει πρόσβαση σε πιο προχωρημένη τεχνολογία. Ο πόλεμος έχει αποεδαφοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό. Ο εδαφικές επιχειρήσεις, θα μπορούσα να πω, ότι είναι δευτερεύουσες ενέργειες για εξουδετέρωση της αντίστασης του αντιπάλου εφόσον ο πόλεμος θα έχει κριθεί στον αέρα αλλά κυρίως στην τεχνολογική αντιπαράθεση.

Συμπερασματικά θα έλεγα ότι η σχέση εδάφους και ισχύος έχει αντιστραφεί δηλαδή ένας λαός πρέπει να είναι ισχυρός για να μην κινδυνεύει να χάσει το έδαφός του και ότι αυτό που κατά θαυμαστό τρόπο εξέφρασε το πρώτο πολεμικό ανακοινωθέν του Αλβανικού Έπους «Αι ημέτεροι δυνάμεις αμύνονται του πατρίου εδάφους», έχει διαφοροποιηθεί με την έννοια ότι μικρές χώρες δεν μπορούν να ελπίζουν ότι θα αντισταθούν για πολύ, στηριγμένες γερά στο έδαφός τους.

Κυρίες και Κύριοι,

Στη νέα εποχή, στην εποχή του 21^{ου} αιώνα, η ασφάλεια και η οικονομία αποτελούν τους δύο βασικούς πυλώνες που θα στηριχθεί η πορεία μας. Την ασφάλεια, μέχρι πρόσφατα, την διακρίναμε σε εσωτερική και εξωτερική και τα θέματα εσωτερικής ασφάλειας είτε ήταν η τρομοκρατία, το διεθνές έγκλημα, η παράνομη μετανάστευση, είτε ο πληροφοριακός πόλεμος είχαν ανατεθεί στα Υπουργεία Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης. Ήταν ένα εσωτερικό φαινόμενο και έτσι αντιμετωπιζόταν. Μια απόφαση όμως του ΝΑΤΟ, που αποδέχεται, για πρώτη φορά βέβαια, ότι οι ασύμμετρες απειλές είναι εξωτερική απειλή στρατιωτικού χαρακτήρα, αλλάζει τα πράγματα. Με τη θέση αυτή λειτουργεί το άρθρο 5 της Συμμαχίας, εκδηλώνεται δηλαδή η αλληλεγγύη, η συμπαράταξη και η κοινή προσπάθεια. Ανεξάρτητα από τις επιφυλάξεις που μπορεί να έχει κανείς, ιδιαίτερα για τις αποδείξεις ενοχοποίησης των υπευθύνων για τις συνέπειες των πράξεων υλοποίησης των ασύμμετρων απειλών, εκτιμώ ότι έχει ωριμάσει η αντίληψη για μια νέα πολιτική ασφάλειας ώστε να καλύπτει και την αντιμετώπιση των ασύμμετρων απειλών. Υπάρχει επιτακτική ανάγκη οι πολίτες να αισθάνονται ασφαλείς, η κοινωνία μας να είναι θωρακισμένη απέναντι στις ασύμμετρες απειλές. Το θέμα εάν θα συνεχισθεί η ευθύνη αντιμετώπισης των ασύμμετρων απειλών από τα Υπουργεία Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης προβληματίζει τους υπευθύνους. Το βέβαιο είναι ότι σήμερα ζητείται η συμβολή των Ενόπλων Δυνάμεων στην αντιμετώπιση των ασύμμετρων απειλών ως εξωτερική απειλή και αυτό μας οδηγεί στην ανάγκη αναθεώρησης του δόγματος ασφαλείας ώστε να καλύπτει με επάρκεια τις ασύμμετρες απειλές. Η πολιτική Εθνικής Άμυνας έχει ως κεντρικό άξονα της αμυντικής στρατηγικής την αποτροπή της τουρκικής απειλής και την αντιμετώπιση πιθανών κινδύνων από την αποσταθεροποίηση στα Βαλκάνια. Το Στρατηγικό μας Δόγμα είναι αμυντικό, προσανατολισμένο στην αντιμετώπιση των προαναφερθέντων κινδύνων και απειλών. Υπάρχει ανάγκη το δόγμα να αντιμετωπίζει και τις ασύμμετρες απειλές. Οφείλουν οι Ε.Δ. να διαμορφώνουν υποδομές, να αποκτήσουν τα μέσα αλλά και την ικανότητα να αντιμετωπίσουν τις ασύμμετρες απειλές. Αυτό θα επιτευχθεί, κατ' αρχήν, με την βελτίωση στους τομείς των δικτύων. Η εκμετάλλευση της πληροφορικής και της δυνατότητας αξιοποίησης των νέων μορφών τεχνολογίας από τις Ε.Δ. θα προσδώσει δυνατότητες και ικανότητες αντιμετώπισης ασύμμετρων απειλών.

Η απαξιοτική αντίληψη για την ανθρώπινη ζωή όλων εκείνων που εμπλέκονται στο σύμπλεγμα των ασύμμετρων απειλών και η αδιαφορία για τις συνέπειες των πράξεων τους δυσκολεύει και ελαχιστοποιεί την δυνατότητα των μηχανισμών ασφαλείας να τις αποτρέψουν στο στάδιο της εκδήλωσής τους. Αυτό επιβάλλει προβάδισμα στις προληπτικές στρατηγικές σε βάρος των κατασταλτικών και καταδεικνύει την ανάγκη στρατηγικής αναθεώρησης του συστήματος πληροφόρησης και ασφάλειας με επίκεντρο την απρόσκοπτη και καλόπιστη πολυεπίπεδη συνεργασία σε εθνικό και ευρύτερο περιφερειακό επίπεδο ιδιαίτερα με χώρες που πρεσβεύουν τις ίδιες με εμάς αρχές και αξίες.

Ο πληροφοριακός πόλεμος έχει διεθνή υπόσταση και είναι μέρος του γενικού πολέμου. Η απόκτηση τεχνικής, εκπαιδευτικής και θεσμικής υποδομής από τις Ε.Δ. για διεξαγωγή αμυντικών και επιθετικών επιχειρήσεων πληροφοριακού πολέμου είναι προς την σωστή κατεύθυνση. Επίσης επιβάλλεται η ανάληψη πρωτοβουλίας από τις Ε.Δ. ώστε να ενημερωθούν Κυβερνητικοί αξιωματούχοι για την συμβολή του πληροφοριακού πολέμου στην ασφάλεια και άμυνα της χώρας με απώτερο σκοπό την ανάπτυξη οργανωτικών δομών για αντιμετώπιση όλων των συναφών θεμάτων.

Η σταδιακή απεξάρτηση των Ε.Δ. από εμπορικά δίκτυα. Ένας σημαντικός όγκος πληροφοριών μεταφέρεται από εμπορικά μέσα επικοινωνιών που είναι εκτός ελέγχου και προστασίας των Ε.Δ. με αποτέλεσμα την πιθανή ευπάθεια της πληροφοριακής μας υποδομής.

Η δημιουργία σε ανώτατο επίπεδο ενός κεντρικού φορέα για συνεχή εκτίμηση των ασύμμετρων απειλών όπως επίσης και η εισαγωγή του κεφαλαίου των ασύμμετρων απειλών σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης του προσωπικού και ιδιαίτερα των στελεχών των Ε.Δ. θα λειτουργήσουν ενισχυτικά στην αντιμετώπισή των.

Οι Ε.Δ. θα κληθούν να αντιμετωπίσουν το κύριο βάρος των συνεπειών από την χρησιμοποίηση ΟΜΚ. Εκτιμώ ότι η σημερινή ικανότητα των Ε.Δ. για αντιμετώπιση τέτοιων απειλών πρέπει να αυξηθεί.

Αυτές είναι σε γενικές γραμμές οι κατευθύνσεις προς τις οποίες οφείλουν οι Ε.Δ. να εκδηλώσουν ενέργειες ώστε να βελτιωθεί η δυνατότητά των έναντι των ασύμμετρων απειλών. Χρειαζόμαστε Ένοπλες Δυνάμεις ικανές για επιχειρησιακή δράση αλλά και ειδικής εκπαίδευσης του προσωπικού για διαφύλαξη εγκαταστάσεων εθνικού συμφέροντος και διεξαγωγή επιχειρήσεων εναντίον των ασύμμετρων απειλών όταν κριθεί αναγκαίο. Σύμφωνα με τις επιταγές των καιρών ο Ελληνικός Στρατός οφείλει να είναι ευκίνητος, επαγγελματικής εκπαίδευσης και αποτελεσματικός με τη χρήση σύγχρονου εξοπλισμού.

Κυρίες και Κύριοι,

Θα τελειώσω την εισήγησή μου με την απάντηση στο ερώτημα κατά πόσον η χώρα μας αντιμετωπίζει κινδύνους από ασύμμετρες απειλές. Οι νέες μορφές απειλών που είναι χειρότερες από εκείνες με τις οποίες είχαμε συνηθίσει να ζούμε, δεν αναγνωρίζουν σύνορα και δεν έχουν συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές δράσεως. Η Ελλάδα όμως, αν και έχει παραδοσιακά καλές σχέσεις με χώρες περιοχών που, κατά την εκτίμηση πολλών αναλυτών, «εξάγουν» διεθνιστικά φαινόμενα, είναι πιθανό να υποστεί τις συνέπειες ασύμμετρων απειλών λόγω συμμετοχής μας στο ΝΑΤΟ, Ε.Ε. και γενικά σε όργανα συλλογικής ασφάλειας.

Η ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΣΗΜΕΡΑ

Του Α. ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗ

Καθηγητού Πανεπιστημίου Αθηνών

Τα γεγονότα είναι σε όλους γνωστά και δεν χρειάζεται να τα επαναλάβουμε εδώ. Αρκεί το συμπέρασμα ότι η εξέλιξη των πραγμάτων υπήρξε όντως αμείλικτη, κυρίως για την ελληνική πλευρά σε Ελλάδα και Κύπρο. Ενώ οι μεγαλύτερες και οι ισχυρότερες από τις εμπλεκόμενες χώρες επέδειξαν σταθερότητα και συνέπεια στις στρατηγικές επιδιώξεις τους σε βάθος χρόνου, οι μικρότερες και ασθενέστερες, δηλαδή, η Ελλάδα και η Κύπρος, δεν απέφυγαν τις παλινωδίες, την έλλειψη εθνικής συνεννόησης, συντονισμού και συνεργασίας, την αστάθεια, την στρατηγική προχειρότητα και κάποιες στιγμές και την υποχωρητικότητα.

Αντίθετα, η τουρκική πλευρά επιδεικνύει αποφασιστικά κάποιες σταθερές θέσεις με τα εξής επιμέρους γνωρίσματα. Πρώτον, υπάρχει συμφωνία όλων σχεδόν των πολιτικών δυνάμεων στην χάραξη και εφαρμογή μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής βοηθούντος για το σκοπό αυτό και του πανίσχυρου Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας.

Δεύτερον, η πολιτική τους χαρακτηρίζεται από εντεινόμενη ριζοσπαστικότητα και διεκδικητικότητα. Έτσι, την εισβολή στρατευμάτων κατοχής το 1974, ακολούθησε η ανακήρυξη των κατεχόμενων τμημάτων της Κύπρου ως ανεξάρτητου κράτους το 1983 και προσφάτως (το 1998) η πρόταση για την συνομοσπονδία στην Κύπρο μεταξύ δύο ανεξαρτήτων κρατών. Μία πρόταση την οποία το σχέδιο του Κόφι Ανάν για τη συνολική επίλυση του Κυπριακού την παρακάμπτει με τον τρόπο που την παρακάμπτει (χωρίς, δηλαδή, να την αποδέχεται, αλλά και χωρίς να την απορρίπτει πλήρως και σαφώς). Όσον αφορά στη σχέση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η τουρκική πλευρά υποστηρίζει ότι θα πρέπει να υπάρχει ταυτόχρονη ένταξη της Τουρκίας και της «Κυπριακής Συνομοσπονδίας», η οποία φυσικά δεν υφίσταται ως υποκείμενο του διεθνούς δικαίου.

Από την άλλη πλευρά και από την σκοπιά του διεθνούς παράγοντα, οι ΗΠΑ, ιδίως, και το Ηνωμένο Βασίλειο δεν απορρίπτουν τις τουρκικές θέσεις. Διαπραγματεύονται και με τις δύο πλευρές στην Κύπρο με τρόπο ισότιμο, την επίσημη Κυπριακή Δημοκρατία και το ανεπίσημο Τουρκοκυπριακό «κράτος» και προωθούν εν τοις πράγμασι την ιδέα μιας ομοσπονδίας στη Μεγαλόνησο που ίσως μοιάζει τελικά μάλλον με συνομοσπονδία (μεταξύ δύο αυτοτελών κρατικών οντοτήτων).

Κοντολογίς, εάν έτσι έχουν τα πράγματα, δεν πρόκειται απλά για διολίσθηση, πρόκειται αντίθετα για ραγδαία και δύσκολα συγκαλυπτόμενη υποβάθμιση του όλου ζητήματος από την σκοπιά των συμφερόντων και των επιδιώξεων του κυπριακού ιδίως ελληνισμού. Πράγμα που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι αδήριτη είναι πλέον η ανάγκη για μια συνολική και αυστηρή επανατοποθέτηση του όλου ζητήματος. Η αισιοδοξία και τα μαλακά λόγια πια δεν αρκούν. Τα μισόλογα και οι μισές αλήθειες δεν κρύβουν την επικίνδυνη εξέλιξη των πραγμάτων. Και το ερώτημα είναι : δεν επέστη, άραγε, πλέον η στιγμή για μια ριζική ανασύνταξη της εθνικής στρατηγικής για το πρόβλημα της Κύπρου ;

Τα πυρηνικά στοιχεία, οι ουσιώδεις προϋποθέσεις αυτής της στρατηγικής δεν μπορεί να είναι άλλες και εν πάση περιπτώσει δεν μπορεί να μην περιλαμβάνουν τις ακόλουθες ελάχιστες συνθήκες (ένα είδος «bottom line») για μια στοιχειωδώς βιώσιμη και λειτουργική λύση του κυπριακού προβλήματος. Συνθήκες οι οποίες, ως υπογραμμιστεί, αντιστοιχούν και εκφράζουν τα σχετικά Ψηφίσματα του ΟΗΕ, τις αρχές του Διεθνούς Δικαίου και τις αξίες του κοινοτικού κεκτημένου :

Διασφάλιση της ενότητας του κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία αντιστοιχεί στην γεωπολιτική ενότητα της Μεγαλονήσου και διαθέτει μια και ενιαία διεθνή προσωπικότητα (μια κυριαρχία, μια υπηκοότητα, μια διεθνή προσωπικότητα).

Διαμόρφωση μιας ενιαίας κυβέρνησης για όλη την επικράτεια με αναγνώριση υψηλού βαθμού τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης και αυτονομίας (διζωνική-δικοινοτική ομοσπονδία). Η πολιτειακή έκφραση αυτού του συστήματος μπορεί να περιλαμβάνει δύο αντιπροσωπευτικά σώματα (Βουλή, Γερουσία), όπου στο μεν πρώτο εξ αυτών η ανάδειξη των μελών του στηρίζεται στην αρχή της αναλογίας, στο δε δεύτερο στην αρχή της ισότητας μεταξύ των ομόσπονδων μερών. Όσον αφορά στην εκτελεστική εξουσία, αυτή μπορεί να συγκροτείται σε τρία επίπεδα (κεντρικό, περιφερειακό, τοπικό) με ανάλογη κλιμάκωση των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας στη δράση του κράτους.

Διασφάλιση συνθηκών ελευθερίας εγκατάστασης, διακίνησης, οικονομικής δράσης και κατοχής περιουσίας σε όλες τις περιφέρειες της νήσου (οι τρεις ελευθερίες του «κοινοτικού κεκτημένου»). Ακόμη και αν εφαρμοστούν σταδιακά μετά την εξάντληση μιας μεταβατικής περιόδου, είναι σαφές ότι η πλήρης ενσωμάτωση της νέας Κύπρου στο κοινό ευρωπαϊκό οικοδόμημα και την αντίστοιχη πολιτική, οικονομική και κοινωνική κουλτούρα συναρτάται με την τήρηση των αρχών αυτών, οι οποίες τελούν και υπό την εγγύηση του ευρωπαϊκού δικαστηρίου.

Σεβασμός των βασικών αρχών του κράτους δικαίου, της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, της οικονομίας της αγοράς και των οργανωμένων δημοσίων υπηρεσιών (αρχές που συγκροτούν τον πολιτικο-φιλοσοφικό πυρήνα του «κοινοτικού κεκτημένου»).

Ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τους ίδιους ακριβώς όρους όπως όλες οι άλλες υποψήφιες χώρες, δίχως πρόσθετους όρους και προϋποθέσεις, διαφορετικά η Ελλάδα θα πρέπει να είναι έτοιμη να προβάλλει αρνησικυρία (veto) για οιαδήποτε διεύρυνσή της.

Τέλος, αλλά όχι ελάσσονα σε σημασία προϋπόθεση : οι κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις σε Ελλάδα και Κύπρο να δεχθούν ότι συμφωνούν στα παραπάνω και δεσμεύονται να τα κάνουν πράξη με συνέπεια και αποφασιστικότητα. Η ύπαρξη και λειτουργία θεσμών εθνικής συνεννόησης και συνεργασίας, όπως το από καιρού αναμενόμενο Συμβούλιο Εξωτερική Πολιτικής, η συνδιάσκεψη των πολιτικών αρχηγών υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, ακόμα και η κοινή διάσκεψη των αντίστοιχων θεσμών και οργάνων σε Ελλάδα και Κύπρο, είναι μέτρα που έχουν τη σημασία τους σε αυτή την κρίσιμη ιστορική στιγμή.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΟΜΑΙ.....

Της Δέσποινας ΚΟΡΩΝΑΙΟΥ

Μέλους της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ

Ζούμε σε μια κοινωνία αγρίων. Κάθε μέρα ακούμε από τα ραδιόφωνα και βλέπουμε στην τηλεόραση σημεία και τέρατα. Θα μου πεις.....Και συ τι κάνεις ; Γιατί τα ακούς ; Γιατί τα βλέπεις ; Σωστή η ερώτηση. Αλλά η απάντηση είναι ότι...είμαι άνθρωπος. Με τα προτερήματα, τα ελαττώματα και τις αδυναμίες μου. Μου αρέσει να ακούω ραδιόφωνο, μου αρέσει στον ελεύθερο χρόνο μου να βλέπω τηλεόραση. Να ενημερώνομαι. Ενημερώνομαι όμως και ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΟΜΑΙ. Γιατί προβληματίζομαι ; Γιατί, ότι ακούω και βλέπω με τρελαίνουν. Ειδήσεις ; Τι ειδήσεις ; Ένα ολόκληρο δελτίο γεμάτο με πλήθος «παραθύρων» στα οποία όλοι μιλούν και φωνάζουν ταυτόχρονα, χωρίς ο ένας να ακούει τον άλλον, έχοντας μοναδικό στόχο να περάσουν τις ιδέες τους και εκτιμώντας ότι το κατορθώνει αυτό όποιος κραυγάζει περισσότερο. Τι λένε ; Δεν ξέρω. Ξέρω μόνο το θέμα από το οποίο ξεκίνησαν. Προσπαθούν, υποτίθεται, να διερευνήσουν το θέμα της τρομοκρατίας. Δεν αντιλέγω. Σοβαρό, σοβαρότατο θέμα, που μας καιει. Αλλά από τα εγκλήματα που διεπράχθησαν να φτάνουμε και να έχουμε σαν κύριο θέμα συζητήσεως την αναγγελία του γάμου Κουφοντίνα-Σωτηροπούλου, αν θα αναγνωρίσει ή θα υιοθετήσει (δεν έχω καταλάβει ακόμα) ο Κουφοντίνας το παιδί της Σωτηροπούλου, αν θα γίνει πολιτικός γάμος και γιατί, αν ο παπα-Τριαντάφυλλος αρνήθηκε τον γάμο του Σάββα με την Αλίσια και αυτή βγήκε κλαίγοντας από τον Κορυδαλλό, αν ο χοντρο-Χριστόδουλος θα παντρευτεί την καλή του και αν ο Γιωτόπουλος θα αποφασίσει να αποκαταστήσει, επί τέλους, την τιμή της Γαλλίδας του, η οποία, κατά τ' άλλα συμμετέχει ενεργά (βλέπε πορεία συμπάραστασης στους τρομοκράτες) στα Ελληνικά δρώμενα.

Κί'εγώ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΟΜΑΙ. Προβληματίζομαι :

Γιατί δεν μπορώ να κυκλοφορήσω τα βράδια μόνη μου έξω από το σπίτι μου.

Γιατί υπάρχουν συμμορίες που τρομοκρατούν, απειλούν, κλέβουν, διακινούν ναρκωτικά. Και φοβάμαι.

Γιατί πηγαίνω να ψωνίσω και ξαφνικά ανακαλύπτω ότι δεν μου φτάνουν τα λεφτά μου και αναρωτιέμαι, μήπως οι τσέπες μου έχουν κάποιο πρόβλημα.

Γιατί κυκλοφορώ στο δρόμο και προσπαθώ να ακούσω τους ανθρώπους γύρω μου να μιλούν ελληνικά, την γλώσσα μου, και τότε αισθάνομαι ξένη στη χώρα που γεννήθηκα, που μεγάλωσα, που ζω.

Γιατί προεκλογικά όλοι μου τάζουν πολλά και εγώ περιμένω να τα υλοποιήσουν και, περιμένω, περιμένω.....και μόνο περιμένω.

Γιατί διαβάζω εφημερίδα και αναρωτιέμαι τι πρέπει να πιστέψω από όλα αυτά που γράφονται.

Γιατί πηγαίνω στο νοσοκομείο και δεν ξέρω αν πρέπει να εμπιστευτώ την υγεία μου στο σύστημα. Αλλά και τι να κάνω ;

Γιατί οδηγώ κανονικά και δεν ξέρω αν θα έλθει κάποιος από το αντίθετο ρεύμα κατά πάνω μου και τότε.....θα πάψω να προβληματίζομαι.

Γιατί δεν ξέρω τι να σκεφτώ όταν βλέπω, σε εθνικές επετείους, δημοσιογράφους να πλησιάζουν παιδιά σε καφετέριες και να τους ρωτούν : «τι γιορτάζουμε σήμερα» και αυτά να μιλούν για το «ΟΧΙ» την 25^η Μαρτίου και για τον πόλεμο που έκαναν οι Έλληνες με τους Τούρκους την 28^η Οκτωβρίου.

Και αυτά είναι λίγα μπροστά σε όλα εκείνα που μας κατακυριεύουν καθημερινά. Φταιω λοιπόν που αναρωτιέμαι και μονίμως....ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΟΜΑΙ ;

Η ΕΕ ΑΥΤΟ-ΥΠΟΝΟΜΕΥΕΙ ΤΗΝ ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

Η συμμετοχή των χωρών της ΕΕ στο ΝΑΤΟ μπορεί να είναι ενιαία και να φέρει την ταυτότητα της Ένωσης.

Από τον υποστράτηγο ε.α. στρατηγικό αναλυτή Δημήτριο Καντερέ

Το ότι η ΕΕ παρά τις σημαντικές προόδους που έχει κάνει σε άλλους τομείς στον τομέα της ασφάλειας και άμυνας διακατέχεται από σύγχυση και σε κάθε περίπτωση παρουσιάζει τεράστια αδυναμία να βρει το δρόμο της είναι γνωστό και από κανένα σχεδόν δεν αμφισβητείται. Η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Άμυνας (ΚΕΠΠΑ) που ανέλαβε να διαμορφώσει ο ύπατος αρμοστής κ. Χαφίε Σολάνα και η Πολιτική Ευρωπαϊκής Ασφάλειας και Άμυνας (ΠΕΑΑ) τρία και πλέον χρόνια μετά τη λήψη των αποφάσεων (στη Σύνοδο Κορυφής του Ελσίνκι το 1999) συνεχίζουν να βρίσκονται σε νηπιακή κατάσταση και να καρκινοβατούν.

Η εκ μέρους των ευρωπαϊκών χωρών (χωρών της ΕΕ) παρουσίαση αδυναμιών στη διαμόρφωση και άσκηση ενιαίας πολιτικής στις εξωτερικές σχέσεις και την ασφάλεια-άμυνα θα μπορούσε εν μέρει τουλάχιστον να θεωρηθεί δικαιολογημένη. Οι πολλές ιστορικές διαφορές μεταξύ των χωρών, η μη πλήρης ταύτιση των οικονομικών και άλλων συμφερόντων τους, οι διαφορετικοί ποικιλόμορφοι δεσμοί αυτών με τις τρίτες εκτός της Ένωσης χώρες και άλλοι αρνητικοί παράγοντες δύσκολο είναι να υπερκεραστούν και να εξαλειφθούν μέσα σε λίγα χρόνια. Η δυσκολία αυτή αναπόφευκτο είναι να μην επιτρέπει την υιοθέτηση κοινών θέσεων στις εξωτερικές σχέσεις και ακόμη περισσότερο τη δημιουργία των δυνατοτήτων για την από κοινού εξασφάλιση των συμφερόντων των ευρωπαϊκών χωρών.

Από αυτή όμως τη δικαιολογημένη αδυναμία των ευρωπαϊκών χωρών να ασκήσουν ΚΕΠΠΑ και ΠΕΑΑ και να δημιουργήσουν από κοινού ισχύ για την υπεράσπιση των συμφερόντων της ΕΕ μέχρι να έρχονται οι ηγέτες τους, και αν όχι όλοι τουλάχιστον η μεγάλη πλειονότητα αυτών, να εντείνουν την αδυναμία και να δημιουργούν οι ίδιοι επιπρόσθετα προβλήματα υπάρχει μεγάλη διαφορά. Αυτή η διαφορά είναι που πασιφανώς καταδείχτηκε στη Σύνοδο Κορυφής του ΝΑΤΟ που έγινε στην Πράγα στις 21-22 Νοεμβρίου 2002 με τις αποφάσεις που λήφθηκαν εκεί με την έγκριση φυσικά των ηγετών των νατοϊκών χωρών που είναι και μέλη της ΕΕ.

Οι Αποφάσεις της Συνόδου της Πράγας.

Στη Σύνοδο της Πράγας λήφθηκαν πολλές αποφάσεις, αναλήφθηκαν πληθώρα (409 γράφει η ανακοίνωση) συγκεκριμένων και αυστηρών δεσμεύσεων για την "αναμόρφωση" (transformation), όπως ονομάστηκε, του ΝΑΤΟ και τέθηκαν οι σκοποί αυτού. Βασικές από τις αποφάσεις είναι η διεύρυνση της Συμμαχίας με την είσοδο, μέχρι το Μάιο του 2004, των επτά νέων κρατών μελών (Εσθονίας, Λετονίας,

Λιθουανίας, Σλοβακίας, Σλοβενίας, Βουλγαρίας, Ρουμανίας) και η στο εγγύς μέλλον αναδιοργάνωση της στρατιωτικής δομής του NATO με τη μείωση-συγχώνευση στρατηγείων κλπ. Ως βασικός σκοπός του NATO τέθηκε η καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Εκτός όλων αυτών και πολλών άλλων στη σύνοδο αποφασίστηκε η συγκρότηση Δύναμης Αντίδρασης του NATO- NATO Response Force (NRF). Η πρόταση για τη συγκρότηση της NRF την οποία από καιρό προετοίμαζαν οι Αμερικανοί και οι Βρετανοί και ένθερμα υποστήριζαν οι Τούρκοι υποβλήθηκε από τον Γ.Γ. του NATO λόρδο Ρόμπερτσον και τον υπουργό άμυνας των ΗΠΑ κ. Ντόναλντ Ράμσφελντ. Η NRF, όπως αναφέρεται στην Διακήρυξη της Συνόδου, θα συντίθεται από δυνάμεις ξηράς, θαλάσσης και αέρος (συνολικά 21.000 άνδρες) θα διαθέτει σύγχρονα υψηλής τεχνολογίας οπλικά συστήματα και μέσα και θα δύναται να αναπτυχθεί σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου εντός επτά έως τριάντα ημέρες από τη λήψη απόφασης για επέμβαση του NATO. Η NRF θα αποκτήσει επιχειρησιακές δυνατότητες μέχρι τον Οκτώβριο 2004 και θα είναι πλήρως επιχειρησιακά έτοιμη για δράση μέχρι τον Οκτώβριο 2006.

Η συγκρότηση και η διατήρηση της NRF δήλωσε ο κ. Ρόμπερτσον θα αποτελέσει τον καταλύτη για την καταβολή προσπάθειας για την αύξηση των στρατιωτικών ικανοτήτων της Συμμαχίας. Και αυτός τονίζοντας το μεγάλο επίτευγμα της αναμόρφωσης της Συμμαχίας πρόσθεσε ότι <<αυτό δεν είναι συνηθισμένο έργο αλλά η εμφάνιση ενός νέου και σύγχρονου NATO, προσαρμοσμένου στις προκλήσεις του νέου αιώνα>>.

Οι Τούρκοι Ομολογούν.

Από πρώτη άποψη η απόφαση του NATO για τη συγκρότηση δύναμης αντίδρασης παρουσιάζεται και λογική και σκόπιμη. Το NATO έχοντας την ευθύνη της ασφάλειας και άμυνας του διευρυμένου ήδη βορειοατλαντικού χώρου και της υπεράσπισης των συμφερόντων των χωρών μελών του θα πρέπει να διαθέτει τις δυνάμεις, τα μέσα και τους μηχανισμούς για την εκτέλεση της αποστολής του. Από την πρώτη όμως αυτή τυπική επιφανειακή θεώρηση μέχρι την ουσία και τις πραγματικές επιδιώξεις και επιπτώσεις της απόφασης υπάρχει μεγάλη διαφορά. Και αυτή η διαφορά είναι που πρέπει να δημιουργεί ερωτηματικά και προβληματισμούς για το εάν οι ηγέτες των χωρών της ΕΕ, που είναι ταυτόχρονα και μέλη του NATO, πράγματι επιθυμούν και επιδιώκουν την από την Ένωση άσκηση ΚΕΠΠΑ και απόκτηση δυνατοτήτων στο στρατιωτικό τομέα για την άσκησή της.

Εύκολα θα μπορούσε να λεχθεί ότι οι ευρωπαϊκές χώρες του NATO συνηγόρησαν και θα διαθέσουν τους πόρους τους για να ισχυροποιήσουν την νατοϊκή πολεμική μηχανή, την οποία θα αξιοποιήσουν για την χρησιμοποίηση όταν και όπου απαιτηθεί της ευρωπαϊκής Δύναμης Ταχείας Αντίδρασης (ΔΤΑ)- της γνωστής στην Ελλάδα ως Ευρωστρατού. Αυτό όμως πολύ απέχει από το να είναι βάσιμο.

Κατ' αρχήν και μόνο το ότι η πρόταση έγινε από τον κ. Ράμσφελντ και υποστηρίχθηκε ένθερμα από την Τουρκία δεν θα έπρεπε να αφήνει αμφιβολίες ότι ο σκοπός της συγκρότησης της NRF δεν μπορούσε να αποβλέπει στη δημιουργία δυνατοτήτων

ασφάλειας και άμυνας από την ΕΕ και την αυτόνομη άσκηση κοινής εξωτερικής πολιτικής. Όσο και φιλοευρωπαίοι να είναι οι Αμερικανοί και οι Τούρκοι δεν μπορεί να θέλουν και να επιδιώκουν να καταστεί η Ένωση ικανή να παίρνει πρωτοβουλίες χωρίς την έγκρισή τους. Εξ άλλου εάν μπλοκαρίστηκε η διάθεση των διευκολύνσεων του ΝΑΤΟ στην ΕΕ για τη χρησιμοποίηση της ΔΤΑ αυτό έγινε διότι οι μη ευρωπαϊκές νατοϊκές χώρες με πρωτοπόρο την Τουρκία δεν θέλουν η Ένωση να ενεργεί χωρίς την έγκρισή τους.

Ακόμη όμως και να υπήρχαν αμφιβολίες περί αυτού οι Τούρκοι δεν έκρυψαν τις προθέσεις και επιδιώξεις τους. Στις αρχές Νοεμβρίου 2002 σε άρθρο που δημοσιεύτηκε στην εκδιδόμενη από τις αμερικανικό στρατό εφημερίδα Defense News οι συντάκτες αυτού μεταξύ πολλών άλλων έγραφαν: <<Τούρκοι επίσημοι εξέφρασαν πλήρη υποστήριξη στην αμερικανική πρόταση για τη δημιουργία δύναμης αντιμετώπισης κρίσεων από το ΝΑΤΟ, μία κίνηση που η Άγκυρα ελπίζει θα υπονομεύσει μία άλλη δύναμη που βρίσκεται υπό συγκρότηση από την ΕΕ>>. Οι ίδιοι οι Τούρκοι επίσημοι δήλωναν στην ίδια εφημερίδα: <<Πιστεύουμε ότι η νατοϊκή δύναμη θα μειώσει τη σπουδαιότητα της σχεδιαζόμενης ευρωπαϊκής δύναμης την οποία εμείς βλέπουμε ως ανταγωνιστική του ΝΑΤΟ>>. Και αυτοί πρόσθεταν <<Η Τουρκία θα είναι έτοιμη να συνεισφέρει τμήματα και μέσα στη νατοϊκή δύναμη>>.

Οι Πραγματικές Επιδιώξεις.

Η πρώτη πραγματική επιδίωξη αυτών που πρότειναν τη συγκρότηση της NRF ήταν να υπονομευτεί η δημιουργία ευρωπαϊκής στρατιωτικής δύναμης και οι Τούρκοι απλώς ομολόγησαν αυτό που δεν ήθελαν να ομολογήσουν οι Αμερικανοί και οι Άγγλοι, οι οποίοι για τους δικούς τους λόγους ταυτίζονται μαζί τους στην αντιμετώπιση των διεθνών κρίσεων και προβλημάτων. Να αναλάβουν οι Ευρωπαίοι δεσμεύσεις (οι περισσότερες από τις 409 δεσμεύσεις αφορούν στις αμυντικές δαπάνες) να διαθέσουν τους οικονομικούς τους πόρους για να συγκροτήσουν μία ισχυρή σύγχρονη δύναμη, η οποία να μην είναι υπό τον έλεγχό τους. Με τη διάθεση των πόρων για τη δύναμη αυτή εύλογο και φυσικό θα είναι οι ευρωπαϊκές χώρες να μην έχουν τη δυνατότητα ή τουλάχιστον να απαιτείται η διάθεση άλλων πιστώσεων για τη συγκρότηση της ΔΤΑ.

Η δεύτερη αλλά ίσως σημαντικότερη επιδίωξη ήταν οι οικονομικοί πόροι (οι ετήσιες αμυντικές δαπάνες των ευρωπαϊκών χωρών θα είναι από 150 έως 160 δισ. δολάρια τα επόμενα χρόνια) που θα διατεθούν για τη συγκρότηση της NRF στο μεγαλύτερο τουλάχιστον ποσοστό τους να διοχετευθούν στις αμερικανικές πολεμικές βιομηχανίες. Όσα και αν λέγονται περί αποδέσμευσης τεχνολογίας από την αμερικανική κυβέρνηση και συμπαραγωγών πολεμικού υλικού από ευρωπαϊκές και αμερικανικές βιομηχανίες, τα οπτικά συστήματα και μέσα υψηλής τεχνολογίας με τα οποία εννοείται αλλά και σαφώς αναφέρεται στη Διακήρυξη της Συνόδου θα εφοδιαστούν τα τμήματα της NRF θα είναι αμερικανικά.

Οι Ευρωπαίοι, εάν τελικά τηρήσουν τις δεσμεύσεις τους, θα αναγκαστούν να προμηθευτούν συστήματα κατόπτευσης- εντοπισμού στόχων (ραντάρ, μη επανδρωμένα αεροσκάφη και άλλα) και αντιβαλιστικών πυραύλων, πυρομαχικά ακρίβειας κλπ από τις ΗΠΑ. Εάν δε ληφθεί υπ' όψη η διαλειτουργικότητα που

πρέπει να έχουν τα πολεμικά μέσα της NRF και με δεδομένο ότι οι ΗΠΑ έχουν θέση σε εφαρμογή προγράμματα κατασκευής οπλικών συστημάτων πιο προηγμένης τεχνολογίας και από τα προηγμένα των ευρωπαϊκών χωρών δεν θα αποκλείεται να θεωρηθούν ξεπερασμένα τα ευρωπαϊκά και να αντικατασταθούν από αμερικανικά. Σε πρώτο στόχο για μία τέτοια αντικατάσταση έχει τεθεί το μαχητικό αεροσκάφος Eurofighter που προετοιμάζεται για 20 χρόνια από ευρωπαϊκές βιομηχανίες με τα αμερικανικά αεροσκάφη F/A 22 και JFS (Joint Strike Fighter).

Και Αχρησιμοποίητη θα Μείνει.

Οι επιδιώξεις των αναμορφωτών του NATO θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν μέσα στον αδυσώπητο ανταγωνισμό και τις αντιπαλότητες που επικρατούν, ακόμη και μεταξύ συμμάχων, για αλληλο-επικράτηση σε όλους τους τομείς, εάν τουλάχιστον η ισχυρή σύγχρονη δύναμη του NATO επρόκειτο να αποδώσει κάποιο αποτέλεσμα και ουσιαστικό όφελος. Αυτό όμως μέχρι απίθανο είναι να συμβεί με την NRF. Ο κ. Ρόμπερτσον δε έχει βαρεθεί να τονίζει σε όλους τους τόνους ότι με τη αναμόρφωση θα μετατρέψει το NATO σε τρομερή και φοβερή πολεμική μηχανή που θα κατατροπώσει κατ' αρχήν τους τρομοκράτες οι οποίοι με τα Όπλα Μαζικής Καταστροφής (ΟΜΚ)- χημικά, βιολογικά, πυρηνικά- και τα πυραυλικά συστήματα που μπορεί να αποκτήσουν απειλούν να καταστρέψουν τις χώρες και τους λαούς της Συμμαχίας. Επωδός των επαναλημένων δηλώσεών του έχει γίνει το: <<Θέλουμε να εξασφαλίσουμε ότι την επόμενη φορά το NATO θα έχει την πολιτική βούληση να ενεργήσει...αυτό επίσης θα έχει την στρατιωτική ικανότητα να το πράξει αυτό>>.

Ακόμη όμως και αν τα πιστεύει αυτά ο Γ.Γ. του NATO, που ούτως ή άλλως πρέπει να τα λέει από τη θέση που κατέχει, πολύ δύσκολο είναι το NATO και με την νέα δύναμη που θα αποκτήσει, όχι να καταφέρει το όποιο σημαντικό πλήγμα κατά των τρομοκρατών αλλά και να χρησιμοποιηθεί για το σκοπό αυτό. Πέραν του ότι η τρομοκρατία δεν καταπολεμάται με αεροπλάνα, πλοία, πυραύλους και άλλα πολεμικά μέσα ακόμη και να γίνονταν αυτό πολύ αμφίβολο είναι εάν θα χρειάζονταν να το κάνει και θα το κάνει το 26μελές NATO. Και αυτές οι ΗΠΑ που έχουν πραγματικό λόγο να αγωνίζονται με φανατισμό κατά της τρομοκρατίας από ότι έδειξαν με την ενέργειά τους κατά των Ταλιμπάν στο Αφγανιστάν, παρά την για πρώτη φορά στην ιστορία της Συμμαχίας ενεργοποίηση του άρθρου 5 του Καταστατικού Χάρτη του για συμμαχική συμπαράσταση, προτίμησαν να συνάψουν άλλες συμμαχίες και να κατευθύνουν την επιχείρηση μόνες τους παρά να χρησιμοποιήσουν το NATO.

Με δεδομένη τη δυσλειτουργία που θα έχει το NATO όπως πολύ σαφώς καταδείχτηκε και στον πόλεμο κατά τα Γιουγκοσλαβίας που λίγο έλειψε να διαλυθεί, και να διαλύονταν εάν απαιτούνταν η διεξαγωγή χερσαίων επιχειρήσεων, και τα παράδοξα δόγματα των Αμερικανών περί "ενεργητικής άμυνας", "προληπτικών επιθέσεων" κλπ που βρίσκονται εκτός κάθε πλαισίου διεθνούς δικαίου λίγες αμφιβολίες θα πρέπει να παραμένουν ότι το NATO με όλες τις ισχυρές και σύγχρονες δυνάμεις του θα παραμένει αδρανές. Αυτό ακριβώς εξέφρασε η εφημερίδα New York Times όταν σε άρθρο της στις 11 Δεκεμβρίου 2002 αναφερόμενη στην NRF μεταξύ άλλων έγραφε: <<Τα σχέδια του NATO για μία "δύναμη ταχείας αντίδρασης" είναι ένα άλλο παράδειγμα του κάνω κάτι για να

αποφύγω το να μην κάνω τίποτα>>. Και αυτή πρόσθετε: <<Το NATO χρειάζεται ένα στρατό που να κάθεται, σαν και αυτόν που έχει στη Βοσνία και το Κοσσυφοπέδιο, μεταξύ των Ισραηλινών και των Παλαιστινίων>>.

Η Ευρώπη Πρέπει να Συγκροτήσει τη δική της Δύναμη.

Φυσικά και, η σε μεγάλη έκταση κοινότητα συμφερόντων όπως και αρχών και αξιών μεταξύ των εκατέρωθεν του Ατλαντικού νατοϊκών χωρών και δικαιολογεί και επιβάλλει τη διατήρηση των συμμαχικών τους σχέσεων. Το NATO με τις δομές και τη μακρόχρονη εμπειρία του στο να επιτυγχάνει τη συνεργασία των χωρών μελών του μπορεί να αποτελεί ένα καλό φορέα υλοποίησης αυτών των συμμαχικών δεσμών και σχέσεων. Αυτή η χρησιμότητα όμως της Συμμαχίας δεν δικαιολογεί και τη δημιουργία των όποιων ισχυρών και σύγχρονων αλλά αδρανοποιημένων και άχρηστων δυνάμεων.

Το ότι το NATO δεν μπορεί μέχρι τώρα να εξασφαλίσει τις χώρες και τους λαούς του από τις σύγχρονες απειλές- τις αποκαλούμενες ασύμμετρες- δεν οφείλεται στην έλλειψη ισχύος και μέσων. Και με την NRF η Συμμαχία δεν πρόκειται να πετύχει κάτι περισσότερο και αυτό θα πρέπει να το γνωρίζουν πολύ καλά και οι Ευρωπαίοι ηγέτες όπως το γνωρίζουν και οι Αμερικανοί. Η δέσμευση όμως των χωρών της Ένωσης να δαπανήσουν τους οικονομικούς πόρους τους για τη δημιουργία της NRF εκτός των άλλων συνεπειών θα αποστερήσει από αυτήν τη δυνατότητα να δημιουργήσει τη δική της ισχύ και να ασκήσει τη δική της πολιτική. Πολιτική που θα μπορούσε να αποβεί πολύ πιο αποτελεσματική και ωφέλιμη και για τις πανίσχυρες ΗΠΑ από το όποιο ισχυρό και εκσυγχρονισμένο NATO.

Με αυτά τα δεδομένα ως βάση και την προϋπόθεση ότι οι καλές αποδοτικές συμμαχικές σχέσεις δημιουργούνται μεταξύ ισότιμων εταίρων η ΕΕ ως μία μεγάλη και ισχυρή διεθνοπολιτική οντότητα με σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της ειρήνης και ασφάλειας στην περιοχή της και ευρύτερα σκόπιμο είναι να δημιουργήσει τη δική της πολεμική μηχανή. Μία μηχανή που θα την χρησιμοποιεί όπου και όποτε παρίσταται ανάγκη και πάντα στα πλαίσια του διεθνούς δικαίου. Και εάν στα πλαίσια του δικαίου αυτού χρειαστεί και καταστεί δυνατό να ενεργήσει το NATO η ευρωπαϊκή δύναμη θα αποτελεί ένα άριστο συστατικό της ισχύος του.

Αυτά θα πρέπει να λάβουν υπ' όψη οι Ευρωπαίοι ηγέτες πριν αρχίσουν, εάν πράγματι προτίθενται να αρχίσουν, να διαθέτουν πόρους, τμήματα και μέσα για την δημιουργία της νατοϊκής δύναμης αντίδρασης. Τι θα πείραζε εξ άλλου το NATO η συμμετοχή των ευρωπαϊκών χωρών στην NRF να είναι ενιαία και να έχει την ταυτότητα της Ένωσης;

Ο Γεωπολιτικός Στόχος της Κυπριακής Ευρωπαϊκής Προοπτικής

Αντιστρατήγου ε.α. ΧΡ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου υπήρξε αναμφισβήτητα το αποτέλεσμα μιας επιλογής **«Εθνικής Στρατηγικής»** πολύ πέρα από τις όποιες οικονομικές σκοπιμότητες και επιδιώξεις αφού η **«πολιτική»** διάσταση μιας τελικής ένταξης της στην Ε.Ε. θα είχε ιδιαίτερη σημασία από πλευράς **«εθνικής ασφαλείας»** υπό την ευρεία έννοια του όρου.

Είναι προφανές ότι η ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. συνδέθηκε απ' αρχής με την προσδοκία υλοποίησης του **κυρίου εθνικού στόχου** της Κυπριακής Δημοκρατίας που είναι **η επίλυση του Κυπριακού προβλήματος** υπό την έννοια της πολιτειακής συνύπαρξης των δύο κοινοτήτων μέσα στο πλαίσιο της Ε.Ε., αντιμετωπιζόμενη έτσι αποτρεπτικά και με πολιτικά δεδομένα της συνεχώς υφισταμένης Τουρκικής απειλής.

Η Ένταξη

Η απόφαση της Κοπεγχάγης για την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ αποτελεί αναμφισβήτητα μία επιτυχία Κύπρου και Ελλάδας αλλά η πολιτική λύση ως γνωστόν δεν επετεύχθη λόγω της κωλυσιεργίας Τ/Κ και Τουρκίας .

Η εξέλιξη αυτή από μίας πλευράς αναμφισβήτητα ευνοεί και συμφέρει την γενικότερη ελληνική στρατηγική αφού μελλοντικά η Ε/Κ πλευρά θα διαπραγματεύεται από αυξημένη θέση ισχύος έναντι της Τ/Κ ενώ η Τουρκία θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να λαμβάνει υπόψη ότι τον Δεκέμβριο του 2004 όταν εξετασθεί και πάλι το θέμα καθορισμού ημερομηνίας έναρξης των ενταξιακών της διαπραγματεύσεων η Κύπρος θα είναι πλέον πλήρες μέλος της ΕΕ .

Παρά το ότι η ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ θεωρείται «καθαρή» για την ελληνική πλευρά και αποσυνδεδεμένη από την πολιτική λύση του Κυπριακού, στα Συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Κορυφής της Κοπεγχάγης διατυπώνεται έντονα η ανάγκη επίλυσης του Κυπριακού ως **σαφής προτίμησης για την ένταξη στην ΕΕ μιας ενωμένης Κύπρου** ενώ ταυτόχρονα **εκφράζεται η ικανοποίηση για την δέσμευση των Ε/Κ και Τ/Κ να συνεχίσουν τις διαπραγματεύσεις με στόχο την συνολική διευθέτηση του**

κυπριακού προβλήματος μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου του 2003 με βάση τις προτάσεις του ΓΓ των ΗΕ.

Παράλληλα με την ίδια απόφαση φαίνεται ότι αντιμετωπίζεται η περίπτωση της μη διευθέτησης του προβλήματος αφού προνοεί ότι στην περίπτωση αυτή η εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου στο βόρειο τμήμα της νήσου αναστέλλεται. Ταυτόχρονα όμως καλεί την Επιτροπή σε συνεννόηση με την κυπριακή κυβέρνηση να εξετάσει τρόπους για να προωθηθεί η οικονομική ανάπτυξη του βορείου τμήματος της Κύπρου για να έλθει πιο κοντά στην Ένωση.

Η παραπάνω διατύπωση για «σαφή προτίμηση» δυνατόν να υπονοεί στην «διπλωματική» γλώσσα δεσμεύσεις της Ε/Κ πλευράς για την επίτευξη λύσεως νοουμένου τούτου ως προϋπόθεση για την ομαλή πορεία της Κύπρου μέχρι της τελικής έγκρισης της εντάξεως της και ίσως και μετά απ' αυτή.

Η «πρόβλεψη» εξάλλου για εξαίρεση του βορείου τμήματος από την εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου σε περίπτωση μη διευθέτησης του προβλήματος με ταυτόχρονη όμως πρόνοια για λήψη οικονομικών μέτρων ενίσχυσης πιθανόν ν' αποτελεί προειδοποίηση και ταυτόχρονα δέλεαρ προς την Τ/Κ πλευρά με σκοπό επίσης την συναίνεση της στην προτεινομένη με το Σχέδιο Ανάν λύση.

Τα παραπάνω δημιουργούν σκεπτικισμό και προβληματίζουν σ' ότι αφορά και τις προθέσεις της ΕΕ και τις πιθανές εξελίξεις προς την κατεύθυνση της επίτευξης λύσης.

Εκβιάζεται μήπως η λύση του προβλήματος με βάση το Σχέδιο Ανάν μέχρι του τέλους Φεβρουαρίου 2003 ; Είναι τελεσίδικη η «καθαρή» ένταξης της Κύπρου έστω και χωρίς την επίλυση του Κυπριακού; Μήπως επικρέμαται η απειλή της τελικής έγκρισης των ευρωπαϊκών κοινοβουλίων τα οποία δύσκολα θα αποδέχονταν μία Κύπρο με άλυτο το πολιτικό της πρόβλημα ;

Τι νόημα μπορεί να έχει η απόφαση για εξαίρεση του βορείου τμήματος σε περίπτωση μη διευθέτησης όταν λαμβάνονται ταυτόχρονα μέτρα για την οικονομική του ανάκαμψη με σκοπό την προσέγγιση του προς την Ένωση ;

Εάν η απόφαση εννοεί αυτά που διατυπώνονται , ποιο θα είναι το σχήμα που θα λειτουργεί η Κυπριακή Δημοκρατία στα πλαίσια της ΕΕ και ποία θα είναι ή υπόσταση του βορείου τμήματος ; Θα συνεχίσει να υφίσταται η σημερινή διχοτομική κατάσταση και ταυτόχρονα θα απολαμβάνει τα οικονομικά οφέλη εκ της εντάξεως της Κύπρου;

Αυτά και πλήθος άλλων ερωτημάτων δημιουργούνται μετά την Κοπεγχάγη τα οποία δημιουργούν δικαιολογημένες ανησυχίες για τις μελλοντικές εξελίξεις προς την κατεύθυνση της επίλυσης του Κυπριακού προβλήματος το οποίο παρά την αποσύνδεσή του από την τελική ένταξη της Κύπρου, εξακολουθεί να αποτελεί ένα ιδιαίτερα δυσεπίλυτο και ευαίσθητο πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπίσουν από κοινού Κύπρος και Ελλάς στο άμεσο μέλλον .

Αναμένεται κατά συνέπεια σκληρός αγώνας ώστε **να αξιοποιηθεί η επιτυχία της ένταξης η οποία θα χάσει αναμφισβήτητα ένα μεγάλο μέρος της σημασίας της αν δεν οδηγήσει σε λύση του Κυπριακού προβλήματος.**

Το βασικό ερώτημα κατά συνέπεια που προκύπτει μετά την Κοπεγχάγη είναι το κατά πόσον διαφαίνονται προοπτικές επίλυσης του Κυπριακού προβλήματος με βάση το Σχέδιο Ανάν με την προϋπόθεση πάντα ότι το σχέδιο αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε μία αν όχι δίκαια έστω ανεκτή και κυρίως βιώσιμη λύση .

Οι προοπτικές επίτευξης Συμφωνίας

Η επίτευξη Συμφωνίας μεταξύ Ε/Κ και Τ/Κ μέχρι μάλιστα το τέλος Φεβρουαρίου του 2003 ακούγεται σαν ιδιαίτερα αισιόδοξη προοπτική αφού οι παράγοντες που υπεισέρχονται για την επίτευξη μιας πιθανής λύσης είναι αστάθμιστοι και αλληλοσυγκρουόμενοι οι δε μέχρι τώρα ενδείξεις δεν φαίνεται να συνηγορούν για την καλή πρόθεση των όλων των εμπλεκομένων και κυρίως της Τ/Κ και Τουρκικής πλευράς.

Η Ε/Κ πλευρά κατά τις διαδικασίες στην Κοπεγχάγη για την υπογραφή της Συνολικής Συμφωνίας του Σχεδίου Ανάν παρά την «κατ' αρχήν» θετική στάση που τήρησε ήταν εμφανές ότι επιδιώκει περαιτέρω διαπραγματεύσεις και σαφώς δήλωσε την άρνηση της να υπογράψει την συμφωνία αν δεν πράξει το ίδιο και η Τ/Κ πλευρά .

Τούτο σημαίνει ότι η στρατηγική της Ε/Κ _και προφανώς της ελληνικής –πλευράς αποβλέπει στην περαιτέρω βελτίωση του Σχεδίου Ανάν και κατά συνέπεια στην Κοπεγχάγη απέβλεπε στην αναβολή χωρίς να εκτίθεται σε μία ευθεία άρνηση εκτιμώντας ορθά ότι η αναβολή θα επιτυγχάνονταν χωρίς πολιτικό κόστος για την Ε/Κ πλευρά λόγω της αναμενόμενης αρνητικής θέσης των Τ/Κ.

Παρά λοιπόν την επιτυχία του παραπάνω πολιτικού ελιγμού στην Κοπεγχάγη είναι εμφανές ότι η Ε/Κ πλευρά έχει ενδοιασμούς για την υπογραφή του αναθεωρημένου Σχεδίου Ανάν το οποίο προφανώς δεν ανταποκρίνεται στις σχετικές προτάσεις της προς των ΓΓ του ΟΗΕ που έγιναν στις αρχές Δεκεμβρίου για αναθεώρηση του αρχικού σχεδίου.

Δημιουργείται λοιπόν το ερώτημα του κατά πόσον οι επιδιωκόμενες περαιτέρω διαπραγματεύσεις έχουν σκοπό την βελτίωση κάποιων όρων του Σχεδίου ή τίθεται θέμα **βασικών διαφορών** οι οποίες βρίσκονται **πέραν του ορίου εθνικής ανοχής της Ε/Κ πλευράς** .

Η Τ/Κ πλευρά ακολούθησε μέχρι τώρα μια πολιτική κωλυσιεργίας μεταφραζόμενη ως πολιτική Ντεκτάς δηλώνοντας αδυναμία αξιολογήσεως του σχεδίου λόγω συνθηκών και ανάγκη περαιτέρω διαπραγματεύσεων .

Από την άλλη πλευρά φάνηκε ότι η νέα Τουρκική πολιτική ηγεσία διαπραγματεύτηκε την ημερομηνία ενάρξεως των ενταξιακών της διαπραγματεύσεων με την λύση του κυπριακού και τελικά μη ικανοποιημένη με το αποτέλεσμα καλύφθηκε πίσω από την αρνητική θέση της Τ/Κ πλευράς .

Στην ουσία όμως έγινε αντιληπτό ότι η Τουρκική πολιτική ηγεσία το πιθανότερο αντιμετώπισε την αντίδραση των σκληροπυρηνικών του στρατιωτικού κατεστημένου σ' ότι αφορά την αποδοχή του Σχεδίου μετά και την αποτυχία της να εξασφαλίσει την επιθυμητή ημερομηνία προ του Μαΐου του 2004

Είναι εξ άλλου αμφίβολο το κατά πόσον η καλή πρόθεσή της που άφησε να διαφανεί υπήρξε πράγματι ειλικρινής ή μήπως αποτελούσε πολιτικό ελιγμό για την εξασφάλιση της επιθυμητής ημερομηνίας των ενταξιακών της διαπραγματεύσεων που σημαίνει ότι πιθανόν να υπάρχει στο θέμα κοινή γραμμή μεταξύ πολιτικής ηγεσίας της Τουρκίας ,σκληροπυρηνικών και Ντεκτάς .

Τούτο διότι γεωπολιτικά , παραμένει το ερωτηματικό του κατά πόσον η Τουρκία είναι πρόθυμη ν' ανταλλάξει τα στρατηγικά πλεονεκτήματα που εξασφάλισε με την εισβολή του 1974 και την κατοχή του βορείου τμήματος στην Κύπρο έναντι κάποιων ασαφών και αμφισβητούμενων προοπτικών ένταξης της τουλάχιστον με βάση την μέχρι τώρα στάση της ΕΕ.

Εξ άλλου και αν ακόμη γίνει αποδεκτό ότι η νέα Τουρκική κυβέρνηση βρίσκεται σε σύγκρουση με το στρατιωτικό κατεστημένο για την στάση που πρέπει να ακολουθηθεί στο Κυπριακό , φαίνεται ιδιαίτερα αισιόδοξο μετά και τα πενιχρά πολιτικά αποτελέσματα στην Κοπεγχάγη να επιβάλει μέχρι του Φεβρουαρίου θέσεις που θα οδηγήσουν σε αποδοχή του Σχεδίου Ανάν.

Τέλος παρά τις εκδηλωθείσες λαϊκές αντιδράσεις κατά της πολιτικής Ντεκτάς στα κατεχόμενα η φημολογούμενη επικείμενη αλλαγή της Τ/Κ ηγεσίας φαίνεται απίθανη όσο η πολιτική Ντεκτας στηρίζεται από το στρατιωτικό κατεστημένο της Τουρκίας.

Αλλά και αν ακόμη έχουμε μία αλλαγή της πολιτικής ηγεσίας των Τ/Κ, θα πρέπει πολύ προσεκτικά να εκτιμηθούν οι λόγοι διότι είναι δυνατόν να αποτελεί ένα πολιτικό ελιγμό δήθεν «καλής διάθεσης» με σκοπό το κέρδος χρόνου χωρίς τούτο να σημαίνει μία πραγματική αλλαγή πολιτικής επί του θέματος.

Συμπερασματικά το πιθανότερο είναι να προσέλθει η Τ/Κ ηγεσία στις διαπραγματεύσεις για τις διαπραγματεύσεις και με πραγματικό σκοπό να ναυαγήσει η προσπάθεια για λύση του Κυπριακού προκαλώντας έτσι ταυτόχρονα και προβλήματα στην περαιτέρω ομαλή πορεία της Κύπρου στην ΕΕ.

Το Σχέδιο Ανάν

Παρά το ότι αναγνωρίζεται ότι Σολωμόντια λύση για την επίλυση του Κυπριακού Προβλήματος δεν υπάρχει , το Σχέδιο Ανάν αναμφίβολα αν εξετασθεί υπό το πρίσμα

των ιστορικών δεδομένων του όλου προβλήματος και χωρίς τον παράγοντα ΕΕ, θα έπρεπε ασυζητητί να απορριφθεί από την Ε/Κ πλευρά αφού είναι φανερό ότι θα δημιουργούσε κατά την εφαρμογή του σοβαρά και δυσεπίλυτα προβλήματα και αδιέξοδα τα οποία μπορεί να οδηγήσουν όχι μόνο στην αποτυχία της όλης προσπάθειας αλλά και σε απρόβλεπτες και ανεξέλεγκτες καταστάσεις..

Παρά τα παραπάνω η αναμφίβολη διασύνδεση του Σχεδίου με την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ δημιουργεί την ελπίδα ότι η δυναμική που θα αναπτυχθεί μέσα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο θα οδηγήσει σε ένα ιστορικό συμβιβασμό τις δύο κοινότητες ώστε τελικά προς χάριν του κοινού συμφέροντος να ξεπεράσουν τις αδυναμίες του Σχεδίου ώστε να αποτελέσει τελικά μία βιώσιμη λύση.

Η τελική μορφή του Σχεδίου μετά και τις εξελίξεις της Κοπεγχάγης δεν έχει συγκεκριμενοποιηθεί .

Γεγονός είναι ότι και οι δύο πλευρές ζήτησαν συνέχιση των διαπραγματεύσεων και κατά συνέπεια δεν αποδέχονται το σχέδιο ως έχει .

Ανεξάρτητα των παραπάνω και με δεδομένο ότι πέραν από τις προθέσεις τα διαπραγματευτικά όρια των δύο πλευρών δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθούν , μία προσέγγιση των αδυναμιών του σχεδίου θα μπορούσε να διαγράψει και τις πιθανότητές του για αποδοχή αλλά και τα σημεία εκείνα που μπορεί να αποδειχθούν καταλυτικά για την επιτυχία της υλοποίησής του εάν τελικά γίνει αποδεκτό.

Σε γενικές γραμμές:

Το Σχέδιο είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένο με την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ.

Κινείται περισσότερο προς την ικανοποίηση των Τ/Κ θέσεων και επιδιώξεων παρά εκείνων της Ε/Κ .Ειδικότερα διέπεται σαφώς από την αντίληψη της κατοχυρώσεως της Τ/Κ πλευράς έναντι της Ε/Κ κυρίως σ' ότι αφορά τα θέματα ισοτιμίας έναντι της Ε/Κ πλευράς , ασφαλείας και εξασφάλισης της διζωνικότητας .

Με την εφαρμογή του η Ε/Κ πλευρά θα ωφεληθεί κυρίως σ' ότι αφορά την επιστροφή εδαφών , την επιστροφή μέρους των Ε/Κ προσφύγων και την απομάκρυνση του μεγαλύτερου μέρους των τουρκικών στρατευμάτων κατοχής.

Η Τ/Κ πλευρά επιτυγχάνει τον βασικό της στόχο δηλαδή τον διαχωρισμό και την νομιμοποίηση του Τ/Κ κράτους ενώ παράλληλα εξασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή της στη νομοθετική και εκτελεστική εξουσία ουσιαστικά με δικαίωμα VETO,την διατήρηση ενός σημαντικού μέρους των εποίκων αν όχι του συνόλου και την διατήρηση και βελτίωση των Συνθηκών Εγγυήσεων και Συμμαχιών που μεταφράζεται σε μία σημαντική για τα μέτρα της Κύπρου Τουρκική στρατιωτική παρουσία και νομιμοποίηση της Τουρκίας ως εγγυήτριας δύναμης.

Από τις προβλέψεις του Σχεδίου θα αναφερθούν μόνο οι σοβαρότερες που δημιουργούν σοβαρές επιφυλάξεις για την βιωσιμότητα της λύσης αλλά και ανησυχίες για τυχόν αδιέξοδα που μπορεί να οδηγήσουν σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις που θα αποβούν τελικά σε βάρος της Ε/Κ κοινότητας.

Η Λειτουργία του Κράτους

Η λειτουργία του «κοινού κράτους» σ' ότι αφορά την νομοθετική και εκτελεστική εξουσία στα επίπεδα του Προεδρικού Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου (Γερουσία και Βουλή) στηρίζεται απόλυτα στην συναίνεση της Τ/Κ πλευράς μεταφραζόμενη στην ανάγκη συμφωνίας ενός τουλάχιστον Τ/Κ Υπουργού στο Προεδρικό Συμβούλιο και του 1/4 των Τ/Κ Γερουσιαστών στο Κοινοβούλιο για την λήψη οποιασδήποτε απόφασης. Τούτο μπορεί να οδηγήσει στην παράλυση της διαδικασίας λήψεως αποφάσεων από τα βασικά και υπεύθυνα θεσμικά όργανα και να απαιτεί μία συνεχή παραπομπή των διαφωνιών στο Ανώτατο Δικαστήριο στο οποίο ουσιαστικά θα αποφασίζουν οι τρεις ξένοι με την Κύπρο Δικαστές οι οποίοι προφανώς δεν θα έχουν ουδεμία πολιτική ευθύνη για τις αποφάσεις τους

Η συμπροεδρία των κ.κ Κληρίδη και Ντεκτάς εξάλλου κατά την μεταβατική περίοδο των 2 1/4 ετών με εναλλαγή στον ρόλο του αρχηγού του κράτους τον πρώτο χρόνο ανά μήνα και προϋπόθεση λήψεως αποφάσεων με ομοφωνία δημιουργεί πολλές επιφυλάξεις για την δυνατότητα ουσιαστικής αντιμετώπισης των προβλημάτων που είναι φυσικό κατά την μεταβατική περίοδο να είναι τα πλέον σοβαρά και δυσεπίλυτα.

Η Ασφάλεια

Η διατήρηση σε ισχύ της Συνθήκης Εγγυήσεων του 1960 και μάλιστα η επέκταση του ρόλου των Εγγυητριών Δυνάμεων –εν προκειμένω της Τουρκίας–για την ανεξαρτησία ,την εδαφική ακεραιότητα ,την ασφάλεια και την συνταγματική τάξη όχι μόνο του κοινού κράτους αλλά και των συστατικών κρατών δίνει στην Τουρκία ,κράτος μη μέλος της ΕΕ , το δικαίωμα παρέμβασης σε έδαφος της ΕΕ και μάλιστα μονομερώς στο Ε/Κ συστατικό κράτος αν κρίνει ότι παραβιάζεται για παράδειγμα η συνταγματική τάξη.

Το δικαίωμα αυτό σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη αποστρατικοποίηση της νήσου , τις γνώστες στρατιωτικές δυνατότητες της Τουρκίας για επέμβαση στην Κύπρο και την ιστορικά αποδεδειγμένη τουρκική πολιτική της χρήσεως στρατιωτικής ισχύος θα πρέπει να ανησυχεί τόσο την Ε/Κ πλευρά όσο και την Ελλάδα

Η ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ αφ' εαυτής δεν παρέχει εγγυήσεις ασφαλείας στην Κύπρο από ένα τέτοιο σενάριο

.Εάν η Τουρκία εξακολουθεί να αποτελεί απειλή για την Ελλάδα κράτος μέλος της ΕΕ από εικοσαετίας γιατί άραγε πρέπει να υποθέσουμε ότι δεν θα αποτελεί απειλή για την Κύπρο

Η Ελλάς εξ' άλλου περάν του ότι εξακολουθεί να είναι μια των εγγυητριών δυνάμεων είχε και έχει αυτονόητη εθνική υποχρέωση για την υποστήριξη της Κύπρου σε μία τυχόν τέτοια δυσμενή εξέλιξη πολύ δε περισσότερο εάν η νήσος αποστρατικοποιηθεί.. Κατά συνέπεια κάθε εφησυχασμός και υιοθέτηση της άποψης περί μη υπάρξεως τουρκικής απειλής σε περίπτωση που θα επιτευχθεί λύση **αποτελεί ιδιαίτερα επικίνδυνη αντίληψη**. Η Ελλάς μέχρι τουλάχιστον να αποδειχθεί ότι η οποιαδήποτε λύση είναι βιώσιμη δεν θα πρέπει να αλλάξει ούτε κατ' ελάχιστον το αμυντικό δόγμα της για το Κυπριακό αλλά αντίθετα να το προσαρμόσει στα πιθανά «ενδεχόμενα» που θα δημιουργήσουν τα νέα δεδομένα.

Η αναθεωρημένη εξ' άλλου πρόβλεψη της Συνθήκης Συμμαχιών του 1960 για παραμονή σε κάθε συστατικό κράτος Ελληνικών και Τουρκικών στρατιωτικών δυνάμεων αντίστοιχα αριθμωμένων από 2500 μέχρι 7500 άνδρες και μάλιστα εξοπλισμένων με κύρια οπλικά συστήματα όπως Μέσα Άρματα, TOMA με πυροβόλο μέχρι 25 χιλ,Ρ/Μ πυροβόλα μέχρι 155χιλ και μέσα Α/Α Άμυνας SHORADS μέχρι 7000μ δίνει την δυνατότητα στην Τουρκική πλευρά -αν μάλιστα η σχετική πρόβλεψη δεν εννοεί ίσο αριθμό δυνάμεων και μέσων και από τις δύο πλευρές- να οργανώσει μία δύναμη επιπέδου ενισχυμένης Ταξιαρχίας ή και Μεραρχίας(7.500 άνδρες) με σοβαρές δυνατότητες άμεσης στρατιωτικής παρέμβασης στην αποστρατικοποιημένη Κύπρο εφ' όσον βέβαια η ελληνική πλευρά δεν αναπτύξει ανάλογη Δύναμη για να εξασφαλίσει την αναγκαία ισορροπία .

Μετά την Κοπεγχάγη

Μετά Κοπεγχάγη λοιπόν η πιθανή λύση στηρίζεται στην διαπραγματευτική διαδικασία με :

Την Ε/Κ και ελληνική πλευρά πρόθυμη μεν αλλά επιφυλακτική άγνωστο μέχρι ποίου σημείου .

Την Τ/Κ καταρχήν αρνητική και πάντα αδιάλλακτη.

Την Τουρκική με ομιχλώδεις τις πραγματικές επιδιώξεις της που είναι δύσκολο να εκτιμηθούν στο πλαίσιο του ρευστού και αστάθμιστου εσωτερικού πολιτικού της μετώπου. Σε κάθε περίπτωση όμως με διαφαινόμενες μικρές προοπτικές για μία επικοινωνιακή θέση που θα επηρεάσει την Τ/Κ πλευρά και θα οδηγήσει στην αποδοχή του σχεδίου.

Την ΕΕ να «επιθυμεί» λύση το συντομότερο και να πιέζει έμμεσα και τις δύο πλευρές.

Πιθανές πιέσεις και υπέρ της Τουρκικής θάσης πιθανόν να ασκήσουν και οι ΗΠΑ

Με αυτές τις προϋποθέσεις η προοπτική για επίτευξη συμφωνίας με βάση το Σχέδιο Ανάν δεν φαίνεται ιδιαίτερα αισιόδοξη χωρίς να σημαίνει ότι θα πρέπει να αποκλεισθεί.

Σ' ότι αφορά αυτό τούτο το Σχέδιο Ανάν είναι φανερό ότι τουλάχιστον η Ε/Κ πλευρά έχει συνειδητοποιήσει τις αδυναμίες του και τους εξ αυτών κινδύνους και επιδιώκει δια των διαπραγματεύσεων την αντιμετώπιση τους, αδυναμίες όμως που αποτελούν ταυτόχρονα τις διαπραγματευτικές επιδιώξεις της Τ/Κ πλευράς αφού στην ουσία αφορούν τους βασικούς άξονες του Σχεδίου όπως είναι το θέμα της ισότιμης δομής και λειτουργίας του κράτους και της ασφάλειας.

Με δεδομένο δε ότι ο ΓΓ δεν φαίνεται να προτίθεται να προβεί σε ριζικές αλλαγές του Σχεδίου μετά μάλιστα και από την πρόσφατη αναθεώρηση του δεν θα πρέπει να αναμένονται θεαματικά αποτελέσματα. μέχρι του Φεβρουαρίου του 2003.

Εκτιμάται κατά συνέπεια ότι οι δύο πλευρές θα κληθούν τότε να αποδεχθούν το Σχέδιο Ανάν με ελάχιστες ίσως τροποποιήσεις κυρίως επί τεχνικών θεμάτων χωρίς καμία ουσιαστική αλλαγή στα προαναφερθέντα θέματα της λειτουργίας του κράτους και της ασφαλείας .

Στην περίπτωση αυτή, έστω και αν η Τ/Κ πλευρά αποδεχθεί το Σχέδιο , η κυπριακή κυβέρνηση κατά κύριο λόγο αλλά και η Ελλάς θα πρέπει πολύ προσεκτικά να σταθμίσουν τι κερδίζει τελικά η Ε/Κ πλευρά ,τι χάνει και σε ποιους μελλοντικούς κινδύνους μπορεί να οδηγηθεί και ανάλογα να ληφθούν αποφάσεις.

Σε κάθε περίπτωση, ασφαλώς και θα πρέπει να επιδιώκεται η αξιοποίηση της επιτυχίας της ένταξης χωρίς όμως τούτο να σημαίνει ότι η όποια λύση θα πρέπει να γίνει αποδεκτή προς χάριν της ένταξης αλλά αντίθετα η ένταξη θα πρέπει να λειτουργήσει προς χάριν της λύσης .

ΑΛΛΑ.....ΕΧΟΥΝ ΑΛΛΑΞΕΙ, ΕΝΩ ΑΛΛΑ.....

ΕΙΝΑΙ ΙΔΙΑ ΣΗΜΕΡΑ, ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 21^{ου} ΑΙΩΝΑ

Ο 21^{ος} αιώνας αρχίζει με την 11^η Σεπτεμβρίου 2001

Αντιστρατήγου ε.α. Δ. ΛΑΚΑΦΩΣΗ

Όπως λέγεται, ο 20ός αιώνας άρχισε από τον Αύγουστο του 1914 και μέσω μακροχρονίων αγώνων τελείωσε με την επανένωση της Γερμανίας, με την κατάρρευση της Σοβιετικής Ενώσεως και την αποσύνθεση των Βαλκανίων. Μπορούμε να πούμε ότι ο 21^{ος} αιώνας αρχίζει με την 11^η Σεπτεμβρίου 2001, εάν δούμε την ημερομηνία αυτή σαν προάγγελο μιας νέας καταστάσεως, που επιβάλλει αλλαγή στη στρατηγική αντίληψη της παγκόσμιας ασφάλειας και σταθερότητας.

Εισερχόμεθα σε μία εποχή, με την τεράστια δύναμη των Η/Υ, των αερομεταφορών, των χημικών-βιολογικών και πυρηνικών όπλων, όπου εύκολα μπορεί κανείς να εκμεταλλευτεί τις αδυναμίες της σύγχρονης ανοικτής κοινωνίας. Από την αρχή του 21^{ου} αιώνα έχει αρχίσει να επικρατεί η παγκοσμιοποίηση, το διεθνές εμπόριο, ο ιδιωτικός τομέας, η διεθνής συνεργασία και υπευθυνότητα και ο επαγγελματισμός στο στρατό.

Δυστυχώς, η έλευση του 21^{ου} αιώνα βρίσκει την παγκόσμια κατάσταση περίπλοκη και σύνθετη. Υφίστανται, όπως πάντα, περιφερειακές εντάσεις, ομηρίες, ναρκωτικά, εγκλήματα, πείνα, αγραμματοσύνη και θέματα περιβάλλοντος. Η τρομοκρατία υπάρχει πάντοτε, ακόμη και εάν η σημερινή οργάνωση της Αλ-Κάϊντα νικηθεί ολοσχερώς. Με την απόσυρση των Ευρωπαίων από τις αποικίες, έμειναν και μένουν ακόμη πίσω περιοχές χωρίς δημοκρατικούς θεσμούς και με εθνικιστικές και φυλετικές αντιπαραθέσεις, όπως στο Πακιστάν και στην Ινδία, με την κρίση στο Κασμίρ, στη Μέση Ανατολή, με τις συγκρούσεις Παλαιστινίων και Ισραηλινών ως και στην κεντρική Αφρική, με τις φυλετικές εντάσεις. Έτσι η σημερινή κατάσταση πρέπει να χαρακτηριστεί ως ο «πρώτος πόλεμος της τρομοκρατίας» και κατά των «συγκρούσεων χαμηλής εντάσεως».

Η 11^η Σεπτεμβρίου 2001 απέδειξε ότι οι σύγχρονες κοινωνίες είναι τρωτές όσο ποτέ άλλοτε. Κτυπήθηκε η καρδιά των ΗΠΑ. Κτυπήθηκαν τα σύμβολα της Αμερικανικής στρατιωτικής, πολιτικής και οικονομικής δυνάμεως.

Η Αλ-Κάϊντα και οι φιλικές επεκτάσεις της σήμερα

Η Αλ Κάϊντα, που έχει την ευθύνη για την επίθεση αυτής της ημέρας, είναι μία νέα και πολύ επικίνδυνη οργάνωση, χωρίς σύνορα αλλά με παγκόσμιες βλέψεις. Εκπαιδεύει πολεμιστές, έχει σύστημα πληροφορικής, πηγές χρηματοδότησεως και ακόμη κάποιο σύστημα κοινωνικής υποστηρίξεως των οικογενειών των πολεμιστών. Ενεργεί τρομοκρατίες, προσπαθεί συνεργασίες αλλά στερείται συγκεκριμένου εδάφους στο χάρτη.

Η οργάνωση της Αλ-Κάϊντα, με φιλικές προς αυτή επεκτάσεις, βρίσκεται σήμερα σε 60 χώρες, σε μικρά στοιχεία, συμμαχικές τρομοκρατικές ομάδες και συμμορίες ανταρτών. Έχουν επιφέρει περίπου 13 κτυπήματα εντός του 2002 εξ ων 7 τον Οκτώβριο : Φιλιππίνες 2, Υεμένη, Κουβέϊτ, Μπαλί Ινδονησίας, Καράτσι και Μανίλα και 6 τους προηγούμενους μήνες: Καράτσι 3, Ισλαμαμπάντ, Τυνησία και Καμπούλ στο Αφγανιστάν.

Έχει παρατηρηθεί η ύπαρξη τρομοκρατικών οργανώσεων :

Στην Ευρώπη, μικρά τρομοκρατικά στοιχεία της Αλ-Κάϊντα και από τη Β. Αφρική.

Στο εσωτερικό της Αφρικής, υποστηρικτές της Αλ-Κάϊντα μουσουλμάνοι από την Ερυθραία μέχρι τη Ν. Αφρική.

Στη Β.Αφρική, σύμμαχοι της Αλ-Κάϊντα από το Μαρόκο μέχρι την Αίγυπτο.

Στον Περσικό Κόλπο, τρομοκράτες συμπαθείς προς την Αλ-Κάϊντα. Πλούσιοι δωρητές υποστηρίζουν οικονομικά την Αλ-Κάϊντα.

Στην Υεμένη, πατρίδα του Οσάμα Μπιν Λάντεν.

Στο Πακιστάν, αρκετοί πολεμιστές της Αλ-Κάϊντα παραμένουν κρυβόμενοι.

Στην Κεντρική Ασία και Κίνα, συμμορίες που εκπαιδεύθηκαν στο Αφγανιστάν από την Αλ-Κάϊντα και συνεχίζουν να υποδαυλίζουν κτυπήματα.

Η συμβατική αντίληψη του χθες δεν αποτρέπει τις ασύμμετρες απειλές του σήμερα

Η συμβατική αποτροπή του χθες βασίζεται στο φόβο της ανταποδόσεως και στη γνώση του ποιος και που είναι ο εχθρός. Όμως η συμβατική αποτροπή δεν ισχύει για εχθρό που δεν γνωρίζουμε που είναι, όταν μάλιστα κατέχει και όπλα μαζικής καταστροφής και είναι τρομοκράτης, οπότε συνιστούν ασύμμετρες απειλές με τις ανορθόδοξες ενέργειες. Έτσι, στο νέο αυτό κόσμο, η συμβατική αποτροπή

αντικαθίσταται με τη νέα στρατηγική της «προληπτικής ενέργειας». Κτύπησε, πριν ο εχθρός σε κτυπήσει. Πρόλαβε την ενέργεια πριν αυτή εκδηλωθεί».

Υπάρχει πιθανότητα, χώρες που υποβοηθούν την τρομοκρατία και έχουν τη δυνατότητα, να παραδώσουν όπλα μαζικής καταστροφής σε τρομοκράτες προς χρήση, για να αποφύγουν οι ίδιες τη διεθνή κατακραυγή.

Μέχρι τώρα η μια υπερδύναμη είχε μάθει πως να αποτρέπει απειλές από φανερό εχθρό, όπως τη Σοβιετική Ένωση. Τώρα πρέπει να μάθει πώς να αντιμετωπίζει ασύμμετρες απειλές και μέσα στο ίδιο της το έδαφος, που προέρχονται από τέτοιες οργανώσεις, όπως η Αλ-Καΐντα.

Η ειρήνη δεν εξασφαλίζεται με την ελπίδα για το καλύτερο αύριο. Απαιτεί ενέργεια. Δεν μπορούμε να «μασήσουμε» σήμερα ότι υπάρχει στο στόμα μας για πολλά έτη πριν, ένεκα της αδρανείας και του εφησυχασμού.

Επικρατούσες ανησυχίες στις αρχές του 21^{ου} αιώνα

Ο στρατηγικός παγκόσμιος χάρτης, παρουσιάζει ευαίσθητα στρατηγικά σημεία, με ανησυχίες στην παγκόσμια σταθερότητα και ασφάλεια.

Στο θαλάσσιο χώρο-στενά, από τη Σιγκαπούρη και Ινδονησία μέχρι την Ιαπωνία, Κορέα και Ρωσία, συγκρούονται τεράστια γεωστρατηγικά, εθνικά και οι οικονομικά συμφέροντα. Συχνά παρατηρείται ένταση μεταξύ Ιαπωνίας με τη Β.Κορέα και Κίνας με Ταϊβάν, με διεθνείς επιπτώσεις. Οι ΗΠΑ, από τις 11 Σεπτεμβρίου 2001, έχουν επανεγκαταστήσει μεγάλες ναυτικές βάσεις στις Φιλιππίνες και τη Σιγκαπούρη και αρχίζουν μετακινούν την κυρία προσπάθεια προς την Ασία. Ανησυχία προκαλεί η πρόσφατη δήλωση της Β.Κορέας ότι έχει αναπτύξει το πρόγραμμα των πυρηνικών όπλων με εμπλουτισμένο ουράνιο και οι ενέργειες εξτρεμιστών ισλαμιστών στην Ινδονησία και Φιλιππίνες, με απώτερο σκοπό τη δημιουργία ισλαμικού κράτους από Μαλαισία μέχρι Φιλιππίνες. Οι ΗΠΑ αποδέχθηκαν την πρόταση της Κίνας να συμπεριλάβουν στον κατάλογο των τρομοκρατών και τους εξτρεμιστές της δυτικής επαρχίας «Σινκιάνγκ» της Κίνας.

Στην Κεντρική Ασία, στην Ινδία και στο Πακιστάν, που διαθέτουν πυρηνικά όπλα, που προς το παρόν έχουν αποτρεπτικό ρόλο στην από εκατέρωθεν χρήση τους, παρατηρείται ένταση, με διεθνή ανησυχία, κυρίως λόγω του Κασμίρ. Στην περιοχή της Κασπίας, υπάρχουν σημαντικές ποσότητες πετρελαίου και αερίου με διεθνή συμφέροντα. Εντάσεις παρατηρούνται και στην Τσετσενία, μεταξύ Ρωσικών στρατευμάτων και Τσετσένων αυτονομιστών ως και στη Γεωργία, όπου Τσετσένοι αντάρτες έχουν καταφύγει στην ορεινή περιοχή «Πανκίσι Γκόρτζ».

Στη Μέση Ανατολή και στον Περσικό Κόλπο, συνεχίζονται οι συγκρούσεις μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων και ο Χουσεΐν αφηφεί συνεχώς τα ψηφίσματα των Η.Ε., με κίνδυνο για σύγκρουση με τους γείτονές του και κυρίως με το Ισραήλ, που πιθανόν να προκαλέσει γενικότερη ανάφλεξη στην περιοχή. Το πετρέλαιο του Περσικού

Κόλπου, που είναι αρκετά καλής ποιότητας και υποφερτού κόστους παραγωγής, αποτελεί σήμερα την κυρία πηγή ενεργείας του Δυτικού Κόσμου. Πάντως, αντικατάστατο του πετρελαίου είναι δυνατό να βρεθεί, παρά τις όποιες δυσχέρειες και προβλήματα, όπως από την περιοχή της Κασπίας, της Ρωσίας και ακόμη από νέα τυχόν γεωστρατηγική συγκρότηση της Μέσης Ανατολής. Δύσκολο, όμως, να βρεθεί κοινή γλώσσα συνεννοήσεως, που είναι το κυριότερο πρόβλημα της περιοχής αυτής, σήμερα.

Στη Δυτική και Κεντρική Αφρική, η επικρατούσα εκεί αστάθεια και οι αυξομειώμενες εντάσεις προκαλούν ανησυχία, όπως φάνηκε στη Συμμαχία το 1993, στον Κόλπο το 1996 και παλαιότερα στο Σουδάν.

Στην Κεντρική Αμερική, ο εσωτερικό εμφύλιος στην Κολομβία πρόκειται να αποβεί το επόμενο «Βιετνάμ» για τους Αμερικανούς. Η αναρχία της χώρας υπάρχει φόβος να εξαπλωθεί και στις γειτονικές χώρες, στο Περού, στο Εκουαντόρ και τη Βραζιλία.

Οι υπό ανάφλεξη εστίες εντάσεων, σήμερα

Γενικά, συνεχίζουν και σήμερα να παρατηρούνται εστίες αναταραχών στον κόσμο, από τη Λατινική Αμερική μέχρι τον Καύκασο και τη Ν.Α. Ασία.

Στην Κολομβία, μαίνεται εμφύλιος πόλεμος από δεκαετίας.

Στην Αλγερία, οι ισλαμιστές αντάρτες συνεχίζουν τις επιδρομές στα χωριά.

Στη Δημοκρατία του Κογκό, τα ξένα στρατεύματα έχουν αποχωρήσει αλλά υπάρχουν τοπικές διαμάχες.

Στο Σουδάν, υφίσταται εύθραυστη κατάπαυση πυρός στον 19ετή πόλεμο, με τον οποίο σκοτώθηκαν και εκτοπίστηκαν εκατομμύρια άνθρωποι.

Στην Τσετσενία, η σύγκρουση μεταξύ Ρωσικών στρατευμάτων και Τσετσένων ανταρτών απειλεί τις γύρω χώρες.

Στο Ισραήλ, η σύγκρουση μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων συνεχίζεται.

Στο Ιράκ, ο Σαντάμ απειλεί την παγκόσμια ειρήνη.

Στο Ιράν, που κατηγορείται ότι υποστηρίζει του ισλαμιστές εξτρεμιστές στο εξωτερικό.

Στο Αφγανιστάν, οι Ταλιμπάν έχουν εκτοπισθεί αλλά ακόμη επικρατεί αβεβαιότητα και βιαιότητες.

Στο Κασμίρ, διαφιλονικούμενη περιοχή μεταξύ Ινδίας και Πακιστάν.

Στη Β. Κορέα, η πρόσφατη αποκάλυψη ότι κατέχει πυρηνικά όπλα δημιουργεί απειλή για την περιοχή.

Στις Φιλιππίνες, εξτρεμιστές με πιθανές διασυνδέσεις με την Αλ-Κάϊντα προκαλούν τρομοκρατικές ενέργειες και

Στην Ινδονησία, οι πρόσφατες βομβιστικές επιθέσεις από εξτρεμιστές ισλαμιστές.

Συμπερασματικά, ο 21^{ος} αιώνας αρχίζει με τη ζοφερή ημέρα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 και βρίσκει τη διεθνή κατάσταση πολύπλοκη και σύνθετη. Η Αλ-Κάϊντα και οι παγκόσμιες φιλικές της επεκτάσεις προβάλλουν ως νέα μορφή απειλής. Η μέχρι σήμερα συμβατική αντίληψη δεν αντιμετωπίζει τις σημερινές ασύμμετρες απειλές. Επικρατούν ανησυχίες και εστίες αναφλέξεως σε όλο τον κόσμο. Πολλά παραμένουν ίδια, πολλά έχουν επιβάλλει νέα κατάσταση που απαιτεί αλλαγή στην παγκόσμια αντίληψη της ασφάλειας και σταθερότητας.

Υπο
Ευθύνης

Προσωπικής

Επι
Μανίκα

Δημητρίου Θ.

Παρα

Θέσεις

Αντι

Προ

|
|

ΚΥΠΡΟΣ ΠΟΛΥΠΑΘΗ

|

"Το Κυπριακό Πρόβλημα και η αναμενομένη (;) λύσις του"

|

|

|

Η Κύπρος, από τον καιρό του ελληνικού εποικισμού τον 15^ο π.Χ. αιώνα, από Αρκάδες κι άλλους Πελοποννήσιους Αχαιούς, ως την εποχή του τελευταίου Πτολεμαίου (αποστάτου της Αιγυπτιακής οικογένειας) βασιλιά της (56 π.Χ.), ακολούθησε τα ρεύματα των επικυριαρχιών της Ανατολικής Μεσογείου. Ασσύριοι, Αιγύπτιοι, Πέρσες, Έλληνες, Αλέξανδρος, Επίγονοι κατά περίπτωση επικυριάρχησαν της νήσου. Ουδέποτε όμως κατακτήθηκε και ουδέποτε επίσης αμφισβητήθηκε η ελληνικότητα του πληθυσμού της. Γλώσσα, θρησκεία, πολιτισμός ήσαν και παρέμεναν ελληνικά σε αρμονία με τον υπόλοιπο σύγχρονο ελληνισμό.

Το 56 π.Χ. είναι, ίσως, η αρχή του Κυπριακού προβλήματος. Ο φαύλος Πατρίκιος Πόπλιος Κλώδιος Δήμαρχος της Ρώμης, επέτυχε συγκλητικόν ψήφισμα να καταληφθεί η Κύπρος και να δημευθεί η περιουσία του Πτολεμαίου, διότι (δήθεν) υπέθαλπε τους τρομοκρατούντας τότε την Ρώμην Κιλικιανούς πειρατές. Ο χρηστός Κάτων εκτελών το ψήφισμα κατέκτησε την Κύπρον. Αργότερα ο Καίσαρ πρώτος και ο Αντώνιος στη συνέχεια, την δωρίζουν στην Κλεοπάτρα και μετά ο Αύγουστος την προσφέρει πάλι στο δήμο της Ρώμης και αυτός με τη σειρά του στον Αυτοκράτορα.

Το 45 μ.Χ. δέχεται το κήρυγμα Παύλου και Βαρνάβα και ο ανθύπατος Σέργιος Παύλος εκ των πρώτων προσηλυτίζεται. Ο Βαρνάβας ξαναγυρίζει στην Κύπρο, μένει μονίμως σ' αυτήν, διδάσκει, χειροτονεί, μαρτυρεί και θάπτεται με το χειρόγραφο του, κατά Ματθαίον, Ευαγγελίου στο στήθος του, ιδρυτής της Εκκλησίας της Κύπρου. Αυτό το χειρόγραφο θα δώσει στην Εκκλησία της Κύπρου και τον επικεφαλής της Αρχιεπίσκοπο ξεχωριστή αξία και τιμή. Είναι πρώτος ο Επιφάνιος (310-403), Αρχιεπίσκοπος το 367, που τιμάται με τη ρήση του Θεοδοσίου του Α' (Μεγάλου) «**εις τω πατρί Επιφάνιω ουχ υπακούει...εξέρχεσθαι της νήσου**», για την εμπέδωση της χριστιανικής θρησκείας στη νήσο. Η αυτοκρατορική ρήσις στηρίζει και την ανεξαρτησία της Κυπριακής Εκκλησίας από το Πατριαρχείο της Αντιοχείας. Το 431 η Σύνοδος της Εφέσου ορίζει επισήμως το αυτοκέφαλον «**δι' εαυτών τας χειροτονίας ποιείσθαι**».

Τελικώς το 485 ο Αυτοκράτωρ Ζήνων διέταξε τους Αντιοχείς να μην οχλούν την Εκκλησίαν της Κύπρου και εις ανταπόδοσιν της προσφοράς του χειρογράφου Ευαγγελίου του Βαρνάβα όρισε όπως ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου «φέρει σκήπτρον αντί ράβδου, ερυθρό μανδύα κατά τας τελετάς και υπογράφει δια κινάβραως». Αυτή η αυτοκρατορική απόφασις απέδωσε στον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου πρόσθετο κοσμικό κύρος, ώστε, σε καιρούς απομονώσεως και κενού εξουσίας, να ανάγεται εις θέσιν Αντιβασιλέως ή Εθνάρχου.

Η εμφάνισις των αραβικών επιδρομών (Σαρακηνοί) αναστάτωσε τη ζωή της Κύπρου, με κορύφωση το 690, οπότε ο Ιουστινιανός ο Β' εις στιγμήν πανικού, αδυνατών να υπερασπισθεί την Κύπρον, οδήγησε εις μετοικεσίαν μεγάλο μέρος του Κυπριακού λαού και τις εκκλησιαστικές αρχές, ιδρύσας, για την εγκατάστασή τους, την Ιουστινιανούπολη κοντά στην Κύζικο. Το 697 οι Κύπριοι παλινόστησαν στην Κύπρο. Αυτή η θλιβερή επταετία διαμνημονεύεται στη φήμη του Αρχιεπισκόπου, όπου αναφέρεται ως «Νέας Ιουστινιανής».

Το 964 ο Νικηφόρος Φωκάς εκβάλλει οριστικώς τους Άραβες (Σαρακηνούς) από την Κύπρο. Η απόστασή της από το αυτοκρατορικό κέντρο δίνει την ευκαιρία στους διοικητές της, να αυτονομούνται και ενίοτε να αποστατούν. Ως νέος Πτολεμαίος αποστάτης, ο, κατ' αποστασίαν, διοικητής Ισαάκιος ο Κομνηνός (1185-1191), γίνεται μοιραίος για την Κύπρο, όταν ο Ριχάρδος ο Λεοντόκαρδος, λόγω τρικυμίας, προσορμίζεται στη Λεμεσό. Βλέπει μπροστά τον πλούτο κ' ανταποδίδει τη φιλοξενία του Ισαακίου με σύγκρουση και σύλληψή του.

Το 1191 λοιπόν αρχίζει η σχέσις του Ηνωμένου Βασιλείου (UK) με το νησί.

Ο Ριχάρδος τελεί στις 12 Μαΐου τους γάμους του στη Λεμεσό, με την συνοδεύουσα αυτόν μνηστή του (Βερανζέρα της Ναβάρρας), δημεύει το μισό των κτημάτων, λαφυραγωγεί τα πάντα, ορίζει δύο επιτρόπους και φεύγει για την Πτολεμαίδα, όπου οι άλλοι Σταυροφόροι, για να συνεχίσει το ιερό του προσκύνημα.

Την Κύπρο δεν τη χρειάζεται και την πωλεί στους Ναίτες αντί 100.000 Βυζαντινών Σαρακηνών (χρυσά). Αυτοί με τη σειρά τους, βλέποντας ότι η Κύπρος έχει τρυγηθεί και τον πληθυσμό εχθρικό, την εκχωρούν με το ίδιο αντίτιμο στον, ουσιαστικώς ψιλώνόνατι, βασιλέα της Ιερουσαλήμ Γουίδωνα Λουζινιάν του Πουατιέ.

Το 1192 ο Λουζινιάν μαζεύει 300 ιππότες, 200 υπασπιστές κ' άλλους στρατιώτες, μοιράζει υποσχέσεις για προσοδοφόρα τιμάρια, αυτοονομάζεται βασιληάς και της

Κύπρου και κατακτά το νησί. Ιδρύεται έτσι μια δυναστεία, υπό την επικυριαρχία του Γερμανού Αυτοκράτορα, που θα διαρκέσει τρεις αιώνες. Συνέπεια αυτής της δυναστείας είναι η επιβολή της λατινικής εκκλησίας, η οποία ιδιοποιήθηκε ναούς, ιδρύματα και περιουσία της Κυπριακής Εκκλησίας, η αφαίρεση της ελευθερίας και περιουσίας των κατοίκων της Κύπρου και η ριζική φεουδαρχική συγκρότηση της κοινωνίας. Τα μόνα που δεν μπόρεσαν οι Λουζινιάν να αλλάξουν ήταν η πραγματική πίστη των Κυπρίων και η γλώσσα. Αντιθέτως η ελληνική γλώσσα έγινε η επίσημη ακόμη και της Αυλής και η πίστη παρέμεινε έστω και χωρίς Αρχιερείς. Γενοβέζοι και Βενετοί (αφού εδάνειζαν) αλώνιζαν στο νησί. Το 1472 οι Βενετοί έδωσαν σύζυγο, στον τελευταίο των Λουζινιάν Ιάκωβο Β, την Αικατερίνη Κορνάρου, θετή κόρη της Βενετίας. Το 1473 ο Ιάκωβος πέθανε, η Γαληνοτάτη έστειλε επιτρόπους για να βοηθήσει τη θετή της κόρη, πέθανε όμως μυστηριωδώς και ο νεογέννητος Ιάκωβος Γ'. Όλοι οι συγγενείς του Ιακώβου Β' μεταφέρθηκαν, φυλακίσθηκαν και πέθαναν στη Βενετία προώρως. Το δε 1489 η Αικατερίνη μαυροφορεμένη και θλιμμένη ανακλήθηκε από τη θετή της μητέρα. Η Σημαία του Αγίου Μάρκου κυμάτιζε πλέον στην Κύπρο.

Το 1571 η Κύπρος κατελήφθη από τους Τούρκους. Η Εκκλησία της Κύπρου αποκαταστάθηκε, αφού το Πατριαρχείο χειροτόνησε Αρχιεπίσκοπο και Μητροπολίτες.

Ο Αρχιεπίσκοπος καθίσταται **«Μιλιέτ-Μπασής»** (Εθνάρχης) και **«Ραγιά-Βαλεσής»** (Εκπρόσωπος Ραγιάδων). Κατά τα άλλα η Κύπρος ακολουθεί την τύχη και τη μοίρα των άλλων υπόδουλων ελληνικών περιοχών. Εκείνα που μένουν αναλλοίωτα είναι η εθνική συνείδηση, η γλώσσα, η θρησκεία, η προσπάθεια ανάπτυξης και προκοπής και προ πάντων η καρτερία στις συμφορές και η φλόγα της ελευθερίας.

Το 1878 ανοίγει το κεφάλαιο της σύγχρονης ιστορίας της Κύπρου και βεβαίως του Κυπριακού προβλήματος. Ενώ οι Μ.Δυνάμεις διαπραγματεύονταν στο Βερολίνο για τις ρυθμίσεις μετά τον Ρωσοτουρκικό Πόλεμο, η Αγγλία υπέγραφε μυστική (και μυστηριώδη) συνθήκη (4-6-1878) με την Τουρκία. Αναλάμβανε την υποχρέωση ενόπλου βοήθειας της Τουρκίας, αν η Ρωσία επιχειρούσε να καταλάβει κί' άλλο ασιατικό τουρκικό έδαφος και σε αντάλλαγμα, αποκτούσε το δικαίωμα κατοχής και διοικήσεως της Κύπρου.

Στις 12-7-1878 η Αγγλική Σημαία υψώθηκε στην Κύπρο.

Ο Αρμοστής υποσχέθηκε ισοπολιτεία, ισονομία κι' ανεξιθρησκεία καθώς και σεβασμό παλαιών δικαίων, ηθών και εθίμων, εφ' όσον αυτά συμφωνούν με τις αρχές του πολιτισμού και της ελευθερίας.

Ο Αρχιεπίσκοπος-Εθνάρχης Σοφρώνιος βεβαίωσε ότι ο λαός του, «χωρίς να αρνηθεί την καταγωγή του» θ' αφοσιωθεί στη νέα κυβέρνηση, γιατί αναμένει απ' αυτήν την εφαρμογή του **«βασιλεύς των πάντων ο νόμος»** και την διαπαιδαγώγηση **«στην οδό της ελευθερίας»**. Οι Κύπριοι θεώρησαν τη διακήρυξη και την προσφώνηση **«Συμβόλαιο»**. Οι εξελίξεις όμως μάλλον τους διέψευσαν. Πρώτη συνέπεια ένα δυσβάστακτο οικονομικό φορτίο ακολουθεί τη συμφωνία. Η Αγγλία οφείλει να καταβάλει ετησίως το ποσόν των 93.000 λιρών στην Τουρκία. Η δημιουργική λογιστική του «διβανιού» τόσο υπολόγισε το ετήσιο καθαρό κέρδος των προσόδων της τουρκικής διοικήσεως της νήσου. Βεβαίως αυτό το ποσόν το

πλήρωνε η Κύπρος (δηλαδή οι Έλληνες κάτοικοι), όπως κι όλα τα έξοδα της υπερπολυτελούς αγγλικής διοικήσεως.

Στην αρχή ο Αρμοστής κυβέρνησε κατά την κρίση του. Μετά όμως από κυπριακές παραστάσεις το 1882 ορίσθηκε νομοθετικό σώμα. «Πρόεδρος, με διπλής ισχύος ψήφο στις ισοψηφίες, ο Αρμοστής. Έξη μέλη Κυβερνητικά. Δώδεκα μέλη εκ του λαού, εξ ων εννέα χριστιανοί και τρεις μουσουλμάνοι, εκλεγόμενοι χωριστά από κάθε κοινότητα. Επομένως 9 χριστιανοί (Έλληνες) έναντι 3 Μουσουλμάνων και 6 Άγγλων και ο Αρμοστής.

Η εθναρχική ιδιότης του Αρχιεπισκόπου και της Εκκλησίας επισήμως δεν αναγνωρίζεται. Δύναται όμως ο κλήρος να πολιτεύεται.

Το 1914 η Αγγλία καταλύει την συνθήκη του 1878 και προσαρτά την Κύπρον εις την Βρετανικήν επικράτειαν. Το 1925 εκήρυξε την Κύπρον εις Βρετανικήν Αποικίαν και αντί **Αρμοστού** όρισεν **Κυβερνήτη**. Κάνει και μια παραχώρηση, αυξάνει σε 12 τις ελληνικές έδρες στο Νομοθετικό Σώμα, όμως, για να διατηρήσει την ισοψηφία Τούρκων και Άγγλων έναντι των Ελλήνων, προσθέτει τρεις κυβερνητικές έδρες.

Οι έκτοτε εξελίξεις της Κυπριακής Ιστορίας και του Κυπριακού Προβλήματος είναι γνωστές. Σήμερα, μέσα από τις διεργασίες της ένταξης της Κύπρου στην ΕΕ και της δυναμικής των διεργασιών, διαγράφεται μία προοπτική λύσεως του Κυπριακού προβλήματος. Ο όρος **«λύσις»** όμως είναι άστοχος, μάλλον για διευθέτηση πρόκειται.

Το Κυπριακό πρόβλημα έχει επιβαρυνθεί ήδη από το 1878 με την Αγγλοτουρκική πλειοψηφία έναντι της Ελληνικής. Αυτή η αρχή διαχέεται σε όλες τις «λύσεις» που μέχρι στιγμής έχουν προταθεί. Η υπερισχύουσα ψήφος του Αρμοστή/Κυβερνήτη, αναπληρώθηκε με το «βέτο» του Αντιπροέδρου στις συμφωνίες του 1959-60 και με την δέσμευση συμμετοχής του ελαχίστου ποσοστού μειοψηφίας στην οποία σχηματιζόμενη πλειοψηφία (Προεδρικού Συμβουλίου, Βουλής και Γερουσίας) του υπό διαπραγματεύση Σχεδίου Ανάν. Το κυπριακό πρόβλημα αντιμετωπίζεται απ'όσους, εκτός και μακράν της νήσου, ασχολούνται μ'αυτό, με την ίδια αντίληψη αυτών, που, στο παρελθόν, πούλησαν, αγόρασαν, νοίκιασαν, λεηλάτησαν και «δώρησαν» την Κύπρο. Ακόμη ακολουθείται απ'τις συνέπειες όλων των αποστατών/πραξικοποιημάτων «Πτολεμαίων» ή «Κομνηνών» ή «άλλων σωτήρων».

Αυτό το Σχέδιο έναν έχει στόχο και σκοπό, την επαναφορά της Συνταγματικής Τάξεως εις τα προ του 1963 ισχύσαντα, με πρόσθετες οριοθετήσεις, ώστε να επιτυγχάνονται η αυτονομία (και μη ελληνοποίησης) της Κύπρου, η επιτροπεία αυτού του κράτους, η διαιώνισις της διαιρέσεως (ασφαλούς) των Κοινοτήτων, η μη αμφισβήτησις της Βρετανικής παρουσίας, ο περιορισμός των αρμοδιοτήτων του κεντρικού κράτους σε ουσιαστική διαχείριση κοινωνικών, οικονομικών λειτουργιών, χωρίς εθνικό χαρακτήρα εθνικής καταγωγής.

Η μόνη περίπτωση λειτουργικής αποδόσεως, αυτού του κρατικού μορφώματος, είναι η δημιουργία ιδιαίτερης **«κυπριακής εθνικής συνειδήσεως»** απαλλαγμένης από όλες τις κληρονομίες και φορτίσεις του προσφάτου και απωτέρου παρελθόντος. Αυτής της «κυπριακής συνειδήσεως» το περιεχόμενο είναι το προφανώς ζητούμενο και επιδιωκόμενο σήμερα απ'όλους τους εμπλεκόμενους κι' επισπεύδοντας. Αν δεν

ορισθεί και δεν γίνει αποδεκτό από τους άμεσα ενδιαφερομένους, τότε δεν θα υπάρξει «λύσις». Θα έχουμε μια πρόσκαιρη διευθέτηση. Το ζητούμενο βεβαίως θα απέχει από ιστορία, πόθους και προσδοκίες. Μακάρι ο βαθμός απεμπόλησεως του παρελθόντος να ισοσκελισθεί από τις προοπτικές ευημερίας του μέλλοντος. Αν όμως συντελεσθεί αυτή η ανεύρεσις του **ζητουμένου**, τότε πολλά θ' αλλάξουν και εις τα **καθ' ημάς** και της περιοχής. Περί αυτών όμως, επειδή **«έσετ' ήμαρ»** οψόμεθα εις τους επόμενους «Προβληματισμούς».

Υ.Γ. : Συγχαίρω τους εμπνευστές συντάκτες, συνομιλητές και συμπράτοντες στην προώθηση του Σχεδίου ANAN και της εντάξεως του νέου κράτους στην Ε.Ε., για τη γνώση και το σεβασμό που επέδειξαν κι επιδεικνύουν στον όρο «Δημοκρατία». Τον απέκλεισαν από το όνομα του υπό διαμόρφωση κράτους. Καλούν αυτό απλώς «ΚΥΠΡΟ», ούτε καν «Πολιτεία», μόνον έδαφος δηλαδή ! Άλλωστε ουδέποτε στην ιστορία της η ΚΥΠΡΟΣ, ή κομμάτι της, γνώρισε τη Δημοκρατία (απ' όσα γνωρίζω σ' όλα τ' αρχαιολογικά κυπριακά ευρήματα μόνον μία φορά αναφέρεται η λέξις «Δήμος»). **Εξαίρεση λαμπρή αποτελεί μόνο η, μετά τη λαίλαπα του 1974 «Κυπριακή Δημοκρατία» του μη καταληφθέντος από τους εγγυητές, νοτίου τμήματος της νήσου. Δεν είναι όμως αξιόπιστο στα μάτια των ρυθμιστών.**

Ο ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΙΡΑΚ :

ΤΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ, ΤΑ “ΣΚΛΗΡΑ ΧΑΡΤΙΑ” ΤΟΥ ΣΑΝΤΑΜ ΚΑΙ Η ΠΙΘΑΝΗ ΑΝΑΚΥΨΗ ΤΟΥ ΚΟΥΡΔΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ .

Του Αθανάσιου Μιχ. Γκουτζιούλη

Πετρέλαιο - ο πιο σοβαρός ίσως λόγος - μη ισορροπίας, σταθερότητας και ασφάλειας της μέσης ανατολής. Λαμβάνοντας υπ'όψιν τις ανάγκες της σύγχρονης βιομηχανίας, το πετρέλαιο αποτελεί την ραχοκοκαλιά των δυτικών οικονομιών καθιστώντας έτσι την μέση ανατολή ένα σπουδαίο γεωπολιτικό χώρο επιρροής και ανάμειξης των μεγάλων δυνάμεων.

Στη μέση ανατολή ανήκει περίπου το 64% των αποδεδειγμένων μέχρι στιγμής παγκοσμίων αποθεμάτων πετρελαίου και το 34% φυσικού αερίου, το 90% των οποίων βρίσκονται στην περιοχή του Κόλπου. Το υπουργείο ενέργειας των ΗΠΑ υπολόγιζε ότι οι εξαγωγές πετρελαίου της Μέσης Ανατολής (Μ.Α.) το 1995 ήταν 17.7 εκατ. βαρέλια / μέρα (ε.β/η.) που αποτελούσαν το 47% της παγκόσμιας εξαγωγής. Σύμφωνα με έρευνες του ίδιου υπουργείου υπολογίζεται ότι οι εξαγωγές των χωρών της μ.α. για το έτος 2020 θα φτάσουν τα 39.8 ε.β/η. που θα αποτελούν το 60% της παγκόσμιας εξαγωγής. Συγκεκριμένα για τις χώρες του κόλπου ενώ η παραγωγή πετρελαίου για το 1997 ήταν 22.8 ε.β/η., το 2020 αναμένεται να φτάσει τα 42.2 ε.β/η. Δηλαδή από 29% της παγκόσμιας παραγωγής του 1997 αναμένεται να αυξηθεί στο 38% το 2020. Όσον αφορά τώρα τις ΗΠΑ, εισάγουν αγαθά αξίας 1.2 τρις δολ. κάθε χρόνο κυρίως από την Ευρώπη και την Ασία οι οποίες είναι σε μεγάλο βαθμό εξαρτημένες από το εισαγόμενο πετρέλαιο. Οι εισαγωγές των ΗΠΑ όπως επίσης και οι ανάγκες της Ευρώπης και της Ασίας για πετρέλαιο θα αυξηθούν μέχρι το 2020. Συνεπώς τα ζωτικά στρατηγικά συμφέροντα των ΗΠΑ βασίζονται στην παγκόσμια διαθεσιμότητα του πετρελαίου σε κανονικές τιμές τόσο για την ίδια, όσο και για τις υπόλοιπες χώρες, κυρίως για την σταθερότητα της παγκόσμιας οικονομίας. Το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ θεωρεί ότι η σταθερότητα αυτή θα εξασφαλιστεί μελλοντικά εφόσον η παραγωγή πετρελαίου στη Μ.Α. φτάσει, από τα 29 ε.β/μ σήμερα στα 51 ε.β/μ το 2020 και για τις χώρες του κόλπου από τα 24 ε.β/μ σήμερα στα 43 ε.β/μ το 2020. Συνεπώς είναι στρατηγικό μέλημα για τις ΗΠΑ, η διαχρονική διατήρηση μιας φυσιολογικής τιμής στα αποθέματα πετρελαίου του κόλπου και για τον λόγο αυτό δεν μπορούν να αγνοήσουν την πολιτική συμπεριφορά του Ιράκ, η οποία προκαλεί μια ανεπιθύμητη αστάθεια στην περιοχή και στις ενεργειακές διακρατικές σχέσεις γενικότερα.

Το πρόσχημα των ΗΠΑ πίσω από την επικείμενη επίθεση στο Ιράκ, περιγράφεται στο επίσημο κείμενο του υπουργείου άμυνας των ΗΠΑ για την εθνική στρατηγική ασφάλειας της χώρας. Συγκεκριμένα αναφέρει ότι οι ΗΠΑ πρέπει να λάβουν μέτρα πρώτου κράτη ταραξίες αδράξουν την ευκαιρία να δημιουργήσουν Όπλα Μαζικής Καταστροφής (ΟΜΚ) και απειλήσουν τις ίδιες, τους σύμμαχους τους ή κράτη φιλικά προσκείμενα σ'αυτην. Τέτοια μέτρα είναι η αλλαγή αμυντικού δόγματος και του τρόπου εκπαίδευσης του στρατιωτικού προσωπικού. Εξίσου μεγάλη αξία έχουν και οι προσπάθειες εντατικοποίησης έλεγχου, αποτροπής και μη εξάπλωσης του υλικού

και τεχνολογίας δημιουργίας ΟΜΚ. Τέλος ισχυρίζονται ότι η χρήση ΟΜΚ έχει μετατραπεί από έσχατο τρόπο επίλυσης στρατιωτικών διάφορων, σε μέσο διεξαγωγής μη συμβατικού πολέμου, απειλώντας έτσι άμαχο πληθυσμό, στρατηγικούς και μη στόχους με υπέρτατο σκοπό την τρομοκρατία και ανασφάλεια του αντίπαλου.

Ωστόσο, οι ΗΠΑ δεν έχουν να αντιμετωπίσουν έναν εύκολο αντίπαλο. Ένας πολύ σπουδαίος παράγοντας είναι ο ίδιος ο Σανταμ Χουσειν. Είναι γεγονός ότι ως πολιτικός έκανε έξυπνες κινήσεις και ελιγμούς. Όσον αφορά τις οικονομικές και υλικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν στη χώρα του, περιορίζει τις δυσκολίες τους μακριά από τον δικό του κύκλο, πλήττουν κυρίως τον λαό του και ταυτόχρονα κερδίζει την συμπάθεια της διεθνούς κοινής γνώμης μέσω του πόνου και της συμφοράς των απλών ανθρώπων εξαιτίας των ελλείψεων και της ανεπάρκειας σε είδη πρώτης ανάγκης. Με το γεγονός αυτό, ο Σ. Χουσειν κερδίζει και την συμπάρασταση του Αραβικού κόσμου. Κάνοντας νέες ενέργειες περιορίζει τους Κούρδους στον βορρά, τους Σιιτές στον νότο ενισχύοντας έτσι το καθεστώς του από ενδεχόμενους εσωτερικούς κινδύνους. Ακόμη οι παρεμβάσεις του ΟΗΕ σχετικά με τον περιορισμό του οπλοστασίου του δεν έχουν αποτέλεσμα, καθώς οι μυστικές υπηρεσίες του Ιράκ μάθαιναν από πριν που κατευθύνονταν οι επιθεωρητές του ΟΗΕ και σε τελική ανάλυση οι πολεμικοί εξοπλισμοί δεν περιορίστηκαν, αλλά αντίθετα ενισχύθηκαν.

Από εκεί και πέρα, το σενάριο αυτής της πιθανής εισβολής στο Ιράκ μπορεί ανά πάσα στιγμή να εξελιχθεί από το πιο ευοίωνο στο πιο δυσοίωνα, αναλόγως με το πώς θα αντιδράσει το Ιράκ. Σύμφωνα με πληροφορίες των Αμερικανικών και Βρετανικών μυστικών υπηρεσιών, η χώρα αυτή διαθέτει αξιόμαχα πολεμικά συστήματα. Συγκεκριμένα παραδέχονται ότι το Ιράκ αυτή την στιγμή συνεχίζει να παράγει χημικά και βιολογικά όπλα ακόμη και εκτός εγκαταστάσεων, σε κινητές μονάδες δύσκολα εντοπίσιμες, ιδιαίτερα χρήσιμες σε περίοδο πόλεμου. Ο κίνδυνος χρησιμοποίησης τους ενάντια στους πληθυσμούς Σιιτών και Κούρδων σε περίπτωση που αντιδράσουν (πολιτικά ή στρατιωτικά) ως αντιπερισπασμό κατά την διάρκεια του επικείμενου πόλεμου με τις ΗΠΑ, είναι ορατός. Άλλωστε στο παρελθόν, τον Αύγουστο του '88, αέρια μουστάρδας είχαν χρησιμοποιηθεί κατά κουρδικών χωριών στο βόριο Ιράκ σκορπίζοντας τον θάνατο σε εκατοντάδες Κούρδους.

Σχετικά με τα πυραυλικά συστήματα, οι πιο απειλητικοί πύραυλοι που διαθέτει αυτή τη στιγμή το Ιράκ είναι οι AL-HUSSEIN, ικανοί να πλήξουν στόχους εμβέλειας 650 χιλ. Ήδη από το '90 το Ιράκ είχε παραδεχτεί στην ειδική επιτροπή του ΟΗΕ ότι είχε εγκαταστήσει σε 25 πυραυλικές κεφαλές άνθρακα και σε 50 άλλες τοξικά όπως Σαριν (Sarin) και Κυκλοσαριν (Cyclosarin). Σύγχρονες αναφορές υπάρχουν ακόμη και σήμερα, ότι εξακολουθούν να υπάρχουν πυραυλικές κεφαλές στις οποίες έχουν τοποθετηθεί χημικά ή βιολογικά στοιχεία.

Ακόμη από το '98, επιθεωρητές του ΟΗΕ είχαν παρατηρήσει περιπτώσεις μετατροπής των Τσέχικων αεροσκαφών L-29 του Ιρανικού στόλου, σε τηλεκατευθυνόμενα μη επανδρωμένα αεροσκάφη εμβέλειας 70 χιλ. Επίσης βρετανοί πιλότοι κατά την διάρκεια της επιχείρησης «Αλεπού της Έρημου», διέκριναν έως και 12 τέτοια αεροσκάφη με δεξαμενές ψεκασμού 300 λίτρων τοποθετημένες στα φτερά. Νωρίτερα φέτος, η CIA ανέφερε ότι αυτοί οι πειραματισμοί μετατροπής αεροσκαφών συνεχίζονταν και κατά το 2000. Ταυτόχρονα εκδήλωναν τις ανησυχίες τους ότι εάν

σε 10 τέτοια αεροσκάφη εγκατασταθούν δεξαμενές που περιέχουν χημικές ή βιολογικές ουσίες, θα είναι σε θέση έκαστο να διανέμει 20 φορές μεγαλύτερο φορτίο ουσιών και να καλύπτει ακόμη μεγαλύτερη απόσταση από ότι ο πύραυλος AL HUSSEIN, καθιστώντας το, έτσι, ένα αρκετά πιο επικίνδυνο και αποτελεσματικό όπλο πλήξης και κυρίως κάμψης ηθικού του αντίπαλου.

Τέλος σε μια πρόσφατη δημοσίευση μιας ερευνάς, η CIA - για μια ακόμη φορά - γνωστοποιούσε ότι το Ιράκ έχει στο μεγαλύτερο μέρος ανακατασκευάσει τις εγκαταστάσεις κατασκευής πύραυλων και βιολογικών οπλών που είχαν καταστραφεί κατά την διάρκεια της επιχειρήσεως «Αλεπού της Έρημου». Το Ιράκ έχει μάλιστα επενδύσει αρκετά στο πρόγραμμα κατασκευής το οποίο κατά γενική αποδοχή είναι περισσότερο ανεπτυγμένο από την εποχή του πόλεμου του Κόλπου. Επιπλέον, ένα όχι και τόσο ενθαρρυντικό συμπέρασμα της CIA είναι ότι το Ιράκ, σε περίπτωση που βρει με κάποιον τρόπο σχάσιμο υλικό (πλουτώνιο) από το εξωτερικό, θα είναι σε θέση αφού έχει ήδη την υποδομή να κατασκευάσει ένα πυρηνικό όπλο, εντός διαστήματος ενός χρόνου.

Όσον αφορά την έκβαση ενός επικείμενου πόλεμου με το Ιράκ, πολιτικοί αναλυτές των ΗΠΑ είναι αισιόδοξοι. Πιστεύουν ότι το Ιράκ όντως διαθέτει «σκληρά χαρτιά», τα οποία μπορούν να αλλοιώσουν σημαντικά την διεξαγωγή και έκβαση του πόλεμου αυτού. Θεωρούν όμως, πιθανότερη την περίπτωση ο πόλεμος αυτός να διεξαχθεί χωρίς απρόοπτα και αναπάντεχα γεγονότα, σε ένα διάστημα 4-6 εβδομάδων, με χαμηλό σχετικά «φόρο αίματος», με τη διακίνηση και την τιμή του πετρελαίου να μένει σχεδόν ανεπηρέαστη και το καθεστώς του Σ. Χουσεϊν να καταρρέει. Αφήνουν ωστόσο ανοικτό το ενδεχόμενο ο Σαντάμ να ελέγχει το καθεστώς καλύτερα από ότι πιστεύεται, ο λαός με ζήλο να μάχεται υπέρ του σε πολεμικές αναμετρήσεις που έχουν μεταφερθεί εντός των πόλεων και τον «φόρο αίματος» μεγάλο στους δυο αντικρουόμενους Στράτους, να ξεπερνά τις αρχικές προβλέψεις. Σε μια τέτοια εξέλιξη οι ΗΠΑ θα βγουν χαμένες στον πόλεμο της εικόνας τον οποίο θα μεταφέρουν οι τηλεοπτικές κάμερες, δείχνοντας ταυτόχρονα απώλειες στο αμερικανικό έμφυχο υλικό και από την άλλη στον άμαχο πληθυσμό του Ιράκ. Σύμφωνα με ορισμένους ακόμη αναλυτές, δεν θα έπρεπε να θεωρείται απίθανο ότι ο Σαντάμ μπροστά στον κίνδυνο πολιτικού του «θανάτου», να μην διστάσει να χρησιμοποιήσει μερικά από τα μέσα που διαθέτει για χημικό και βιολογικό πόλεμο, κυρίως ενάντια Αμερικανικών θέσεων.

Μια άλλη πολιτική διάσταση που θα μπορούσε να έχει ο πόλεμος αυτός, είναι η περίπτωση δημιουργίας ανεξάρτητου Κουρδικού κράτους. Αυτή τη στιγμή ο κουρδικός πληθυσμός στο Ιράκ είναι 3.5 εκατ. στο σύνολο 22 εκατ. κατοίκων του, ενώ πολιτικά το Κουρδικό Δημοκρατικό Κόμμα (ΚΔΚ) και η Πατριωτική Ένωση Κουρδιστάν (ΠΕΚ) ελέγχουν 3 επαρχίες στο βόριο Ιράκ. Συγκεκριμένα, ένα σημείο (Κουρδικό) στη βόρεια πλευρά της χώρας δεν ελέγχεται από την Βαγδάτη, από το '91 και έχει επιβληθεί στην περιοχή μια ζώνη απαγόρευσης πτήσεων, η οποία προστατεύεται από τις εναέριες δυνάμεις της Βρετανίας και των ΗΠΑ που εδρεύουν στη βάση του Ινσιρλίκ στην Τουρκία. Παλιότερα, τον Ιανουάριο του 2002, σε κοινή δήλωση εκπρόσωποι του ΚΔΚ και της ΠΕΚ είχαν αρνηθεί κατηγορηματικά ότι υπάρχουν σχέδια για την δημιουργία ανεξάρτητου Κουρδικού κράτους. Πρόσφατα όμως, μπροστά στο ενδεχόμενο πτώσης του καθεστώτος του Σαντάμ (κατόπιν πόλεμου) και ομοσπονδιοποίησης του Ιράκ, η κουρδική βουλή υπερψηφίζει ένα σύνταγμα για μια αυτόνομη κουρδική επαρχία με πρώτιστα την πόλη του Κιρκούκ

(Kircuk), γύρω από την οποία υπάρχουν πλούσια κοιτάσματα πετρελαίου. Για τον λόγο αυτό στις 13 Οκτωβρίου, ο Ετσεβίτ αντέδρασε και δήλωσε ότι θα ερχόταν σε επαφές με τις ΗΠΑ, ώστε να αποτρέψει ένα τέτοιο απειλητικό για την Τουρκία σενάριο. Ταυτόχρονα, η Τούρκικη κυβέρνηση παραδεχόταν πως είχε τοποθετήσει στην περιοχή 3000 περίπου στρατιώτες για ασφάλεια, υποτίθεται, έναντι επιδρομών των Κούρδων ανταρτών, ενώ αντίθετα τούρκικες εφημερίδες στις 17-18 Οκτωβρίου, έκαναν λόγο για 12.000 στρατιώτες. Οι ΗΠΑ όμως, παρά το γεγονός ότι στην κρίσιμη αυτή γεωοικονομική περιοχή υπάρχει έντονο το Κουρδικό στοιχείο, δεν μπορούν να αγνοήσουν το κομβικό κράτος της Τουρκίας (όπως το χαρακτήρισε ο Μπρεζίνσκι). Η τελευταία, όσον αφορά τον επικείμενο πόλεμο, συμφώνησε να προσφέρει στις ΗΠΑ πέρα από τις βάσεις της, την βοήθεια της στην εγκατάσταση των προσφύγων που θα προκύψουν και να αναλάβει ακόμη την φύλαξη των αιχμαλώτων στρατιωτών. Για τον λόγο αυτό, οι ΗΠΑ ετοιμάζονται να προσφέρουν μια οικονομική βοήθεια στην Τουρκία ύψους 6 δις δολ. και να ασκήσουν πιέσεις για επιπλέον δάνεια από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Τέλος, συμπεραίνουμε ότι η ενεργειακή αξία της περιοχής του κόλπου είναι αδιαμφισβήτητη. Όσο ο Σ. Χουσεϊν συνεχίζει να ηγείται του Ιράκ, με την προκλητική του πολιτική συμπεριφορά, θα συνεχίζει να απειλεί την ισορροπία της περιοχής. Συνεπώς, ο κίνδυνος πόλεμου για την ανατροπή του όσο διατηρείται το καθεστώς του, είναι υπαρκτός. Από εκεί και πέρα οι ΗΠΑ, στο ενδεχόμενο επέμβασης, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να υποτιμήσουν τις πολεμικές δυνατότητες του Ιράκ και οφείλουν να επιλύσουν τα συνεπαγόμενα πολιτικά προβλήματα που θα ανακύψουν με προσοχή αλλά και προνοητικότητα, προς αποφυγή δημιουργίας μιας νέας κατάστασης που ίσως επιτείνει την αστάθεια στον Κόλπο.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΙΤΙΑ – ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ - ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Του Στρατηγού ε.α. Ε. ΚΑΠΡΑΒΕΛΟΥ

Επιτίμου Αρχηγού Γ.Ε.Σ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Παρά τις αρχικές προβλέψεις για μακρά περίοδο ειρηνικής συμβιώσεως, μετά την κατάργηση του διπολισμού και το τέλος του ψυχρού πολέμου, εισήλθαμε στη νέα χιλιετία αντιμέτωποι με νέους **κινδύνους** για την ασφάλεια.

Η εποχή μας εγκαινίασε ένα παλαιό φαινόμενο ως νέο «είδος πολέμου» · το θέατρο επιχειρήσεων παγκόσμιο, το πεδίο της μάχης παντού, ο εχθρός αόρατος, ο στόχος ανυποψίαστος · από την Ιαπωνία, στη Νέα Υόρκη και την Ουάσιγκτον, στο Μπαλί, στη Μόσχα · και η συνέχεια άγνωστη · η αξία της ανθρώπινης ζωής μηδαμινή. Κατά τον επιτιθέμενο μπορεί τα θύματα να είναι άμαχοι, αλλά δεν είναι και αθώοι, αφού ανήκουν στις κοινωνίες του «εχθρού» του.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (ΗΠΑ), ο Οργανισμός του Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO) και η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) επιχείρησαν να προσδιορίσουν τους νέους κινδύνους, που ενδεχομένως, θα αποσταθεροποιούσαν το διεθνές σύστημα. Τις ονόμασαν **«ασύμμετρες απειλές»** και **«ασύμμετρο πόλεμο»**, που ορίζεται ως «η χρησιμοποίηση κατώτερης ισχύος εναντίον τρωτών σημείων ενός κράτους, προς επίτευξιν δυσανάλογα μεγάλου αποτελέσματος, με σκοπό την υπονόμηση της θελήσεώς του και την επίτευξη του στόχου του ενεργούντος».

Στις απειλές αυτές κατέταξαν τις διάφορες μορφές της διεθνούς **τρομοκρατίας**, τη διασπορά όπλων μαζικής καταστροφής, τη λαθρομετανάστευση, τον εθνικοθηρησκευτικό φανατισμό και ριζοσπαστισμό, το διεθνές οργανωμένο έγκλημα, τις απειλές από συστήματα που βασίζονται στη χρήση του διαστήματος, τον πόλεμο των πληροφοριών (Πειρατές των συστημάτων πληροφορικής).

Η τρομοκρατία αναπτύσσεται τόσο στις δυτικές μητροπόλεις, όσο και στις ίδιες τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδιαίτερα δε στις χώρες του λεγομένου ισλαμικού τόξου, και τείνει να αποκτήσει τη δική της ιδεολογία, που θα μπορούσε να συνοψισθεί σε θέσεις όπως · σύγχρονη μορφή του αναρχισμού, αρνητική στάση απέναντι στην ανοιχτή κοινωνία, αντίθεση εναντίον όλων των δυτικών κοινωνιών (αντιδυτικισμός). Η τρομοκρατία δεν είναι παρά ένα μέρος του «διεθνούς προβλήματος», ένα διεθνές φαινόμενο που τρέφεται από αυτό και τείνει να καταστεί ανεξέλεγκτο.

Η τρομοκρατία, ομολογουμένως, αποτελεί την **κυρία απειλή**, αφού η ίδια διαπλέκεται με όλες τις άλλες, σε βαθμό που γίνεται δυσδιάκριτος ο διαχωρισμός

σκοπών και μέσων. Πρόβλημα, που δεν έχει μόνο θεωρητική σημασία, είναι ο ορισμός της και η αντιδιαστολή της από το πολιτικό έγκλημα. Διακρίνεται σε **ατομική**, που είναι το μέσον ατόμων και μικρών ή μεγαλύτερων ομάδων, και **κρατική**, στην οποία ανήκει και η κρατικά υποστηριζόμενη.

Η μελέτη του φαινομένου με τις θεωρίες και τις θεωρήσεις της επιστήμης των διεθνών σχέσεων είναι δύσκολη, αφού στην πλειονότητα των περιπτώσεων πρόκειται περί «μη κρατικών δρώντων». Τα σύγχρονα ΜΜΕ μεγεθύνουν το φαινόμενο, γεγονός που συνεπάγεται, εμμέσως, την εξυπηρέτηση του σκοπού των ενεργούντων και την παρακίνηση του μιμητισμού.

ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ

Η αναζήτηση των αιτίων και η προσπάθεια ερμηνείας των αποτελεί υποχρέωση της διεθνούς κοινότητας και των επί μέρους κρατών, ώστε να προταχθεί η **στρατηγική** της αντιμετώπισης του διεθνούς προβλήματος και η συλλογική προσπάθεια καταστολής του φαινομένου της τρομοκρατίας.

Η ανισομερής οικονομικής **ανάπτυξη** και **συμμετοχή** στα διεθνή δρώμενα και το έλλειμα εκδημοκρατισμού και χρηστής και αποτελεσματικής **διακυβερνήσεως** σε πολλές υπανάπτυκτες και αναπτυσσόμενες χώρες και μάλιστα ανεξάρτητα από τον φυσικό τους πλούτο, επιβάλλει τη μετατόπιση του διακυβεύματος των διεθνών σχέσεων στον άξονα Βορρά – Νότου. Το ίδιο ισχύει και εντός των κρατών, όπου, σε ορισμένα, το λεγόμενο «όριο της φτώχειας» καλύπτει μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού τους.

Περιφερειακές **συγκρούσεις**, όπως π.χ. το Παλαιστινιακό, που δεν νομιμοποιούν, βεβαίως, ούτε είναι η πραγματική αιτία των τρομοκρατικών κτυπημάτων, επιβαρύνουν το κλίμα, φανατίζουν τις μάζες και δημιουργούν συνθήκες για την στρατολόγηση τρομοκρατών.

Η διάλυση της Ενώσεως Σοσιαλιστικών Σοβιετικών Δημοκρατιών (ΕΣΣΔ) και του Συμφώνου της Βαρσοβίας (ΣΒ) αποδέσμευσε **εθνικιστικές τάσεις ανεξαρτησίας** σε πολλές περιοχές, πέραν των εν εξελίξει παγκοσμίως. Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι **ανταγωνισμοί**, γεωστρατηγικοί και γεωοικονομικοί, για την παραγωγή, μεταφορά και εν γένει εκμετάλλευση των πηγών ενεργείας του Καυκάσου και της Κασπίας, περιπλέκουν έτι περισσότερο την κατάσταση στην περιοχή.

Ο **ισλαμικός φονταμενταλισμός** κατά πάσης νεωτερικής ερμηνείας του Ισλάμ, όπως π.χ. η δημοκρατική διακυβέρνηση ισλαμικής χώρας, και κατά του δυτικού πολιτισμού, που επηρέασε ή επέβαλε και επηρεάζει τέτοιες εξελίξεις, από μακρού αποτελεί βασική αιτία προκλήσεως και οργανώσεως της «ισλαμικής τρομοκρατίας». Αυτή είναι είτε ανεξάρτητα είτε καθεστωτικά-κρατικά υποστηριζόμενη για δράση εντός των ισλαμικών χωρών ή εκτός αυτών κατά των δυτικών κοινωνιών. Όσον αφορά την οικονομική διάσταση αυτού του είδους της βίας, η οικονομική εξαθλίωση και φτώχεια, τα απολυταρχικά καθεστώτα και οι δικτατορίες της μιας ή άλλης

παραλαγής ή «επαναστατικά κινήματα» στον ισλαμικό κόσμο επιτείνουν το φαινόμενο. Ο Μπιν Λάντεν και η Αλ-Καΐντα προσβλέπουν στην ανόρθωση του αραβικού και ισλαμικού κόσμου, μέσω της επιστροφής στη μεσαιωνική «καθαρότητά» του.

Ο ιστορικός **αντιδυτικισμός**, που αναπτύχθηκε κατά τις τελευταίες δεκαετίες της αποικιοκρατίας και οπωσδήποτε ορισμένες κρίσιμες πολιτικές επιλογές των ΗΠΑ και της Δύσεως, συνολικά – Μεσανατολικό, χρηματοδότηση και εκμετάλλευση εξτρεμιστικών οργανώσεων για ίδιους σκοπούς κ.λ.π. – σε συνδυασμό ή ανεξάρτητα με τον ισλαμικό φονταμενταλισμό, διαμορφώνουν την ψυχολογία του «καμικάζι (αυτόχειρα) τρομοκράτη» και του αυταρχικού και επιθετικού «ηγέτου» και τα σύνδρομά του, που οι τοπικές κοινωνίες αναδεικνύουν ή ανέχονται.

Πάσης μορφής εκκρεμούνται παγκόσμια και περιφερειακά **προβλήματα**, π.χ. προστασία περιβάλλοντος, διεθνές εμπόριο, υπόθεση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, υποστήριξη κάθε λογής αυταρχικών καθεστώτων κ.λ.π. εμπεδώνουν το αίσθημα της αδικίας.

Στη δεκαετία του '70 και λιγότερο του '80 η ευρωπαϊκή τρομοκρατία απειλούσε τα θεμέλια των κοινοβουλευτικών καθεστώτων της Δυτικής Ευρώπης. Τα «κράτη-υποστηρικτές» και οι «ενδιάμεσες» διεθνείς τρομοκρατικές οργανώσεις, που τους παρείχαν εκπαίδευση και μέσα, μας είναι σήμερα γνωστά. Κράτη του ΣΒ, Λιβύη, Λίβανος, Συρία, Ιράν, Ν. Υεμένη, Κούβα, Νικαράγουα ` οργανώσεις όπως PLO, AL FATAH κ.α. Η διάλυση του ΣΒ έδωσε τέλος στη δράση των ευρωπαϊκών τρομοκρατικών οργανώσεων, που ήδη είχαν αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά, πλην IRA και ETA, που έχουν άλλους στόχους.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Το πλήγμα της 11 Σεπτεμβρίου 2001 ανέδειξε τη διεθνή τρομοκρατία ως τον υπ' αριθμόν ένα κίνδυνο ασφαλείας στον κόσμο, ανεπτυγμένο και μη. Τίποτε δεν είναι καθαρά εθνικό, εσωτερικό ζήτημα ή καθαρά διεθνές. Ο παγκοσμιοποιημένος κόσμος προσπαθεί να φανεί ως θετική εξέλιξη, είναι, όμως, πιο ευάλωτος.

Αναζητώντας τις συνέπειες, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε, επιγραμματικά και όχι ολοκληρωμένα, τις σκέψεις που ακολουθούν :

Επηρεάσθηκε η πορεία της οικονομίας και ειδικότερα η προοπτική ανάπτυξεως και η εξέλιξη της υφέσεως. Υπήρξαν άμεσες συνέπειες στους κλάδους των αεροπορικών εταιρειών, των ασφαλειών και του τουρισμού. Αξίζει επίσης να αναφέρουμε την απειλή για τα συστήματα πληρωμών, της αγοράς χρήματος και κεφαλαίου, καθώς και για τις επενδύσεις. Οι καταστροφικές δυνατότητες των τρομοκρατών στις σύγχρονες οικονομίες είναι πολύ μεγάλες. Η «γενικευμένη αβεβαιότητα» συντηρεί τις αρνητικές οικονομικές επιδράσεις, που πλήττουν και τις ασθενέστερες, οικονομικά, χώρες.

Η παγκοσμιοποιημένη τρομοκρατία αποτελεί έναν αόρατο εχθρό, που διαχέεται ως δίκτυο σε πολλά κράτη. Το γεγονός αυτό καθιστά δύσκολο τον εντοπισμό του και περιορίζει το συγκριτικό πλεονέκτημα των κρατών, που συνίσταται στον έλεγχο των μέσων καταστολής και των γνωστών μέσων διεξαγωγής του πολέμου.

Διακυβεύεται η αποδόμηση των συμμαχιών των ΗΠΑ και της Δύσεως, συνολικά, με τα μετριοπαθή αραβικά κράτη. Οι εκατέρωθεν μονομερείς, μη κατάλληλοι χειρισμοί ενδέχεται, μακρόπνοα, να οδηγήσουν σε σύγκρουση Ισλάμ-Δύσεως.

Δεν μετεβλήθη ριζικά η κατανομή της ισχύος μεταξύ των πρωταγωνιστών της διεθνούς σκηνής, αλλά θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στο διεθνές σύστημα και στην εξωτερική και εσωτερική πολιτική των κρατών.

Η υψηλή στρατηγική της «πρωτοκαθεδρίας», του «νέο-απομονωτισμού» ή της «επιλεκτικής εμπλοκής» των **ΗΠΑ** μάλλον χάνουν σε αξιοπιστία και αναβαθμίζεται η πρακτική της «συλλογικής, συνεργατικής ασφαλείας» υπό την αιγίδα του ΟΗΕ. Η προσέγγιση των ΗΠΑ με την Ρωσία κατά την εκστρατεία στο Αφγανιστάν κατέληξε στο τέλος του Μαΐου του 2002 στο Συμβούλιο ΝΑΤΟ-Ρωσίας, που εγγίζει την ένταξη της Μόσχας στη Συμμαχία. Μετά από δεκαετή αναζήτηση, η τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα αποτελούν πλέον τον «νέο εχθρό» του ΝΑΤΟ και έτσι δικαιολογείται η συνέχιση της υπάρξεώς του και η προσαρμογή του στα νέα δεδομένα.

Η ΕΕ με την Κοινή Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφαλείας και Αμύνης (ΚΕΠΑΑ) και τη συγκρότηση της Ευρωπαϊκής Δυνάμεως Ταχείας Αντιδράσεως (ΕΔΤΑ), γνωστής και ως «Ευρωστράτος», προσπαθεί να αχθεί, συν τοις άλλοις, σε ένα αποτελεσματικότερο σύστημα αστυνομεύσεως, να θεσπίσει κοινούς κανόνες για τη μετανάστευση, το άσυλο, τους πρόσφυγες και τις μειονότητες. Έργο δύσκολο, αφού αντιπαρά τίθενται η κοινή αντίληψη με τις εθνικές ιδιαιτερότητες και επιλογές, καθώς και το παραδοσιακό δίλημμα της ΕΕ : «ευρωπαϊκή ανεξαρτησία» ή υπαγωγή στις «ατλαντικές δομές». Με τον τρόπο αυτό δοκιμάζεται, βεβαίως, και το εγχείρημα για τη δημιουργία μιας Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ) από θέση ισοτιμίας.

Η τρομοκρατία, ως συστηματική επίθεση κατά των δημοκρατικών δομών των δυτικών κρατών, προξενεί πολιτική αστάθεια, φέρει τις κυβερνήσεις ενώπιον του διλήμματος ή να θεσμοθετήσουν και να ασκήσουν αποτελεσματική καταστολή ή να θεωρηθούν ανίκανες, και αλλοιώνει το φρόνημα των πολιτών. Ενδεχομένως φθείρει τους όρους της ομαλής δημοκρατικής διακυβερνήσεως, π.χ. με ανάδειξη τυχαίων ηγετών, με ανατροπή των κατακτήσεων του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, που συγκροτούν τη βάση του πολιτισμού μας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η σοβαρότητα των συνεπειών της δράσεως της διεθνούς τρομοκρατίας επιβάλλει στη διεθνή κοινότητα την άμεση επέμβασή της.

Η Ομάδα των Πλουσίων με την Ρωσία (G7+1), οι ΗΠΑ και η ΕΕ, που αναζητεί τη δική της ταυτότητα στον κόσμο, θα πρέπει, στα πλαίσια του ΟΗΕ και του διεθνούς δικαίου :

Να ανοίξουν την πολιτική συζήτηση και να επιδιώξουν την επίλυση των διεθνών πολιτικών προβλημάτων που χρονίζουν.

Να ελέγξουν τις διεθνείς οικονομικές εξελίξεις (ανισότητες, αστάθεια, αβεβαιότητες), που συνδέονται με το τωρινό παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο διακυβερνήσεως και ρυθμίσεως της παγκόσμιας οικονομίας.

Να επανεξετάσουν την εσωτερική τους πολιτική, θεσμικά και πρακτικά.

Με άλλα λόγια, οι αντιδράσεις πρέπει να ενταχθούν σε νέα, συνολική στρατηγική διαχείρισεως των παγκοσμίων υποθέσεων, δηλαδή του «διεθνούς προβλήματος», στα πλαίσια του ΟΗΕ, ως προβλήματος συλλογικής και όχι μονομερούς ασφαλείας, με βαρύτητα στην πρόληψη.

Σε ό,τι αφορά στην ΕΕ, οι μέχρι τώρα χειρισμοί τέτοιων κρίσεων ανέδειξαν τα «ελλείματά» της.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΙΣΛΑΜΙΚΗ ΦΟΝΤΑΜΕΝΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η αιματηρή τραγωδία της ομηρίας στο Θέατρο Πολιτισμού της Μόσχας
(25-27 Οκτωβρίου 2002) και οι προεκτάσεις της

Του Υποστρατήγου ΕΛ.ΑΣ ε.α. Π. ΛΑΓΓΑΡΗ

Πρώην Υποδιευθυντού της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας ΕΛ.ΑΣ

Το Ιστορικό του Σκηνικού του Τρόμου

Άφωνα η διεθνής κοινότητα μαζί με το Ρωσικό λαό παρακολούθησε για 55 ώρες ατέλειωτης αγωνίας, ζωντανά, μέσα από τους τηλεοπτικούς δέκτες κ.λ.π. ΜΜΕ, τις σκηνές τρόμου μιας τραγωδίας, τελείως διαφορετικής από τις μέχρι τώρα γνωστές, συνάμα δε πρωτότυπης συγκλονιστικής, που παίχτηκε με αρχή και τέλος στην αίθουσα του Θεάτρου Πολιτισμού της Μόσχας επί της οδού Ντουμπρόφσκα, από το βράδυ της 25^{ης} Οκτωβρίου έως τα ξημερώματα του Σαββάτου της 27^{ης} Οκτωβρίου 2002.

Μια ομάδα Τσετσένων εξτρεμιστών, πάνω από 40, μεταξύ των οποίων και αρκετές γυναίκες (πιο σκληροπυρηνικές), οι «Καμικάζι του Αλλάχ», όπως την είχε χαρακτηρίσει ο Αρχηγός τους Μοφσάρ Μπαράγιεφ (το 1998 είχε αποκεφαλίσει τρεις Βρετανούς και έναν Νεοζηλανδό στην Τσετσενία και λίγο αργότερα μια γυναίκα που παρουσίασαν ως συνεργάτιδα των Ρωσικών Μυστικών Υπηρεσιών), κατάφεραν απαρατήρητοι να καταλάβουν την αίθουσα του θεάτρου, έμφορτη με 800 και πλέον θεατές, τους οποίους κρατώντας ομήρους και μαζί με αυτούς ολόκληρη τη χώρα, ζητούσαν από τον Ρώσο Πρόεδρο Πούτιν να αποσύρει τον Ρωσικό στρατό από την Τσετσενία, απειλώντας διαφορετικά να πάρουν μαζί τους στον «άλλο κόσμο» όλους τους ομήρους, αυτοπυροδοτώντας τα εκρηκτικά, με τα οποία ήταν ζωσμένοι, με επακόλουθο και την ανατίναξη του θεάτρου, που στο μεταξύ είχαν και αυτοπαγιδέψει με εκρηκτικά (πέρασαν 120 κιλά).

Η σχετική ανακοίνωση των όρων των Τσετσένων απαγωγέων, η οποία μεταδόθηκε λίγο μετά την κατάληψη του θεάτρου της Μόσχας από το διεθνές τηλεοπτικό δίκτυο του ΚΑΤΑΡ «Αλ-Τζαζίρα», το οποίο φιλοξενεί μεταδίδοντας όλες τις ανακοινώσεις της Αλ-Καΐντα από τα τρομοκρατικά κτυπήματά της στις ΗΠΑ της 11^{ης} Σεπτεμβρίου και μετά, οδηγούσε στην εκτίμηση ότι κάτι παρόμοιο διαδραματιζόταν στην προκειμένη περίπτωση στην καρδιά της Ρωσίας.

Την εκδοχή αυτή, ενίσχυαν οι γενόμενες δηλώσεις του Ρώσου Προέδρου Πούτιν, ότι η επίθεση αυτή σχεδιάστηκε στο εξωτερικό από διεθνή κέντρα τρομοκρατίας, αλλά και τα δημοσιεύματα στον διεθνή τύπο για διασυνδέσεις των Τσετσένων εξτρεμιστών με τα δίκτυο της Αλ-Κάϊντα. Και τούτο, διότι τα τελευταία πέντε χρόνια, σύμφωνα μάλιστα και με τις δηλώσεις στο CNN του μετριοπαθούς Ρώσου πολιτικού Γκριγκόρ Γιανβλίνσκι (έχει ταχθεί κατηγορηματικά κατά του πολέμου στην Τσετσενία και υπέρ των ειρηνευτικών διαπραγματεύσεων), έγινε γνωστό πως αρκετοί από τους Τσετσένους εξτρεμιστές εκπαιδεύτηκαν στα στρατόπεδα του Αφγανιστάν, ενώ υπάρχουν και αρκετοί Άραβες στην Τσετσενία.

Ο επίλογος της αιματηρής τραγωδίας στο Θέατρο Πολιτισμού της Μόσχας, γράφτηκε τα ξημερώματα του Σαββάτου της 27^{ης} Οκτωβρίου 2002, όταν ο Πρόεδρος Πούτιν, παίζοντας κορώνα-γράμματα την πολιτική του καριέρα και το γόητρο της Ρωσίας ως Μεγάλης Δύναμης και έχοντας αυτή τη φορά στο πλευρό του σχεδόν ανεπιφύλακτα ολόκληρο το Δυτικό κόσμο, αποφάσισε την επέμβαση, ύστερα από 55 ώρες ομηρίας με ένα εντυπωσιακό-θεαματικό τρόπο, που καθοριστικό ρόλο έπαιξε η διοχέτευση από τους αεραγωγούς στην αίθουσα του θεάτρου του αναισθητικού αερίου «φεντανίλ». Ταυτόχρονα ειδικές δυνάμεις εισέβαλαν στην αίθουσα του θεάτρου και κατόρθωσαν να εξουδετερώσουν τους Τσετσένους αντάρτες, απελευθερώνοντας τους ομήρους. Παρά τις όποιες απόψεις περί του αντιθέτου, αντικειμενικά συμπεραίνεται, ότι η εν λόγω μάχη του Πούτιν υπήρξε επιτυχής, με τις μικρότερες δυνατές απώλειες (στοίχισε το θάνατο 119 ομήρων και των υπέρ των 40 Τσετσένων απαγωγέων) και το κυριότερο, είχε την υποστήριξη της Δύσης.

Εξ άλλου, οι απώλειες σε τέτοιες περιπτώσεις είναι δεδομένες και το ζητούμενο είναι το πόσες και ποιες θα είναι αυτές στην τελική έκβαση του συμβάντος. Επόμενο ήταν λοιπόν η έκβαση αυτή να τύχει ευρείας ευμενούς αποδοχή (ο Βρετανός Πρωθυπουργός Τόνι Μπλερ μίλησε για «εντυπωσιακή επιτυχία» ενώ ο Αμερικανός Πρόεδρος Τζωρτζ Μπους επέρριψε την ευθύνη για τις τραγικές απώλειες της επιχείρησης στους «Τσετσένους τρομοκράτες» όπως χαρακτήρισε τους αντάρτες).

Οι Ευθύνες – Απειλές των Τσετσένων

Οι Ρωσικές Αρχές στη συνέχεια, κατηγορήσαν τον εξόριστο Πρόεδρο της Τσετσενίας Ασλάν Μοσχάντοφ για άμεση ανάμειξη στην τρομοκρατική επίθεση του θεάτρου της Μόσχας (επικαλέστηκαν τηλεφωνικές συνομιλίες των Τσετσένων απαγωγέων), αλλά παρεμβαίνοντας με ανακοίνωσή του την 1-11-2002 ο αιμοσταγής Τσετσένος οπλαρχηγός Μαμίλ Μπασάγιεφ, επικεφαλής των «Ταξιαρχιών Ριαντούς Σαλαχίν», ανέλαβε τελικά την ευθύνη, δηλώνοντας ταυτόχρονα, ότι η επόμενη παρόμοια πράξη που θα επιχειρήσει δεν θα θέτει κανένα απολύτως αίτημα, αλλά θα προκαλέσει στον εχθρό το μέγιστο πλήγμα. Παράλληλα στην εν λόγω ανακοίνωσή του ο Μπασάγιεφ ανέφερε, ότι ο εξόριστος Πρόεδρος της Τσετσενίας άδικα κατηγορήθηκε από τη Μόσχα γιατί δεν γνώριζε τίποτα για την επίθεση του θεάτρου.

Ο Σαμίλ Μπασάγιεφ που θεωρείται από τους πλέον σκληρούς Τσετσένους οπλαρχηγούς (γνωστός από την κατάληψη κατά το παρελθόν του Νοσοκομείου της

πόλης Μπιντιόνοφσκ – νεκροί 129 άνθρωποι), επανερχόμενος στο προσκήνιο με άρθρο του στην κυριακάτικη έκδοση της εφημερίδας «Βελτ» της 24-11-2002, κατηγόρησε τη Δύση ότι έχει συνάψει συμμαχία με το Κρεμλίνο εναντίον της Τσετσενίας και απειλεί με πράξεις αντεκδίκησης.

Ταυτόχρονα φέρεται να απειλεί με επιθέσεις εναντίον στρατιωτικών, στρατηγικών και οικονομικών στόχων στη Ρωσία, εάν ο Πρόεδρος Πούτιν δεν τερματίσει τον πόλεμο στην Τσετσενία με πολιτικές συνομιλίες. Παράλληλα, σε ένα έγγραφο του που απευθύνεται προς τους ηγέτες του ΝΑΤΟ (κυκλοφόρησε μέσω διαδικτύου), ζητεί από αυτούς να μεταφέρουν τα αιτήματα της Τσετσενίας στο Κρεμλίνο για «άνευ όρων αποχώρηση των Ρώσων κατακτητών από την περιοχή της Δημοκρατίας της Τσετσενίας,» επισημαίνοντας : «Σας προειδοποιούμε. Εκ μέρους μιας γενιάς δεκάδων χιλιάδων ορφανών, οι μητέρες και οι πατέρες των οποίων δολοφονήθηκαν από το Ρωσικό καθεστώς, **η εκδίκηση** θα είναι το βασικό κίνητρο στις σχέσεις με τη Ρωσία και τους συμμάχους της».

Στήριξη της Δύσης – Αναβάθμιση Πούτιν

Μέσα σε ένα βεβαρημένο κλίμα, κλίμα διεθνώς από αλληπάλληλα κρούσματα μαζικής καταστροφικής βίας της διεθνούς ισλαμικής φονταμενταλιστικής τρομοκρατίας, η αιματηρή ομηρία του θεάτρου της Μόσχας, με τον τρόπο που έγινε και κάτω από τις συνθήκες που εκτυλίχθηκε, αφαίρεση από τους Τσετσένους εξτρεμιστές που μάχονται για την ανεξαρτησία της χώρας τους τη συμπάθεια που είχαν, με αποτέλεσμα η πράξη τους αυτή να τους κατατάξει μοιραία στην χορεία της διεθνούς τρομοκρατίας, αφού η Δύση έδειξε αμέσως να απομακρύνεται από τους Τσετσένους και να πείθεται με τα επιχειρήματα ης Μόσχας πως πρόκειται απλώς για «τρομοκράτες».

Άμεση υπήρξε η καταδίκη από τη διεθνή κοινότητα και από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, ενώ η Μόσχα παράλληλα και χωρίς καθυστέρηση, δέχθηκε τη βοήθεια «ειδικών» από Ουάσιγκτον και Λονδίνο, μαζί με την αμέριστη συμπαράστασή τους στην προσπάθεια του Πούτιν για την επίλυση της σοβαρής αυτής κρίσεως. Μάλιστα, ο επιτυχής χειρισμός της κρίσης αυτής εκτόξευσε στα ύψη τη δημοτικότητα του Ρώσου Προέδρου Βλαντιμίρ Πούτιν, από το Μάρτιο του 2000 που εξελέγη. Σύμφωνα με τα πρόσφατα αποτελέσματα σφυγμομέτρησης που έγινε από το Ινστιτούτο VTSIOM, την πολιτική του εγκρίνει το 83% των συμπολιτών του, από το 77% προ της κρίσης, ενώ αρνητική γνώμη για τον Πούτιν εξέφρασε μόνο το 15% του δείγματος των ερωτηθέντων. Το γεγονός αυτό, δεν σημαίνει τίποτα άλλο, παρά ισχυροποίηση του Πούτιν στην πολιτική σκηνή της Ρωσίας και αναβάθμιση του πολιτικού του ρόλου διεθνώς, ανάβοντας το πράσινο φως για μια σειρά πολιτικών χειρισμών που επακολούθησαν πάνω στα θέματα τρομοκρατίας και εξωτερικής πολιτικής, αναφορικά με τον σε εξέλιξη ευρισκόμενο χρονίζοντα πόλεμο στην Τσετσενία, τον οποίο ο Ρώσος Πρόεδρος δεν έχει κερδίσει ακόμη, έστω και αν κέρδισε τη δύσκολη μάχη με τους Τσετσένους στο θέατρο της Μόσχας, ορεγόμενος σε τελευταία ανάλυση τα πλούσια κοιτάσματα του πετρελαίου της Τσετσενίας. Ότι δηλαδή ισχύει και για τις σχέσεις ΗΠΑ και Ιράκ (απώτερος στόχος το πετρέλαιο).

Οι Εξελίξεις στο Εσωτερικό

Ειδικότερα το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης της Ρωσίας, ξεκίνησε αμέσως «ειδικές στρατιωτικές επιχειρήσεις με εξειδικευμένους στόχους» στην Τσετσενία, με στόχο «την αποφυγή νέων τρομοκρατικών ενεργειών». Ταυτόχρονα, λίγη ώρα μετά τη λήξη της δραματικής ομηρίας των 800 ανθρώπων στο θέατρο της Μόσχας, οι Ρωσικές Αρχές Ασφαλείας εξήγγειλαν μια εκτεταμένη αντιτρομοκρατική εκστρατεία, με σκοπό να ανακαλύψουν όλους, όσους βοήθησαν τους Τσετσένους αντάρτες να φθάσουν σε απόσταση αναπνοής από το Κρεμλίνο, μεταφέροντας μάλιστα μαζί τους 120 κιλά εκρηκτικών. Παράλληλα η Ρωσική Δούμα (Κάτω Βουλή) ψήφισε μια σειρά τροποποιήσεων στον ισχύοντα αντιτρομοκρατικό Νόμο, σύμφωνα με τις οποίες τα πτώματα των τρομοκρατών που σκοτώθηκαν στο θέατρο της Μόσχας, δεν θα παραδοθούν στους συγγενείς τους για ταφή, αλλά θα ταφούν σε ανώνυμους τάφους. Επιπλέον η Δούμα με άλλο νομοθέτημα που ψήφισε, περιορίζει αισθητά την ελευθερία του Τύπου, όσον αφορά την ενημέρωση της κοινής γνώμης για τις διεξαγόμενες αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις (231 βουλευτές ψήφισαν ΥΠΕΡ, 106 ΚΑΤΑ και 1 απείχε).

Στο σημείο αυτό έχουμε τη γνώμη, ότι αξίζει να αναφερθούν λεπτομερέστερα οι ορισμοί του εν λόγω νόμου (ψηφίστηκε σε λιγότερο από μια εβδομάδα από την επιχείρηση στο θέατρο της Μόσχας) για να γίνουν οι δέουσες συγκρίσεις με τα «εν Ελλάδι» ισχύοντα και τεκταινόμενα αυτή τη στιγμή, όσον αφορά το θέμα της εγχώριας τρομοκρατίας και να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα.

Με βάση λοιπόν το νόμο αυτό, απαγορεύεται στα ΜΜΕ να μεταδώσουν πληροφορίες που «εμποδίζουν τη διεξαγωγή μιας αντιτρομοκρατικής επιχείρησης ή θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή και την υγεία ανθρώπων, ή «εξυπηρετούν την προπαγάνδα ή δικαιολογούν τις εξτρεμιστικές δραστηριότητες», ενώ απαγορεύει επίσης τη δημοσιοποίηση της ταυτότητας των μελών των ειδικών δυνάμεων και της ομάδας κρίσης, καθώς και των συνεργατών τους, χωρίς την έγκρισή τους. Ακόμη ο νόμος απαγορεύει την μετάδοση πληροφοριών που αφορούν την παραγωγή όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικού υλικού.

Το Νέο Δόγμα Εθνικής Ασφαλείας

Λίγες μέρες μετά την τρομοκρατική επίθεση των Τσετσένων στο θέατρο της Μόσχας, ο Ρώσος Υπουργός Άμυνας Σεργκέϊ Ιβανόφ σε συνέντευξή του στην εφημερίδα «ΙΣΒΕΣΤΙΑ» διατύπωσε τους άξονες του νέου Δόγματος Εθνικής Ασφαλείας της Ρωσίας, σύμφωνα με το οποίο η Ρωσία θα διατηρεί το δικαίωμα να επεμβαίνει στρατιωτικά εκτός των συνόρων της σε περίπτωση που ξένη χώρα αναμιχθεί σε

τρομοκρατική ενέργεια σε Ρωσικό έδαφος, ενώ προτίθεται να αναπτύξει τις σχέσεις της με άλλες χώρες, ανάλογα με τη στάση τους στο ζήτημα της τρομοκρατίας.

Σύλληψη Ζακάγιεφ – Προσέγγιση Ρωσίας με ΗΠΑ

Η Μόσχα, έχοντας υπέρ αυτής την καταδίκη του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και την υποστήριξη του Τζωρτζ Μπους και Τόνι Μπλερ, όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των μορφών της όπιας ένοπλης αντίστασης των Τσετσένων ως «τρομοκρατικών», θεώρησε ως πρόκληση μη ανεκτή την ενέργεια της προεδρεύουσας της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δανίας να φιλοξενήσει στην Κοπεγχάγη το παγκόσμιο συνέδριο των Τσετσένων και μάλιστα δύο μόλις 24ωρα μετά την αιματηρή κατάληξη της ομηρίας των 800 ανθρώπων στο θέατρο της Μόσχας από Τσετσένους εξτρεμιστές, παρά το γεγονός ότι η Τουρκία είχε ματαιώσει πριν δύο μήνες τη διοργάνωσή του. Θεωρώντας λοιπόν ως μη νόμιμη τη διοργάνωση του συνεδρίου αυτού, από εκπροσώπους μιας εξόριστης κυβέρνησης που συνεχίζει όμως τον ένοπλο αγώνα κατά των Ρώσων για την ανεξαρτησία της Τσετσενίας η Μόσχα, απαίτησε και πέτυχε τη σύλληψη ζητώντας την έκδοσή του στη Ρωσία στη συνέχεια, του Αχμέντ Ζακάγιεφ, εκπροσώπου του εξόριστου Προέδρου της Τσετσενίας Ασλάν Μοσχάντοφ, ο οποίος μάλιστα ευρισκόμενος σε ευρωπαϊκή χώρα της ΕΕ, δεν απέκλεισε με δηλώσεις του το ενδεχόμενο οι Τσετσένοι αντάρτες να κτυπήσουν έναν πυρηνικό σταθμό στο έδαφος της Ρωσίας.

Η σύλληψη του Ζακάγιεφ αποτελεί ένα σημαντικό επίτευγμα για τον Πούτιν, διευκολύνοντας τα σχέδιά του όπως διευρύνει τον αγώνα εναντίον των Τσετσένων τρομοκρατών έξω από τη Ρωσία, προδιαθέτοντας για την προσέγγιση Μόσχας και Ουάσιγκτον στο θέμα των Τσετσένων τρομοκρατών, για το λόγο ότι η Μόσχα ζητούσε από το Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ να συμπεριλάβει στον κατάλογο που καταρτίζει των πλέον επικινδύνων για την παγκόσμια ασφάλεια τρομοκρατικών οργανώσεων και τις αντίστοιχες Τσετσενικές.

Αντιτρομοκρατική Συνεργασία Ρωσίας – ΕΕ

Τέλος την 11-11-2002, σε συνάντηση του Ρώσου Προέδρου Βλαντιμίρ Πούτιν με τους ηγέτες της ΕΕ στις Βρυξέλες, η οποία έγινε στα πλαίσια της Συνόδου Κορυφής ΕΕ – Ρωσίας, κατέληξαν σε συμφωνία για ένα κοινό σχέδιο δράσης κατά της διεθνούς τρομοκρατίας. Σύμφωνα με το σχέδιο αυτό, οι δύο πλευρές δεσμεύονται στα θέματα που αφορούν στην ανταλλαγή πληροφοριών και στην κοινή συνεργασία, σχετικά με τις δραστηριότητες και κινήσεις προσώπων ή οργανώσεων που συνδέονται με τρομοκρατικά δίκτυα ή διατηρούν τη διακίνηση εκρηκτικών υλών, αλλά και για τις νέες μορφές τρομοκρατικής δράσης, συμπεριλαμβανομένων των απειλών με χημικά, βιολογικά και πυρηνικά όπλα.

ΑΝΕΜΟΔΕΙΚΤΗΣ

Υποστρατήγου ε.α. Δ. ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ

ΕΛΛΑΣ

α. Χίλια επτακόσια χρόνια μετά την αρχαία βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της νέας βιβλιοθήκης της πόλεως από τον Αιγύπτιο Πρόεδρο, η οποία θα αποτελέσει σύμβολο ελευθερίας του πνεύματος.

Η αίγλη και η οικουμενικότητα της αρχαίας βιβλιοθήκης εκτιμάται ότι ουδέποτε θα ενσαρκωθεί, δεδομένου ότι αντιπροσώπευε το παγκόσμιο Πανεπιστήμιο της εποχής, όνειρο του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

β. Σε διεθνές συνέδριο το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών στην Θεσσαλονίκη για την αρχαία Μακεδονία, ανεπτύχθησαν καινοφανείς θεωρίες για τη δολοφονία του Φιλίππου Β' (πατρός του Μεγάλου Αλεξάνδρου) και παράλληλα φιλοσκοπιανές τάσεις από τρεις ξένους καθηγητές.

Η προκλητικότητα και η θρασύτητα των ανιστόρητων ξένων καθηγητών υπερβαίνει κάθε προηγούμενο.

γ. Άγνωστος πόλεμος έχει ξεκινήσει στον Κυβερνοχώρο. Πεντάγωνο, Υπουργεία και Τράπεζες ευρίσκονται στις ορέξεις των εισβολέων (χάκερς), οι οποίοι τρυπώνουν στα δίκτυα και καταστρέφουν αρχεία.

Το πρόβλημα της ασφαλείας στον υπόψη τομέα είναι τεράστιο. Ο τηλεπικοινωνιακός πόλεμος ευρίσκεται προ των «πυλών του κρατικού μηχανισμού».

δ. Στην αμερικανική πρωτεύουσα μετέβη ο Έλληνας Υπουργός Δημοσίας Τάξεως για συζήτηση κυρίως θεμάτων ασφαλείας στα Βαλκάνια και Ν.Α. Ευρώπη και εσωτερικής τρομοκρατίας.

Το ενδεχόμενο εκχωρήσεως ρυθμιστικού ρόλου στα Βαλκάνια και Ν.Α. Ευρώπη με στόχο την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας και τρομοκρατίας, δεν φαίνεται διόλου απίθανο.

ε. Με την εγκληματική ολιγωρία των αρμοδίων και ιδιαίτερως της ΥΠΑ για τα εθνικά θέματα, εδόθη το δικαίωμα στον ICAO να μην συμπεριλάβει στο διεθνές εγχειρίδιο ΕΑΥΠ τα στρατιωτικά ελικόπτερα της Λήμνου, υιοθετώντας την τουρκική θέση για αποστρατιωτικοποίηση της νήσου. Το ίδιο συνέβη με Χίο και Ρόδο. Παράλληλα με ευθύνη της ελληνικής κυβερνήσεως εδόθη το δικαίωμα στην Άγκυρα για έρευνα και διάσωση σε ναυτικά ατυχήματα.

Η επικίνδυνη παράληψη...αδιαφορίας είχε εντοπισθεί έγκαιρα από την Πολεμική Αεροπορία η οποία προέβη και στις ανάλογες ενέργειες προς την ΥΠΑ η οποία...αδιαφόρησε. Εκτιμάται ότι ο ICAO αυθαιρετεί σε σχέση με τις αρμοδιότητες του ενοποιημένου Κέντρου Ερεύνης και Διασώσεως (JOIN RESCUE COOPERATION CENTER) με το οποίο η Ελλάδα έχει την ευθύνη ερεύνης και διασώσεως για το FIR Αθηνών.

στ. Επεισόδια έγιναν στην Κωνσταντινούπολη μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων φιλάθλων σε αγώνα του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος.

Το πείραμα της διπλωματίας της...μπάλας απέτυχε !

ζ. Άνω των 2000 ετών από τον θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου η Μακεδονία ενδεχομένως να αποκτήσει ένα μνημείο ανάλογο του μεγέθους του Έλληνα Στρατηλάτη. Η πρωτοβουλία ΔΕΝ ανήκει σε επίσημο φορέα της ελληνικής πολιτείας αλλά σε Έλληνα γλύπτη ο οποίος ζει και εργάζεται στις ΗΠΑ. Το έργο θα κοστίσει συνολικά 29 εκατ. Ευρώ (10 δις δρχ.), ήδη έχουν συγκεντρωθεί 4 δις. δρχ και το κόστος του έργου ανέλαβαν ομογενείς των ΗΠΑ.

Το Ελληνικό κράτος δεν έχει τιμήσει, ως όφειλε, τον μεγαλύτερο στρατηλάτη όλων των εποχών με ανάλογο μνημείο. Οι απόψεις περί δυναμιτήσεως των σχέσεων με τους Σκοπιανούς και άλλα τινά, αποτελούν μηδαμινότητες στην μεγίστη μορφή της παγκοσμίου ιστορίας, όταν το ελληνικό δημόσιο δαπανά εκατομμύρια για τα ...μπαλέτα της...Σενεγάλης και της Ζάμπιας.

η. Παρά τον σάλο ο οποίος δημιουργήθηκε για τα δωρεάν αυτοκίνητα των βουλευτών, με ομοφωνία (πλην ενός) ενεκρίθη η δωρεάν παραχώρηση.

Κάποιοι έφεραν ως παράδειγμα την χρησιμοποίηση αυτοκινήτου από Ταξίαρχον. Συνέκριναν την Στολή Εκστρατείας με το....Φράκο ; ΒΡΟΝΤΑΝ ΤΑ ΣΙΔΕΡΑ, ΒΡΟΝΤΑΝ ΚΑΙ ΟΙ ...ΣΑΚΟΡΑΦΕΣ !!

θ. Στοιχεία από το παγκόσμιο οικονομικό φόρουμ τα οποία αφορούν ενδεικτικά στην αποτελεσματικότητα των κυβερνητικών οργανισμών, τη δύναμη των δικτύων προμηθειών και των πρακτικών ανταγωνιστικότητας, κατατάσσουν την Ελλάδα στην 38^η θέση (36^η το 2001), επιβεβαιώνοντας τις εκτιμήσεις ότι έχει χαθεί το στοίχημα του ανταγωνισμού.

ι. Τα Μέσα Μαζικής Ενημερώσεως έχουν κατακλυσθεί τους τελευταίους μήνες με μια διαφήμιση η οποία παριστά αρχαίο οπλίτη με δόρυ (ενδεχομένως σάρισα), όπου αντί αιχμής στην άκρη αυτού, έχει τοποθετηθεί μια υπερμεγέθης ....μαργαρίτα. Ο τίτλος «με όπλο τον πολιτισμό» συμπληρώνει την εικόνα.

Από την ίδρυσή του (τον περασμένο αιώνα)μέχρι και πρόσφατα, ουδέποτε έγιναν τόσες πολλές επεμβάσεις στον Στρατό από την πολιτική ηγεσία, όσες έγιναν το τελευταίο έτος. Η μείωση της θητείας, η ελαχιστοποίηση του χρόνου παραμονής σε παραμεθόριες περιοχές, η απείθαρχη (ατιμωρητί) θητεία των ελληνοποιηθέντων Ρώσων σε συνάρτηση με δηλώσεις λίαν υψηλά ισταμένων να χαρακτηρίζουν την θητεία «χαμένο χρόνο» και τον διασυρμό του αρχαίου οπλίτη στο διαφημιστικό σποτ, τείνουν να μετατρέψουν το σύστημα παραγωγής μαχητών σε....εργοστάσιο παραγωγής στόχων, λαμβανομένου υπόψιν ότι η μόνη ειδικότητα την οποία θα αποκτούν οι νεοσύλλεκτοι θα είναι του «σκοπού» και αυτή υπό αμφισβήτηση.

ια. Σχέδιο επιλύσεως του Κυπριακού παρεδόθη στον Κύπριο Πρόεδρο και Τουρκοκύπριο ηγέτη από τον Γ.Γ. του ΟΗΕ για μελέτη και αποδοχή, κατ'αρχήν, ως

βάσης για περαιτέρω συζητήσεις. Παράλληλα ο νικητής των τουρκικών εκλογών Ερντογάν (και ενδεχομένως μέλλον Πρωθυπουργός) επεσκέφθη την Αθήνα όπου είχε συνομιλίες με την Ελληνική ηγεσία.

Μετά την «γκάφα» του Ερντογάν να διαχωρίσει τις απόψεις του από τις αντίστοιχες του Ντεκτάς για το Κυπριακό, προσεγγιώθη «ανωμάλως» στο τουρκικό κατεστημένο και διευκρίνισε με τρόπο ότι δεν είναι και τόσο....φανατικός φιλέλληνα όσο τον παρουσιάζουν τα προπαγανδιστικά μέσα της Ελλάδος.

ιβ. Συντριπτικά υψηλό, βάσει δημοσκοπήσεως, είναι το ποσοστό της κοινής γνώμης το οποίο πιστεύει ότι η Ελλάς πρέπει να θέσει «βέτο» στην διεύρυνση της ΕΕ σε περίπτωση κατά την οποία στη Σύνοδο της Κοπεγχάγης δεν εγκριθεί η ένταξη της Κύπρου λόγω μη συμφωνίας στο σχέδιο Ανάν.

Από την επισταμένη μελέτη της πρόσφατης απόφασης του Εθνικού Συμβουλίου της Κύπρου διαπιστώνεται η απόσταση η οποία διαχωρίζει την κυπριακή πολιτική πραγματικότητα από την ελληνική προπαγανδιστική ευφορία. Η σκόπιμη αφέλεια μετατράπηκε σε υψηλή διπλωματία !

ιγ. Με τις επισκέψεις του Λόρδου Χάνι – βασικού μεσολαβητού του Κυπριακού και κατά πολλούς ο εγκέφαλος του σχεδίου Ανάν -, του Αμερικανού μεσολαβητού Ουέσον και της «παραγγελίας» του Επιτρόπου της ΕΕ για λύση «εδώ και τώρα», η Άγκυρα έχει θέσει στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων – και δεν το κρύβει – τον Ευρωστράτο, την υφαλοκρηπίδα και το Αιγαίο.

Η «πακετοποίηση» θεμάτων με εθνικά συμφέροντα χρησιμοποιούμενα σε συμβιβασμούς κατά τις διάφορες διαπραγματεύσεις κρύβουν λίαν δυσμενείς εκπλήξεις για την χώρα. Η συνεχής υποχωρητικότητα στο διπλωματικό επίπεδο, με την προβολή εκ μέρους της Άγκυρας νέων διεκδικήσεων, εκτιμάται ότι θα καθορίσουν τα τελικά σημεία ισορροπίας προς προώθηση των στρατηγικών επιδιώξεων της Τουρκίας, με προτεραιότητα την ένταξη στην ΕΕ. Είναι γεγονός όμως ότι ο Λόρδος Χάνι...χάνει λάδι !!

ιδ. Την πρώτη θέση στις χώρες της ΕΕ κατέχει η Ελλάδα, σε ότι αφορά στις καταγγελίες τις οποίες δέχεται το Ευρωπαϊκό δικαστήριο για περιβαλλοντικές παραβάσεις. Αυτή τη στιγμή εκκρεμούν 24 καταγγελίες εις βάρος της χώρας.

ιε. Κατά την πραγματοποιηθείσα σύνοδο του ΝΑΤΟ στην Πράγα, η πολιτική ηγεσία της Ελλάδος συνεζήτησε τόσο με τον Πρόεδρο των ΗΠΑ όσο και με τους λοιπούς Ευρωπαίους ηγέτες, το Κυπριακό, τη διεύρυνση, τον Ευρωστρατό και την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας. Το μόνο σαφές γεγονός υπήρξε η επιμονή των αμερικανών προκειμένου να λάβει στην Κοπεγχάγη το χρίσμα – ευρωπαϊκό δώρο – για ημερομηνία ενάρξεως της διαπραγματεύσεως με την ΕΕ.

Στην πλέον κρίσιμη καμπή για όλα τα εθνικά θέματα, ευρίσκεται η Ελλάς. Η διπλωματία των σεισμών...των ποδοσφαιριστών και των....τραγουδιστών, αντιμετωπίζεται με την τακτική, «οι καλοί....φίλοι πληρώνουν τους....καλούς λογαριασμούς».

ιστ. Στην Χάγη μετέβη ο Πρωθυπουργός της χώρας μετά τη Σύνοδο Κορυφής του ΝΑΤΟ στην Πράγα, όπου είχε επαφές εκτός της πολιτικής ηγεσίας της Δανίας και με δικαστές οι οποίοι δραστηριοποιούνται στο Διεθνές Δικαστήριο. Διπλωματικοί κύκλοι στην Ευρώπη δεν απέκλειαν την γενική ρύθμιση των ελληνοτουρκικών διαφορών στην λογική να μην υπάρχουν ζώνες με εθνικά προβλήματα και διεκδικήσεις μεταξύ Ελλάδος-Τουρκίας όταν επιλυθεί το Κυπριακό.

ιζ. Έλλειμμα 1,5 τρις δρχ. στον Π/Υ του 2001, ανέφερε σε έκθεσή του το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο εδέχθη επίθεση από κυβερνητικούς φορείς.

Δεν φταίει το Ελεγκτικό Συνέδριο, ο ....λιμενάρχης της Κοζάνης φταίει !!

ιη. Η Ουάσιγκτον χορηγεί στην Τουρκία όπλα αξίας 10 δις δολαρίων ως αντάλλαγμα για την συμβολή της στον σχεδιαζόμενο πόλεμο κατά του Ιράκ.

Η προμήθεια οπλικών συστημάτων τελευταίας τεχνολογίας – τη στιγμή κατά την οποία η Τουρκία δεν αντιμετωπίζει ουδεμία εξωτερική απειλή – καθιστά την τουρκική υπεροχή μη αναστρέψιμη με ανατροπή της ισορροπίας στο Αιγαίο.

ιθ. Η ευθύνη για την αεράμυνα της χώρας, η οποία μέχρι τώρα ανήκε στο Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας, περιήλθε με απόφαση του ΣΑΜ (Συμβουλίου Αμύνης) στο ΓΕΕΘΑ.

κ. Κόβεται ο «ομφάλιος λώρος» της ΕΥΠ με τις στρατιωτικές υπηρεσίες καθώς δημιουργείται ανεξαρτοποίημένο Ειδικό Σώμα Συλλογής και Αξιοποίησεως Πληροφοριών. Το εγχείρημα εντάσσεται στις κατευθύνσεις του ΝΑΤΟ για την αντιμετώπιση των «ασύμμετρων απειλών».

ΤΟΥΡΚΙΑ

α. Στη δίνη ραγδαίων και εκτός ελέγχου εξελίξεων διαφαίνεται να έχει περιπέσει η Τουρκία, με το Κουρδικό πρόβλημα να εισέρχεται σε φάση η οποία εκτιμάται ως πλέον επικίνδυνος από την παλαιότερα της ενόπλου εξεγέρσεως, λόγω του υπαρκτού κενού εξουσίας στην χώρα, του επερχομένου πολέμου στο Ιράκ, τους επιδιωκόμενους σκοπούς των ΗΠΑ για δημιουργία Κουρδικού κράτους – παρά τις περί αντιθέτου δηλώσεις τους – και τις σπασμωδικές τουρκικές αντιδράσεις, κρινόμενες ως απρόσφορες να αντιμετωπίσουν την κατάσταση.

Η συγκρότηση εντός του εδάφους του Ιράκ κανονικού στρατού δυνάμεις 50.000 ανδρών – εξοπλισθέντος και εκπαιδευθέντος με την βοήθεια των Αμερικανών – δημιουργεί δυσχερή κατάσταση στην Τουρκία, παρά τις εκτοξευθείσες απειλές από την τουρκική ηγεσία. Το γεγονός αποκτά ιδιαίτερη σημασία λόγω της απειλής την οποία θέτει το ΚΑΔΕΚ (πρώην ΡΚΚ), δυνάμεις του οποίου (με πλήρη συμφωνία των Μπαρζανί – Ταλαμπανί) είναι ανεπτυγμένες στο Ιράκ, με ληφθείσα εντολή από Οτσαλάν για επιστράτευση.

β. Ο επικεφαλής των Αμερικανικών Ενόπλων Δυνάμεων και ο Ανώτατος Διοικητής του ΝΑΤΟ στην Ευρώπη, πραγματοποίησαν επίσκεψη στην Άγκυρα, όπου είχαν επαφές – κλεισμένων των θυρών – με τον Αρχηγό του Τουρκικού Γενικού Επιτελείου.

Αρχίζει το «χτίσιμο» των σχέσεων του Αμερικανού Προέδρου με την νέα Τουρκική ηγεσία με προοπτική την επιβεβαίωση της φήμης του πιστού συμμάχου σε ενδεχόμενη επέμβαση στο Ιράκ, με το αζημίωτο φυσικά και ιδιαίτερος την παραγραφή χρέους 4 δις. δολαρίων.

γ. Ο νικητής των τουρκικών εκλογών Ερντογάν συναντήθηκε με τον Τούρκο Πρόεδρο, προ του σχηματισμού κυβερνήσεως της χώρας από το κόμμα του. Τα αποτελέσματα των εκλογών αποτελούν αφετηρία για μια πορεία με εξελίξεις των πολιτικών πραγμάτων στην Τουρκία, σύμφωνα με σχολιαστές του τουρκικού τύπου.

Η «μείωση» της «στρατιωτικής δημοκρατίας» της Τουρκίας στο προσεχές μέλλον, ως επακόλουθο εμφανίσεως σημείων διασπάσεως ή ρηγμάτων στο αρραγές μέτωπο των στρατιωτικών, εκτιμάται ως πιθανή – με ρυθμούς χελώνας βέβαια – μη αποκλεισμένου του σημαντικού ρόλου των ΗΠΑ στην ίδρυση του κόμματος του Ερντογάν και στη διαμόρφωση του σχετικού κλίματος.

δ. Η Ελληνική Κυβέρνηση έσπευσε να στηρίξει τις ελπίδες της στον «μεγάλο επισκέπτη» Ερντογάν, ο οποίος, αν και νικητής των εκλογών, απεδείχθη αδύναμος να διορίσει τους Υπουργούς της επιλογής του. Ο Πρωθυπουργός Γκιουλ υπήρξε στο παρελθόν ιδιαίτερα «σκληρός» στο Κυπριακό.

Οι «μικροαλλαγές» οι οποίες επεβλήθησαν στο νέο Υπουργικό Συμβούλιο από προεδρικές παρεμβάσεις και η τοποθέτηση ισλαμιστού στο Υπουργείο Αμύνης, συνδυαζόμενα με τη δεδομένη απέχθεια των στρατιωτικών για τους ισλαμιστές, εκτιμάται ότι το στρατιωτικό κατεστημένο θα επιδιώξει να θέσει αυτούς υπό τον άμεσο έλεγχό του.

ε. Ο νέος ισχυρός ανήρ της Τουρκίας, Ερντογάν, επανέλαβε στις Βρυξέλλες την τουρκική αξίωση για ταυτόχρονη ένταξη της χώρας του με την Κύπρο στην ΕΕ. Χαρακτήρισε «πακέτο» το Κυπριακό και τον Ευρωστρατό, συνδέοντας στην ουσία την επίλυσή τους με τον καθορισμό στην Κοπεγχάγη της ημερομηνίας ενάρξεως ενταξιακών διαπραγματεύσεων της χώρας του.

Καθίσταται σαφές ότι όσο διαπιστώνεται από πλευράς Τουρκίας η αρνητική πρόθεση των περισσότερων Ευρωπαίων ηγετών να ικανοποιήσουν το τουρκικό αίτημα, η στάση της θα σκληραίνει και θα αρχίσει η τακτική των εκβιασμών με βάση τα «διαπραγματευτικά» χαρτιά της.

στ. Στην συγκυρία εκκρεμότητας του Σχεδίου Ανάν, ο Ερντογάν επεσκέφθη την Αθήνα όπου είχε συνομιλίες με την Ελληνική ηγεσία. Το μόνο σαφές μήνυμα το οποίο προέκυψε, αφορούσε την προσήλωση του επισκέπτη στην Ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας.

Η «επιφύλαξη» την οποία τήρησε ο Ερντογάν στο Κυπριακό και στα Ελληνοτουρκικά, -αποδοθείσα στην «ατυχή συγκυρία» λόγω ασθενείς του Ντεκτάς – προοιωνίζει την γεύση των τουρκικών προθέσεων στα κρίσιμα θέματα, ανεξαρτήτως των αποτελεσμάτων της «μάχης των χαρακωμάτων» η οποία διεξάγεται στην Άγκυρα.

ζ. Ο προεδρεύων στην Ε.Ε. Δανός Πρωθυπουργός, κατά τη συνάντησή του με τον Ερντογάν, ουσιαστικά απέκλεισε το ενδεχόμενο καθορισμού ημερομηνίας ενάρξεως ενταξιακών διαπραγματεύσεων και επεσήμανε ότι η Τουρκία θα λάβει ημερομηνία όταν εκπληρώσει τα πολιτικά κριτήρια. Ο Ερντογάν δήλωσε ότι σύντομα θα αλλάξουν το Σύνταγμα και η ανάμειξη των στρατιωτικών στην πολιτική.

η. Ψήφο εμπιστοσύνης έλαβε η Τουρκική Κυβέρνηση του Κόμματος της Δικαιοσύνης και Αναπτύξεως. Πρόκειται για την πρώτη από δεκαπενταετίας μονοκομματική Κυβέρνηση της Τουρκίας.

Η νέα Κυβέρνηση θα αντιμετωπίσει τις ευθύνες της έναντι των υποσχέσεών της προς τον τουρκικό λαό ο οποίος διέρχεται μια από τις κρίσιμότερες περιόδους της συγχρόνου ιστορίας του. Παράλληλα η αναμονή εκταμιεύσεως ποσού 16 δις. δολαρίων από το Δ.Ν.Τ. θα αποτελέσει «καρδιοτονωτικό» της οικονομίας προς αντιμετώπιση του μέλλοντος.

θ. Βασικές αντιρρήσεις ανακοίνωσε το Τουρκικό Γενικό Επιτελείο στο Σχέδιο Ανάν για το Κυπριακό στα εξής σημεία :

(1) Χάρτες : Η αλλαγή συνόρων θα δημιουργήσει ανασφάλεια στον τουρκοκυπριακό πληθυσμό.

(2) Κατοχικά Στρατεύματα : Αντιρρήσεις στην προτεινόμενη μείωση κατά 10.000 άνδρες.

(3) «Διάσπαση» εδαφών Βορείου Τμήματος και απόδοση στο Νότιο Τμήμα. : Ειδικά γίνεται αναφορά για περιοχές Μόρφου και Καρπασίας.

(4) Επανεγκατάσταση Προσφύγων : Η επανεγκατάσταση θα δημιουργήσει πρόβλημα και κοινωνική αναστάτωση.

(5) Εγγυήτριες Δυνάμεις : Είναι αντίθετο σε κάθε προοπτική μείωσης του ρόλου της Τουρκίας ως εγγυήτριας δύναμης.

Όσο και εάν προσπαθεί η Τουρκία να αποδείξει ότι λειτουργεί σε δημοκρατικά πρότυπα, η παρέμβαση του Τουρκικού Γενικού Επιτελείου αποτελεί μήνυμα προς τους ισλαμιστές και αποδεικνύει την ισχύ των στρατηγών.

ι. Δύο χρόνια μετά την τελευταία απόρριψη του σχεδίου κατασκευής του πυρηνικού εργοστασίου του Ακουγιού (παραλιακή πόλις έναντι της Κύπρου) από την τότε Κυβέρνηση Ετσεβίτ, το σχέδιο επανέρχεται στο προσκήνιο από τη νέα κυβέρνηση των ισλαμιστών.

ια. Επιλεκτικά δείγματα καλής θελήσεως προς την μεταρρύθμιση και τη δημοκρατία επιδεικνύει η Άγκυρα – ολίγον προ της κρίσιμου Συνόδου Κορυφής της ΕΕ στην Κοπεγχάγη- θέτοντας σε εφαρμογή απόφαση άρσεως και επισήμως της καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης η οποία ίσχυε επί 15ετία σε δύο επαρχίες της Ν.Α. Τουρκίας.

Η χαλάρωση της πιέσεως και η διατήρηση των ενόπλων τμημάτων στις ανωτέρω περιοχές, παρέχει την αίσθηση των «ελεύθερων πολιορκημένων» στους Κούρδους. Εκτιμάται ότι η ανησυχία της Άγκυρας προέρχεται από τις αυτονομιστικές βλέψεις των Κούρδων του Β. Ιράκ.

ιβ. Την οδό προς την πρωθυπουργία άνοιξε στον ηγέτη του Κόμματος της Δικαιοσύνης και Αναπτύξεως Ερντογάν η τουρκική δικαιοσύνη.

Τις εξετάσεις νομιμοφροσύνης στο Κεμαλικό κατεστημένο «πέρασε» με «άριστα» ο υπόψη πολιτικός «περιπλανώμενος» ανά την Ευρώπη, διατυμπανίζοντας το ευρωπαϊκό «προφίλ» της χώρας του. Ίδωμεν !

ιγ. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταδίκασε εκ νέου την Τουρκία για τη διάλυση του φιλοκουρδικού Κόμματος της Δημοκρατίας το 1994.

ΚΥΠΡΟΣ

α. Οι πολιτικές ηγεσίες Αθηνών και Λευκωσίας συναντήθηκαν στην Αθήνα όπου αντήλλαξαν πληροφορίες και κατέληξαν σε πιθανές εκδοχές για την εξέλιξη του Κυπριακού καθώς οι ανοικτές εκκρεμότητες εντείνουν την ασάφεια.

Η τήρηση ίδιας γραμμής πλεύσεως από τις δύο ηγεσίες, εκπέμπει μηνύματα σταθερότητας, χωρίς να αποκρύπτονται οι σχετικοί προβληματισμοί.

β. Δημοσκόπηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διαπίστωσε μια σαφή δυσαρέσκεια των Τουρκοκυπρίων στο πρόσωπο του ηγέτη τους Ντεκτάς καθώς και στον θεσμό του Κοινοβουλίου. Παράλληλα διαβλέπεται η διαμόρφωση πλειοψηφίας ως προς την επιθυμία των πολιτών των κατεχομένων προκειμένου να ενταχθούν στην Κοινότητα.

Η δημοσκόπηση την οποία διεξήγαγε η Κομισιόν σχετικά με το Βόρειο τμήμα της Κύπρου, αποδεικνύει πως άλλα επιθυμούν οι πολιτικοί και άλλα οι πολίτες.

γ. Πολιτική λύση του Κυπριακού προ της Συνόδου της Κοπεγχάγης έθεσε ως επιθυμητή εξέλιξη ο Γάλλος Πρόεδρος κατά τη συνάντησή του με τον Έλληνα Πρωθυπουργό στο Παρίσι. Ο ΓΓ του ΟΗΕ έλαβε επιστολές από τον Πρόεδρο των ΗΠΑ και τους Πρωθυπουργούς Βρετανίας και Ολλανδίας οι οποίοι εξέφρασαν την υποστήριξή τους στις προσπάθειες για κατάθεση συνολικού σχεδίου επιλύσεως του Κυπριακού προβλήματος.

Η παρέμβαση του διεθνούς παράγοντα και οι μεθοδεύσεις του αμερικανικού και βρετανικού «δακτύλου» στην επίλυση του Κυπριακού ως προϋπόθεση για την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ, προοιωνίζουν δυσάρεστες εκπλήξεις στο μείζον αυτό εθνικό θέμα.

δ. Τελεσίγραφο για λύση-εξπρές αποτέλεσε το Σχέδιο Ανάν το οποίο επεδόθη στα ενδιαφερόμενα μέρη. Αθήνα και Λευκωσία αναζητούν άλλοθι στις διαπραγματεύσεις οι οποίες έπονται. Με προφανείς τις προθέσεις του διεθνούς παράγοντα για τον ρόλο της Τουρκίας, αποκαλύπτεται ότι η ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ διέρχεται από την νομιμοποίηση του «Ατίλα».

Τα περιθώρια ελιγμών είναι περιορισμένα καθώς ο στόχος της ένταξης υπαγορεύει επώδυνους συμβιβασμούς ή ηρωϊκές αποφάσεις.

ε. Τα βασικά σημεία του προαναφερθέντος Σχεδίου προβλέπουν τα ακόλουθα :

Για την εκτελεστική εξουσία : 6μελές Προεδρικό Συμβούλιο αναλογίας 2:1 με εναλλαγή Προεδρεύοντος ανά 10 μήνες.

Για την νομοθετική εξουσία : Άνω Βουλή αναλογία 50:50, Κάτω Βουλή αναλογία 4:1.

Ιθαγένεια : Μια για το κεντρικό κράτος και δύο εσωτερικές.

Έποικοι : Νομιμοποίηση της συντριπτικής πλειοψηφίας.

Σημαία – Εθνικός Ύμνος : Μια του νέου κράτους και Ελληνική – Τουρκική για τα δύο συστατικά κράτη.

Επιστροφή Προσφύγων : Σε 30 χρόνια.

Η επίλυση του...Κυπριακού η οποία έχει καταγραφεί στην σύγχρονη ιστορία ως ....τετραγωνισμός του κύκλου της εξωτερικής πολιτικής, ευρίσκεται προ των θυρών. Εναπομένει εάν το υπόψη Σχέδιο – ο «διστραμμένος» εγκέφαλος του οποίου «εκτιμάται» ως γνωστό – θα ικανοποιήσει τα εθνικά συμφέροντα της Κύπρου, αν και κατά τα...διαφαινόμενα, πρόκειται για κοστούμι στο οποίο ο ράφτης κατάφερε να το φοράει και ο Ντεκτάς και ο Ερντογάν. Κατά τα λοιπά ως μικρό δείγμα αντιλήψεως της...διαδικασίας προσεγγίσεως μεταξύ Ελλάδος – Κύπρου – Τουρκίας, αποτελούν οι επανειλημμένες παραβιάσεις στον ελληνικό εναέριο χώρο (Βόρειο – Ανατολικό Αιγαίο). Το τραγελαφικό των ...τριών Σημειών και των ...τριών Εθνικών Ύμνων, χαρακτηρίζεται «έντιμος συμβιβασμός» και «ιστορική ευκαιρία». Μικροί...ηρωϊσμοί – Μεγάλες αθλιότητες.

στ. Το Σχέδιο το οποίο επεδόθη από τον ΓΓ του ΟΗΕ στις δύο πλευρές προβλέπει ένα «μοντέλο» διακυβερνήσεως βασισμένο στην Ελβετική ή Βελγική φόρμουλα. Οι επόμενες κινήσεις με βάση το «εκτρωματικό» Σχέδιο, είναι η πρώτη απάντηση των

δύο μερών (Κληρίδη – Ντεκτάς) για κατ'αρχήν ή μη αποδοχή του Σχεδίου στις 18 Νοεμβρίου, απόφαση εντάξεως της Κύπρου στην ΕΕ στις 12-13 Δεκεμβρίου, οριστικοποίηση του κειμένου ως βάση διαπραγμάτευσης στις 28 Φεβρουαρίου 2003, δημοψήφισμα των δύο μερών στις 30 Μαρτίου 2003 και υπογραφή της οριστικής λύσεως στην Αθήνα στις 16 Απριλίου 2003.

Η Συνομοσπονδία – μόρφωμα τέρατος – καλυμμένη υπό τον όρο «κοινό κράτος» και επεξεργασθείσα στα «έγκατα» των εργαστηρίων της αμερικανικής και βρετανικής διπλωματίας, αποτελεί πείραμα για βραβείο Νόμπελ νοσηρότητας εγκεφάλου, καθόσον εκτός της αποκλίσεως από το κοινοτικό κατεστημένο, καθίσταται λίαν δυσλειτουργική, χωρίς να έχει εξετασθεί τι επιφυλάσσει το μεσο-μακροπρόθεσμο μέλλον. Αξιοσημείωτο τυγχάνει το γεγονός ότι οι Τούρκοι πολιτικοί δεν έσπευσαν να λάβουν θέση. Μανάβηδες είναι ;

ζ. Άκρως επιφυλακτική με προφανείς ενδείξεις δυσφορίας υπήρξε η αρχική αντίδραση του ψευδοκράτους και της Άγκυρας την επαύριον της επιδόσεως του ειρηνευτικού σχεδίου του ΓΓ του ΟΗΕ.

Σε κοινή γραμμή με την Άγκυρα, ο Ντεκτάς προσπαθεί να κερδίσει χρόνο. Τόσο ο ίδιος όσο και η Τουρκία δεν έχουν πάρει επίσημη θέση. Μανάβηδες είναι ;

η. Σε άμεση σύνδεση του πολιτικού προβλήματος της Κύπρου με την ένταξιακή της προοπτική, προχώρησε ο Έλληνας Πρωθυπουργός στην Πράγα (Σύνοδος χωρών-μελών του ΝΑΤΟ), με την ευχή για ένταξη στη διαδικασία διευρύνσεως. Οι Ολλανδοί πρωτοστατούν παραδοσιακά των ενστάσεων για την ένταξη της Κύπρου, θέτοντας ως προϋπόθεση την λύση του πολιτικού προβλήματος.

Κάποιος πρέπει να πει στους «τουλίπες» ότι ...μυρίζουν σκόρδο κόντρα στον άνεμο.

θ. Εν όψει της «τηλεσιγραφικής» επιστολής του Κόφι Ανάν προς τον Κύπριο Πρόεδρο, ζητώντας την απάντηση της ελληνικής πλευράς την επομένη της αποστολής, συνεδρίασε το Εθνικό Συμβούλιο της Κύπρου, όπου απεφασίσθη όχι μόνο να μη δοθεί απάντηση στο ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα, αλλά και να μην υιοθετηθεί το Σχέδιο Ανάν. Σε πολυπληθές συλλαλητήριο οι Τουρκοκύπριοι

ετάχθησαν υπέρ της εντάξεως της Κύπρου στην ΕΕ. Παράλληλα ο Ντεκτάς απάντησε με το δικό του ανορθόδοξο τρόπο, συναινώντας με ριζικές αλλαγές στο Σχέδιο Ανάν.

Η επιβολή ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων – δίκην ποντικοπαγίδας – μερικών ημερών διαπραγματεύσεως για το μέλλον του Κυπριακού λαού, δεν αποκλείει το ενδεχόμενο σκοπιμότητας, προς αποφυγήν πληροφόρησης των πολιτών, διάλυση των αυταπατών και πιθανότητα πολλαπλασιασμού αρνητικής στάσεως του πληθυσμού. Το εκπληκτικό είναι ότι με το Σχέδιο του Ανάν («Δάκτυλος επί πυγής» από Αγγλοαμερικανούς !!), οι Αμερικανοί απαιτούν από την Κύπρο πλήρη αφοπλισμό τον οποίο δεν απαιτούν ούτε από τον Σαντάμ Χουσεΐν !

ι. Μετά από ιλαροτραγική περιπέτεια κατά την οποία ο Ντεκτάς εμφανίζετο να παραδίδει την απαντητική επιστολή στον Ανάν, την άλλη μετανόησε είτε διότι ασθενούσε είτε διότι υπέστη βλάβη το φαξ, διακωμωδώντας τα Ηνωμένα Έθνη, παρεδόθη με καθυστέρηση δέκα ημερών επιστολή. Σε δήλωση του ΟΗΕ αναφέρεται ότι ο απαντητικός φάκελος της Ελληνοκυπριακής πλευράς, επεστράφη σε αυτήν λόγω μη επιδόσεως ταυτοχρόνως της αντίστοιχης Τουρκοκυπριακής. Η προαναφερθείσα στάση της Τουρκοκυπριακής πλευράς προκάλεσε την οργή του Ειδικού Συμβούλου Ντεσότο από τον εμπαιγμό του Ντεκτάς.

Παίζει με τα νεύρα του ΟΗΕ και της Ελληνοκυπριακής πλευράς ο Ντεκτάς. Οι θέσεις των δύο πλευρών όπως διευτυώθησαν στις επιστολές προς τον ΓΓ του ΟΗΕ, ευρίσκονται περισσότερο μακράν από ποτέ, αλλά η συμφωνία για την λύση του Κυπριακού ευρίσκεται περισσότερο πλησίον όσο ποτέ.

ια. Οι Υπουργοί Εξωτερικών της ΕΕ συνεφώνησαν ότι στην Κοπεγχάγη θα αποφασισθεί η ένταξη της Κύπρου με ή χωρίς λύση του Κυπριακού προβλήματος. Παράλληλα η κατάθεση αναθεωρημένου σχεδίου λύσεως από τον ΓΓ του ΟΗΕ (με 12 αλλαγές), προετοιμάζει την Ελληνική Κυβέρνηση για μια δύσκολη διπλωματική μάχη κατά την Σύνοδο της Κοπεγχάγης.

ιβ. «Πολτικά ισοροπημένο» θεωρείται από διπλωματικούς κύκλους των Αθηνών το αναθεωρημένο Σχέδιο Ανάν αν και εκτιμάται εμμέσως πλην σαφώς ότι τίθεται ως προϋπόθεση της απρόσκοπτης ένταξης η επίλυση του πολιτικού προβλήματος.

Από την όλη διαδικασία διεφάνη ότι η ελληνική πλευρά – αντίθετα με την τουρκική – υπήρξε το «καλό παιδί» των διαπραγματεύσεων καθόσον απεδέχθη

το πρώτο Σχέδιο Ανάν, ετάχθη υπέρ της ευρωπαϊκής προοπτικής της Τουρκίας – παρά τις περί αντιθέτου απόψεις ισχυρών ηγετών της Ευρώπης – για να εισπράξει το αναθεωρημένο σχέδιο το οποίο προβλέπει μεταξύ άλλων, την επιστροφή μικρότερου αριθμού Κυπρίων στα κατεχόμενα και τη νομιμοποίηση περισσότερων Τούρκων εποίκων.

ιγ. Μετά από μαραθώνιες συνεδριάσεις, αλληπάλληλες μεταπτώσεις και παρασκηνιακές διαβουλεύσεις στην Κοπεγχάγη, η Κύπρος ενετάχθη στην Ευρωπαϊκή Ένωση άνευ ουδενός περιορισμού με τη διατύπωση ευχής των 15 να υπάρξει λύση του πολιτικού προβλήματος μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2003, με βάση το αναθεωρημένο Σχέδιο Ανάν, το οποίο απεδέχθησαν κατ'αρχήν αμφότερες οι πλευρές.

Η ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ άνευ υποσημειώσεων, θα πρέπει να δημιουργήσει νέα δεδομένα στην προοπτική επιλύσεως του Κυπριακού, και θα επηρεάσει ευθέως και τις Ελληνοτουρκικές σχέσεις.

ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Αλβανικές μεθοδεύσεις με στόχο την υποβάθμιση του αριθμού των Ελλήνων της μειονότητας ευρίσκονται σε εξέλιξη στην γείτονα χώρα με την «απογραφή» την οποία διενεργεί η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Αλβανίας σε συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη.

Οι διαφαινόμενες τάσεις και προθέσεις των Αλβανών να χρησιμοποιήσουν τα στοιχεία της απογραφής αυτής προκειμένου να καταγραφούν δεδομένα των μειονοτήτων, αποσκοπεί στην επιχειρούμενη ανέκαθεν διαστρέβλωση της πραγματικής εικόνας και στην παραπλάνηση της διεθνούς κοινότητας σχετικά με την πληθυσμιακή σύνθεση στην επικράτειά της, με κύριο στόχο την ελληνική μειονότητα.

β. Επιβεβαιώθηκαν οι φόβοι ακυρώσεως των Προεδρικών εκλογών στην Σερβία, λόγω προσελεύσεως ποσοστού μικρότερου του 50% του απαιτούμενου για να θεωρηθεί έγκυρη η διαδικασία. Η επομένη της τρίτης προσπάθειας για ανάδειξη νέου Προέδρου βρήκε την Σερβία εκ νέου σε κενό εξουσίας για τον ίδιο προαναφερθέντα λόγο.

Κενό εξουσίας – με κίνδυνο να παραμείνει «ακέφαλη» η Σερβία – θα δημιουργηθεί στις 5 Ιανουαρίου 2003, οπότε λήγει η θητεία του νυν Προέδρου. Η μεταβατική περίοδος για επανάληψη των εκλογών δεν προμηνύεται ήρεμη και ο «χειμώνας» αναμένεται βαρύς για την Σερβία.

γ. Σε περαιτέρω εξομάλυνση των σχέσεών τους προχώρησαν Αλβανία και Γιουγκοσλαβία καταργώντας τις βίζες για τις επίσημες επισκέψεις μεταξύ των δύο χωρών και υποστηρίζοντας την αποκέντρωση στο Κοσσυφοπέδιο.

δ. «Μια επικίνδυνη νέα γενιά εθνικιστών, με στενούς δεσμούς με το οργανωμένο έγκλημα, ρίχνει λάδι στην φωτιά των παλαιών αντιδικιών στα ευπαθή Βαλκάνια». Αυτή είναι επιγραμματικά η θέση των συντακτών της εκθέσεως του Αμερικανικού Ινστιτούτο το οποίο ειδικεύεται στις γεωπολιτικές αναλύσεις για τις χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ και προειδοποιεί για τους επερχόμενους κινδύνους στην Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Οι οποιοσδήποτε αποσταθεροποιητικές τάσεις στην ευπαθή περιοχή των Βαλκανίων, θα πρέπει να τεθούν στο επίκεντρο του προβληματισμού, λαμβανομένου υπόψη ότι το εμπόριο ναρκωτικών, η εκπόρνευση γυναικών και οι λαθρομετανάστες καταλήγουν από τα Βαλκάνια στην Ευρώπη.

ε. Με ομαλό τρόπο, συνεχίζεται η αλλαγή της σκυτάλης των εξουσιών στα Σκόπια. Η Κυβέρνηση Συνασπισμού του Τσερβενσκόφσκι, έλαβε άνετη ψήφο εμπιστοσύνης. Παράλληλα «εκπαιδεύονται» για συγκατοίκηση στην εξουσία με τους Αλβανούς.

στ. Ο παρατεταμένος μήνας του «μέλιτος» μεταξύ Ελλάδος και Βουλγαρίας συνεχίζεται, όπως διεπιστώθη από την πρόσφατη επίσκεψη του Βούλγαρου Πρωθυπουργού. Η Ελληνική στήριξη στην πορεία ενσωματώσεως της Βουλγαρίας στις Ευρωπαϊκές δομές, συναρτώμενη και με άλλα θέματα, είχε ως αποτέλεσμα την αλλαγή στάσεως της Βουλγαρίας στο θέμα του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρουπόλεως. Αναμένεται να υπογραφεί σύντομα πολιτικό μνημόνιο για την ίδρυση της TRANSBALKAN OIL PIPELINE η οποία θα προβλέπει ίση συμμετοχή τριών χωρών (Ελλάς – Ρωσία – Βουλγαρία).

Η υλοποίηση του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρουπόλεως εκτιμάται ότι θα εξισορροπήσει το μονοπώλιο της Άγκυρας στη διακίνηση του πετρελαίου μέσω των στενών, ανεξαρτήτως των μελλοντικών διακανονισμών για το μερίδιο συμμετοχής, οι οποίοι δεν θα είναι ανώδυνα και άνευ τριβών.

5 ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Τη στιγμή κατά την οποία στις Ηνωμένες Πολιτείες η Αμερικανική και η Ισραηλινή ηγεσία υμνούσαν την μεταξύ τους συνεργασία, στην λωρίδα της Γάζας οι δυνάμεις του Εβραϊκού κράτους σε μια νέα σκληρή επίθεση με άρματα μάχης κατέστρεφαν οικοδομήματα και άφηναν πίσω τους νεκρούς και τραυματίες. Ως αιτιολογία προεβλήθη το «κυνήγι» των Παλαιστινίων τρομοκρατών. Ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός – κατά την συνάντηση με τον Αμερικανό Πρόεδρο στην Ουάσιγκτον – αφού εδέχθη τα κομπλιμέντα του τελευταίου για τον «ιδιοφυή Ισραηλινό λαό», τόνισε ότι θεωρεί την τρομοκρατία ως τον βασικό εχθρό της ανθρωπότητας.

«Οι μη κολάζοντες τους κακούς, βούλονται αδικείσθαι τους αγαθούς». Πυθαγόρας.

β. Σε μερική αποχώρηση από την Χεβρώνα και σε διάλυση νέων παρανόμων εβραϊκών οικισμών στη δυτική όχθη, προέβη το Ισραήλ. Οι κινήσεις πραγματοποιήθηκαν τη στιγμή κατά την οποία στην περιοχή ευρίσκετο ο Αμερικανός απεσταλμένος κομίζοντας ειρηνευτική πρόταση.

γ. Το μέτωπο της τρομοκρατίας διευρύνθη για μια ακόμη φορά, με κινηματογραφικής έμπνευσης θανατηφόρο επίθεση. Τρομοκράτες με συντονισμένο τρόπο, πυρπόλησαν ξενοδοχείο, Ισραηλινών συμφερόντων, στην Μομπάσα της Κένυα, ενώ παράλληλα επεχείρησαν την κατάρριψη επιβατικού «τσάρτερ» Ισραηλινής πτήσεως ανεπιτυχώς. Την επίθεση ανέλαβε νεοεμφανισθείσα οργάνωση «Στρατός της Παλαιστίνης».

Οιοσδήποτε αποκρύπτεται πίσω από τον θάνατο 15 ατόμων στην Κένυα και την τρομοκράτηση 140 επιβατών στο αεροσκάφος, επιδιώκει «επικίνδυνη τρομοκρατική κλιμάκωση».

δ. Σύμφωνα με έγκυρη Ρωσική εφημερίδα, η Ρωσία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα πρόκειται να υπογράψουν ένα τεράστιο εξοπλιστικό συμβόλαιο ύψους 4 δις. δολαρίων. Το συμβόλαιο προβλέπει την σχεδίαση και κατασκευή συστήματος αντιαεροπορικής αμύνης πέμπτης γενιάς, με δυνατότητα καταστροφής ταυτοχρόνως εκατοντάδων επιτιθεμένων αεροσκαφών και αναχαίτιση πυραύλων, βαλλομένων από μεγάλη, μεσαία ή μικρή απόσταση.

ε. Κούρδος στρατιωτικός διευκρίνισε ότι η Κουρδική περιοχή του Ιράκ θα μπορούσε να λειτουργήσει ως αντιαεροπορική βάση των Αμερικανών. Σε περίπτωση αμερικανικής επιθέσεως, οι Κούρδοι θα καταλάβουν τα πετρελαιοφόρα μέρη πέριξ του Κιρκούκ και της Μοσούλης, περιοχές τις οποίες η τουρκική πλευρά θεωρεί ανέκαθεν ως ζώνες τουρκικές.

στ. Προς συμβιβαστική λύση με την μορφή του αναθεωρημένου σχεδίου αποφάσεως, οδεύει το ζήτημα αφοπλισμού του Ιράκ καθώς Γαλλία και Ρωσία προτίθενται να άρουν τις αντιρρήσεις τους και να ενταχθούν με την Ουάσιγκτον.

Το ενδεχόμενο προσφυγής στην βία αφήνει ανοικτό και το νέο σχέδιο, αλλά μόνο ως έσχατο μέσο προς συμμόρφωση του Ιράκ στις αποφάσεις του ΟΗΕ.

ζ. Μετά από οκτώ εβδομάδες σκληρών διαβουλεύσεων οι ΗΠΑ έλαβαν με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, το «πράσινο φως» για τον αφοπλισμό του Ιράκ, με την Βαγδάτη να δείχνει έτοιμη τουλάχιστον προς το παρόν να αποδεχθεί το σχετικό ψήφισμα.

η. Ικανοποιημένος ενεφανίσθη ο επικεφαλής των Επιθεωρητών του ΟΗΕ σε πρώτη φάση από τις δεσμεύσεις του Ιράκ για πλήρη συνεργασία.

Ακάθεκτος η υπερδύναμη συνεχίζει τις πολεμικές προετοιμασίες, ζητώντας επισήμως την συνδρομή των συμμάχων. Η καχυποψία και οι αμφιβολίες για το εάν το Ιράκ θα τηρήσει τις υποσχέσεις παραμένουν.

θ. Οι Επιθεωρητές Όπλων του ΟΗΕ πραγματοποίησαν τους πρώτους ελέγχους επί Ιρακινού εδάφους, σε εφαρμογή σχετικής αποφάσεως του Συμβουλίου Ασφαλείας. Οι Επιθεωρητές επανέλαβαν το έργο τους μετά από διακοπή τεσσάρων ετών, ευελπιστούντες ότι αυτή τη φορά θα ολοκληρώσουν ότι αφέθη ημιτελής.

Κύριος στόχος, στην παρούσα φάση, του Ιρακινού Προέδρου είναι να συμφιλιωθεί με τους όρους των Ηνωμένων Εθνών προκειμένου να διατηρήσει το κύρος του.

ι. Σε σελίδες εκθέσεως του Ιράκ για τον εξοπλισμό του, που αφορούν στο πρόγραμμα κατασκευής πυρηνικών όπλων, στρέφεται το ενδιαφέρον της διεθνούς κοινότητας, μετά την αποκάλυψη στενού συνεργάτη του Ιρακινού Προέδρου ότι η Βαγδάτη ευρίσκετο μέχρι το 1991 «πολύ κοντά» στην κατασκευή ατομικής βόμβας.

ια. Τις έντονες ανησυχίες της Κυβερνήσεως των ΗΠΑ έχουν προκαλέσει δορυφορικές φωτογραφίες, οι οποίες παρουσιάζουν ότι το Ιράν οικοδομεί μυστικά δύο πυρηνικές εγκαταστάσεις οι οποίες είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη ατομικών όπλων.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

α. Στο δεύτερο κατά σειρά δημοψήφισμα το οποίο διεξήχθη στην Ιρλανδία για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπήρξε θετικό, παραμερίζοντας σοβαρό πρόβλημα για την Κοινότητα με αποτέλεσμα η διεύρυνση να παίρνει την άγουσα προς το νήμα του τέρματος.

Η θετική απόφαση των Ιρλανδών ήταν μέγιστης σημασίας για όλους και ιδίως για τα κράτη τα οποία αναμένουν να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή οικογένεια, καθόσον μένοντας έξω από τα περικλείοντα την Κοινότητα τείχη ασφαλείας τα αδηφάγα θηρία θα αναμένουν ανυπόμονα το θύμα τους.

β. Στην κρίσιμη Σύνοδο των Βρυξελλών, κεντρικό θέμα υπήρξε η χρηματοδότηση, ως απαραίτητη προϋπόθεση για τη διεύρυνση της Ενώσεως. Ανεξαρτήτως όμως των παρουσιασθεισών διαφωνιών, τελικά ελήφθη θετική θέση για το υπόψη θέμα.

γ. Μια δήλωση του πρώην Προέδρου της Γαλλίας και νυν Προέδρου της Διακυβερνητικής Ζισκάρ Ντ'Εστέν, ότι η είσοδος της Τουρκίας στην ΕΕ θα σημάνει το τέλος της Ευρώπης, ενδεχομένως δημιουργεί νέα δεδομένα στους κόλπους της Κοινότητας. Ο ίδιος δήλωσε έτοιμος να παραιτηθεί εφόσον δοθεί θετική απάντηση στην Τουρκία.

Η δήλωση του Γάλλου πολιτικού, διατυπωθείσα σε συγκυρία έντονων διεργασιών στην ΕΕ εκτιμάται ότι αποσκοπεί στον άμεσο και σαφή «απογαλακτισμό» της Ευρώπης από τις ΗΠΑ, λαμβανομένου υπόψη των έντονων αμερικανικών προσπαθειών και προτεραιοτήτων της Ουάσιγκτον να αναβαθμίσει σταδιακά τον ρόλο της Τουρκίας στο Ευρωπαϊκό κατεστημένο. Και γιατί κουράζονται ; Ας την κάνουν 53^η Πολιτεία των ΗΠΑ και βλέπουμε !!

δ. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας «Ευρωβαρόμετρο», η οποία έγινε την άνοιξη του 2002, το 69% των Ελλήνων έχει αρνητική θέση για την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε. Οι λαοί των «15» στο 47% απαντούν ομοίως με «ΟΧΙ» στην ένταξη της Τουρκίας. Χαρακτηριστική βασική εξαίρεση του Κοινοτικού «ΟΧΙ» στην Τουρκία αποτελούν οι Βρετανοί οι οποίοι λένε «ΝΑΙ» στο 34% και «ΟΧΙ» στο 33%.

Τελματωμένοι στα «έλη του Μισισσιπή» και παραδοσιακά....ατλαντιστί οι Βρετανοί δεν ανησυχούν για τις συνέπειες της εντάξεως της Τουρκίας στην ΕΕ. Εξάλλου αντιευρωπαϊστές υπήρξαν και κακώς έγιναν μέλος της Ευρωπαϊκής οικογένειας.

ε. Σε συζήτηση η οποία διεξήχθη στην Σύνοδο του Συμβουλίου Υπουργών Εξωτερικών της ΕΕ για την Τουρκία, κατεδείχθη ότι η περιοδεία Ερντογάν στις διάφορες κοινοτικές πρωτεύουσες δεν επέφερε αυτά τα οποία επεδίωκε η Άγκυρα, παρά την σαφέστατη βοήθεια από ορισμένες κυβερνήσεις όπως η Ελληνική και η Βρετανική, συνεπικουρούντος και του «αμερικανικού δακτύλου». Με την ενδεχομένη εισδοχή της Τουρκίας εκτιμάται ότι θα «ανοίξουν οι κρουνοί» της λαθρομετανάστευσης από τις γειτονικές χώρες και της εισόδου αθρόως τρομοκρατών στον Ευρωπαϊκό χώρο.

στ. Ο πάλαι ποτέ κραταιός γαλλογερμανικός άξονας, έχει γίνει παράδειγμα προς αποφυγήν σε ότι αφορά στον οικονομικό τομέα καθόσον και οι δύο χώρες ευρίσκονται επισήμως υπόλογες έναντι των υπολοίπων χωρών της Ευροζώνης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διότι τα υπερβολικά δημόσια ελλείμματά τους απειλούν

με αποδυνάμωση το ενιαίο νόμισμα. Με τον συντονισμό των οικονομικών αναμένεται να τεθεί και η Ελληνική οικονομία υπό στενή κοινοτική εποπτεία.

ζ. Η κοινή πρόταση την οποία επεξεργάσθηκε η Γερμανία με την Γαλλία – σε μια πρωτοβουλία αναβιώσεως του Γαλλογερμανικού άξονα – για την διαμόρφωση ενός Ευρωπαϊκού συλλογικού συστήματος ασφαλείας έχει προκαλέσει την οργή της Βρετανίας. Κατά την άποψη της τελευταίας, οι «Ευρωστρατοί» δεν μπορεί να αντικαταστήσει τον κυρίαρχο ρόλο του ΝΑΤΟ, αλλά θα έπρεπε να υπαχθεί υπό την «ομπρέλα» του ΝΑΤΟ.

Οι προαναφερθείσες ενέργειες συνιστούν περιθωριοποίηση της Βρετανίας, γεγονός το οποίο δημιουργεί αισθήματα ανασφάλειας στον Μίλερ. Δεν θυμάται βέβαια ότι η Βρετανία έπαψε από μακρού χρόνου «να κυβερνά τα κύματα».

η. Στην κατεύθυνση της δημιουργίας ομοσπονδιακών δομών, η Ευρωπαϊκή Ένωση οργανώνει τους αυτόνομους κατασταλτικούς μηχανισμούς της, οι οποίοι περιλαμβάνουν την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Πληροφοριών, την μετεξέλιξη της EUROPOL και την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Δικαιοσύνης.

Η πρωτογενής συλλογή πληροφοριών από την ήδη «εν σπαραγάνοις» οργανωθισμένη υπηρεσία πληροφοριών, απαιτεί εκτός της συνεργασίας με τις αντίστοιχες των κρατών-μελών, - πρωτίστως στο στρατιωτικό επίπεδο και δευτερευόντως σε άλλο – και σύγχρονο σύστημα κατασκοπευτικών «εξ ουρανού οφθαλμών» (δορυφόρων), ανάγκη η οποία ικανοποιείται προς το παρόν από τις ΗΠΑ. Το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα «GALLILEO» συνάντησε σημαντική αντίδραση από ΗΠΑ-Βρετανία καθόσον έτσι η Ευρώπη ανεξαρτοποιείται από το σύστημα GPS (GEOGRAPHICAL POSITIONING SYSTEM) των ΗΠΑ.

θ. Η διεύρυνση του ΝΑΤΟ, με την ένταξη επτά νέων μελών από την Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη (Εσθονία – Λετονία – Λιθουανία – Σλοβενία – Ρουμανία – Σλοβακία και Βουλγαρία), απετέλεσε το επίκεντρο της Συνόδου Κορυφής της Συμμαχίας που έλαβε χώρα στην Πράγα.

Προβληματισμό εκτιμάται ότι θα προκαλέσει στο μέλλον η διαλειτουργική δυνατότητα των 26 κρατών μελών από το 2004 να συμμετέχουν σε κοινές

στρατιωτικές επιχειρήσεις. (Λήψη αποφάσεων – συμβατότητα αμυντικών συστημάτων κ.λ.π.)

ι. Σύμφωνα με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου εντάσσονται στην ευρωπαϊκή οικογένεια οι δέκα χώρες, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου άνευ...υποσημειώσεων, αστερίσκων κ.λ.π. Η απόφαση για την Τουρκία προκάλεσε κρίση στην τουρκική πλευρά, η οποία συνεπικουρούμενη από το Λονδίνο, πίεζε για αλλαγές στην πρόταση των «15». Στο κενό επίσης έπεσαν οι πιέσεις της Ουάσιγκτον υπέρ της Τουρκίας, η οποία θα αναμένει μέχρι το τέλος του 2004 για την έναρξη των ενταξιακών συνομιλιών.

Ανεξαρτήτως της απόφασης για την Τουρκία, οι ευρωπαϊκές απόψεις (ενδόμυχες), εκτιμάται ότι δεν είναι θετικές, αφ' ενός μεν – και κυρίως – λόγω της πληθυσμιακής δραστηκής αλλοιώσεως την οποία θα προκαλέσει (σύντομα θα υπερβεί τον πληθυσμό της Γερμανίας) και αφ' ετέρου των πολιτισμικών διαφορών από τα μέλη της Ενώσεως.

Η.Π.Α.

α. Σε ειδική τελετή υπογραφής του πρόσφατου ψηφίσματος του Κογκρέσου, με το οποίο εξουσιοδοτείται για ανάληψη στρατιωτικής δράσεως έναντι της Βαγδάτης, ο Αμερικανός Πρόεδρος δήλωσε ότι «το Ιράκ κάνει λάθος αν θέλει να δοκιμάσει την αποφασιστικότητα των ΗΠΑ. Από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού, ο Τούρκος Πρωθυπουργός δήλωσε ότι οι Αμερικανοί δεν θα δυνηθούν να πραγματοποιήσουν επίθεση στο Ιράκ, άνευ της συνεργασίας της Τουρκίας.

β. Σε μια προσπάθεια να κερδίσουν νέους φίλους αλλά και να ανταμείψουν παλαιούς, οι ΗΠΑ «έβαλαν αρκετό νερό στο κρασί τους» και διεξήγαγαν μεγάλη ναυτική άσκηση επί μια εβδομάδα σε συνεργασία με το Ινδικό Πολεμικό Ναυτικό στην Αραβική Θάλασσα.

Ο αιφνίδιος «έρωτας» στα νερά του Ινδικού, εκτιμάται ότι εντάσσεται στην αναπροσαρμογή της στάσεως των Αμερικανών, αφ' ενός μεν λόγω συνδρομής (Ινδιών – Πακιστάν) στο κυνήγι των μελών της Αλ-Κάϊντα στο Αφγανιστάν και αφ' ετέρου στην ευκαιρία υπογραφής συμβολαίων πωλήσεως αμερικανικών όπλων μη αποκλεισμένης της απλώσεως των πλοκάμων και των βλέψεων στο υπέδαφος των περιοχών.

γ. Στο μικροσκόπιο τίθενται οι χώρες της Λατινικής Αμερικής καθ' όσον ορισμένα πρόσφατα εκλογικά αποτελέσματα σε χώρες της περιοχής δεν άρεσαν στους Αμερικανούς. Αναλυτές στην Ουάσιγκτον συνδέουν τα πυρηνοκίνητα εργοστάσια της Βραζιλίας με το ανατρεπτικό πνεύμα της Κούβας και κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου.

Φόβοι για αναπτυσσόμενο «νέο άξονα του κακού» εκτιμώνται από την Ουάσιγκτον οι οποίοι είναι ιδιαίτερος ανησυχητικοί και εγκυμονούν κινδύνους.

δ. Ενισχυμένος μετά τον θρίαμβο των Ρεπουμπλικάνων στις εκλογές (κέρδισαν στην Βουλή και Γερουσία), ο Πρόεδρος των ΗΠΑ ατενίζει με αισιοδοξία τις επόμενες προεδρικές εκλογές το 2004. Εν τω μεταξύ με δικαστική απόφαση νομιμοποιούνται οι τηλεφωνικές υποκλοπές και οι παρακολουθήσεις ενώ δημιουργείται υπερυπουργείο Εσωτερικής Ασφάλειας (παρακολουθήσεων) το οποίο θα διαχειρίζεται 38 δις. δολάρια και θα απασχολεί 170 χιλ. υπαλλήλους.

ε. Το πράσινο φως στη διεύρυνση του NATO προς ανατολάς εδόθη στην Σύνοδο Κορυφής της Πράγας, με επίκεντρο την ενίσχυση της συνεργασίας NATO – Ρωσίας και των κρατών της Κεντρικής Ασίας στην αντιμετώπιση της διεθνούς τρομοκρατίας.

Παρά την διεύρυνση του αμυντικού οργανισμού, αναζητείται ο ρόλος της συμμαχίας ελλείψει...βαρβάρων.

στ. Υπερφορτίζεται το κλίμα μεταξύ της δυναστείας της Σαουδικής Αραβίας και των ΗΠΑ, μετά τις καταγγελίες για οικονομική ενίσχυση ορισμένων εκ των τρομοκρατών της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 από μέλη της βασιλικής οικογένειας.

ζ. Σε συγκροτηθείσα επιτροπή ερεύνης για τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου, ως επικεφαλής επελέγη ο πρώην ΥΠΕΞ των ΗΠΑ Κίσσιγκερ. Δημοσιεύματα χαρακτηρίζουν την ενέργεια αυτή «αρρωστημένο παιχνίδι» και «προσβολή της μνήμης των θυμάτων», συγκρίνοντάς τον με τον Μιλόσεβιτς για έρευνα εγκλημάτων πολέμου.

Ο διορισμός του πρωταθλητού της μυστικοπάθειας, ο άνθρωπος ο οποίος έλεγε ψέματα «με τον ρυθμό που οι λοιποί άνθρωποι αναπνέουν», διορίστηκε σε επιτροπή, τα αποτελέσματα της οποίας θα είναι προδεδικασμένα ψευδή. Ας πρόσεχαν !!

η. Χιλιάδες μουσουλμάνες των ΗΠΑ ευρίσκονται σε αναζήτηση...γαμπρού, προκειμένου να δημιουργήσουν τις δικές τους οικογένειες οι οποίες θα κατακτήσουν τις ΗΠΑ. Σύμφωνα με το Ομοσπονδιακό Γραφείο Ερευνών (FBI), η νέα απειλή δεν προέρχεται από τα πυρηνικά όπλα αλλά από τις «πυρηνικές οικογένειες» χιλιάδων μουσουλμάνων οι οποίοι διαμένουν στις ΗΠΑ.

«Όποιος ανταλλάσσει την ελευθερία του με την ασφάλειά του είναι διπλά χαμένος, διότι δεν έχει ούτε ελευθερία ούτε ασφάλεια». Φραγκλίνος.

Ο Μπαμπούλας Α.Ε. προετοιμάζεται !!

ΡΩΣΙΑ

α. Η κρίση στο θέατρο της Μόσχας και ο τρόπος αντιμετώπισής της από τον Ρώσο Πρόεδρο, χρησιμοποιώντας αέριο φετνανίλ, άνοιξε εκ νέου τον κύκλο των συζητήσεων γύρω από τα χημικά όπλα, τις χώρες που τα έχουν και τον φόβο τον οποίο προκαλούν. Η ομάδα Άλφα των Ρωσικών Ειδικών Δυνάμεων η οποία έδρασε, ευρίσκεται στο επίκεντρο της δημοσιότητας στην Ρωσία, μετά την επιχείρηση διασώσεως ομήρων.

Η αμέλεια της Ρωσικής Κυβερνήσεως να ενημερώσει τα νοσοκομεία για το προβλεπόμενο αντίδοτο το οποίο έπρεπε να χορηγηθεί στους προσβληθέντες από το αέριο. Τα έξυπνα όπλα.. ...έξυπνα σκοτώνουν.

β. Η ορθόδοξη χριστιανική θρησκεία, η οποία ήταν απαγορευμένη στην Σοβιετική Ένωση, έχει αρχίσει να διδάσκεται στα Ρωσικά Σχολεία. Το Υπουργείο Παιδείας αφηφώντας τις αντιδράσεις οι οποίες υπάρχουν στο εσωτερικό του, και με τις ευλογίες του Κρεμλίνου, εισήγαγε την ορθοδοξία στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα.

γ. Σε πρόσφατη συνάντηση του Προέδρου της Ρωσίας με τον ΓΓ του ΚΚ Κίνας, συζητήθηκε η δυνατότητα αγοράς Ρωσικών οπλικών συστημάτων στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού των Κινεζικών Ενόπλων Δυνάμεων.

Η βαθμιαία εισαγωγή Ρωσικών οπλικών συστημάτων στον Κινεζικό στρατό έχει ως σκοπό αφ' ενός την ανανέωση και εκσυγχρονισμό των Κινεζικών Ενόπλων Δυνάμεων με συστήματα μεγάλων τεχνολογικών δυνατοτήτων και αφ' ετέρου τη διατήρηση της Ρωσικής αμυντικής βιομηχανίας και υπαρχούσης υποδομής στην έρευνα και ανάπτυξη ζωντανής.

ΑΣΙΑ

α. Άναυδοι έμειναν οι Αμερικανοί από την αποκάλυψη της Β. Κορέας ότι από χρόνια λειτουργούσε μυστικό πυρηνικό πρόγραμμα παραγωγής όπλων, παραβιάζοντας τις διεθνείς συνθήκες αλλά και της συνθήκης που υπογράφηκε μεταξύ Ουάσιγκτον και Β. Κορέας το 1994.

β. Το ραντεβού της Αφγανικής ηγεσίας με τα Ηνωμένα Έθνη με τις «χώρες-χορηγούς» για την ανοικοδόμηση της χώρας στην μετά Ταλιμπάν εποχή, δεν είχε ευτυχή κατάληψη καθ' όσον οι «χορηγοί» δεν σκοπεύουν να «ρίξουν» στην χώρα πολλά ακόμη χρήματα.